

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

Wersja na marzec 2018 roku

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1.1. Sympatycy ŚJ, zapoznając się z historią i naukami Towarzystwa Strażnica, powinni zastosować się do rady, której ono udziela:

„Musimy zbadać nie tylko to, w co sami wierzymy, lecz także to, czego naucza wyznanie, do którego należymy. Czy jego nauki są całkowicie zgodne ze Słowem Bożym, czy też oparte na tradycjach ludzkich? Jeżeli miłujemy prawdę, to nie będziemy się obawiać takiego sprawdzenia” („Prawda, która prowadzi...” rozdz. 2, par. 5).

W innej publikacji organizacja ta podała:

„powinniśmy się najpierw upewnić, czy nasza wiara jest prawdziwa” („To znaczy życie wieczne” rozdz. XVIII, par. 3).

Jedno z nowszych czasopism ŚJ poucza, jak weryfikować informacje:

„Wobec serwowanych informacji bądź krytyczny i ostrożny. Zanim im zaufasz, zastanów się: 1) Kto opublikował dany materiał? Jakie kwalifikacje ma autor? 2) Dlaczego zamieszczono te wiadomości? Czym kierował się ich twórca i czy mogły na nie wpłynąć jego przekonania? 3) Skąd autor czerpał informacje? Czy podał weryfikowalne źródła? 4) Czy dane te są aktualne?” (Strażnica 15.08 2011 s. 4).

Zastosujmy te wytyczne czytając tę książkę.

1844 – Baptysta W. Miller (1782-1849) ogłasza na ten rok powrót Jezusa. Później, jego „uczennica” E. G. White (ur. 1827), współzałożycielka (prorokini) Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego naucza, na podstawie swych wizji, że zna „dzień i godzinę” ponownego przyjścia Chrystusa („Doświadczenia i widzenia oraz dary Ducha” E. G. White, ed. pol. 1935, s. 11). Uczy też, że za jej życia (zm. 1915) nastąpi zmartwychwstanie umarłych i że będzie zabrana wraz z nimi do nieba: „Gdy 144.000 poznało swych przyjaciół, których im śmierć zabrała, zawołali: ‘Alleluja’ i w tym momencie byliśmy przemienieni i podjęci wraz z nimi w powietrze na spotkanie Pana” (s. 12). Mówi też o kwestii „kilku miesięcy” (s. 52). Inni adwentyści (wiele sekt) głoszą, że Chrystus powróci w 1873 lub 1874 r. (Barbour, Paton, Wendel) („Wykwalifikowani...” cz. IV, s. 44; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 132, 62).

1852 – Rodzi się w USA w rodzinie prezbiteriańskiej Charles Taze Russell (rodowód szkocko-irlandzki). Pracuje jako subiekt w sklepie ojca, który handluje odzieżą męską. Mając 11 lat staje się jego współnikiem. Zmienia wyznania religijne. Staje się kongregacjonalistą, działaczem YMCA, niewierzącym (interesował się też religiami Wschodu) i od 1868 sympatykiem adwentystów z „Ruchu Okrzyku Północy” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 42-43, 122; „Dokonana Tajemnica” s. 60; por. „Wykwalifikowani...” cz. IV, s. 45).

1870 – Zaczyna wraz z pięcioma osobami samodzielnie interpretować Biblię („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 44). „Prywatnie przyznawał, że wierzył, iż go Bóg powołał od urodzenia” („Dokonana

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

Tajemnica” s. 59). Uczono też o nim: „Bóg powołał Jezusa (Dawida), umiłowanego (...) i Pastora Russella jako wiernego i mądrego pasterza, któryby brał ze spichlerza Biblijnego prawdy nowe i stare i nimi karmił owce” (jw. s. 624), „Człowiek z wysokim czołem, jakie miał Pastor Russell, jest nadzwyczaj inteligentnym” (jw. s. 426). „Brat Russell świetnie sobie radził zarówno w sprawach duchowych, jak i handlowych...” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 575).

1874 – Doznaje zawodu. Oczekiwany (w październiku) przez niego Chrystus nie przyszedł widzialnie na ziemię („Dokonana Tajemnica” s. 61); patrz też 1875, 1876, 1928, 1931, 1943.

1875 – Dowiaduje się i naucza, że Jezus ma przyjść niewidzialnie („Walka Armageddonu” s. 757; „Co kaznodzieja Russell odpowiadał...” s. 392-393; „Dokonana Tajemnica” s. 82; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 132; por. ang. Strażnica sierpień 1883 s. 512-513, gdzie piszą, że to poznanie nastąpiło w 1874 r. – po zawodzie października; „Pojednanie” s. 254 podaje, że „około roku 1874, lub na początku roku 1875”). Nie zna jednak daty Jego powrotu (patrz 1876). Bierze tę naukę od tych, których nazwie później „Babilonem” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 46-przypis).

1876 – „Pewnego styczniowego poranka 1876 roku 23-letni Charles Russell otrzymał egzemplarz czasopisma religijnego *Herald of the Morning* (Zwiastun Poranka)” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 46). Wspomniany *The Herald of the Morning* Nr 1, **styczeń 1876** s. 7-9 zawierał artykuł pt. *The Great Pyramid*. Wspomniano w nim np. o roku 1914. Widać co zachwyciło C. T. Russella w działalności adwentysty N. Barboura i od kogo wzięł on wiarę w Wielką Piramidę. Sam też zaczął pisać w tym czasopiśmie od połowy roku 1876. Poznaje wtedy N. Barboura („Adwentyści Powtórnego Przyjścia” [*Second Adventists*]) i dowiaduje się, że Jezus przyszedł niewidzialnie na ziemię 2 lata wcześniej tzn. w 1874 r. („Dokonana Tajemnica” s. 61; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 46-47, 133). Nadal jednak uważa (jeszcze przez parę lat – może do 1881 r.), że gdy Chrystus w późniejszej fazie będzie wykonywał sąd nad ludzkością, to będzie widzialny i będzie się później ukazywał ludziom na ziemi („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 132-133). Wydaje z Barbourem pismo *Zwiastun Poranka* (do maja 1879 r.). Później definitywnie rozstają się (Strażnica Nr 1, 1994 s. 20-21; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 47-48, 619). Ogłasza, że w 1914 r. zakończą się ‘czasy pogan’ i „Żydzi mają być przywróceniu do dawnego stanu, królestwa pogańskie mają być rozbite w kawałki ‘jak naczynia garncarskie’, a królestwa tego świata staną się królestwami naszego Pana i jego Chrystusa i zostanie wprowadzony wiek sądu” („Wykwalifikowani...” cz. IV, s. 47; por. Strażnice: Nr 20, 1990 s. 19; Rok XCVI [1975] Nr 21 s. 16-17; Przebudźcie się! Nr 7, 1995 s. 8). Uważa też, że zaczęło się (świta) z 1874 r. szczęśliwe „1000-lecie”. Tę początkową jego fazę nazwał „Brzaskiem Tysiąclecia” („Nadszedł Czas” s. 41-42, 271). Naucza, że w 1799 r. zaczęły się ‘czasy ostateczne’ („Przyjdź Królestwo Twoje” s. 17). Pogląd ten odrzucono w grudniu 1929 r. (w polskiej Strażnicy w 1930 r.) na korzyść 1914 r.; patrz 1930.

1877 – Wydaje pierwszą angielską broszurę pt. „Cel i sposób powrotu naszego Pana” i wspólnie z Barbourem książkę pt. „Trzy światy i zniwo tego świata”, w której nauczają, że Jezus powrócił w 1874 r. („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 47).

1878 – Spodziewa się wraz ze swymi sympatykami zabrania do nieba (ang. Strażnica 15.07 1906 s. 232; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632). Później stwierdza, że w tym roku zaczęło się niewidzialne zmartwychwstanie klasy niebiańskiej (jw. s. 632).

1879 – Zaczyna od lipca wydawać miesięcznik (patrz 1892) *Strażnica Syjońska i Zwiastun Obecności Chrystusa* (tylko po angielsku – 6 tys. egz.; patrz też 1909) „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 48. Żeni się z Marią F. Ackley.

1880 – „Przynajmniej od roku 1880 (...) czciciele Jehowy nie obchodzą już Wieczery Pańskiej jak nominalne chrześcijaństwo wielokrotnie w ciągu roku, lecz tylko dnia 14 Nisana po zachodzie słońca” (Strażnica Rok

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

XCVII [1976] Nr 3 s. 20; por. „Bądź wola Twoja...” rozdz. 7, par. 17). Patrz „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 242, gdzie mówią o około 1876 r. „W *Strażnicy Syjońskiej* z czerwca 1880 roku zasugerowano, że grupa 144 000 to rodowici Żydzi nawróceni na chrystianizm przed rokiem 1914. Ale jeszcze w tym samym roku opublikowano zrozumienie bliższe temu, którego trzymamy się obecnie” („Królestwo Boże panuje!” 2014 s. 51).

1881 – Zakłada w Pittsburgu organizację „Strażnica Syjońska Towarzystwo Traktatowe” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 718; patrz też 1884, 1896, 1909, 1913, 1955). Zakończyć się miało definitywnie powoływanie do klasy niebiańskiej: „Dochodzimy do wniosku, (...) że prawo Zakonu i prorocy ogłaszają jego obecność w kulminacyjnym punkcie Jubileuszowych cyklów w 1874 roku. Równoległości pokazują nam, że wtedy rozpoczęło się żniwo i że zbieranie członków obietnicy do bezpiecznego miejsca zabierze równoległe siedem lat czasu, kończąc się w 1881 roku” (ang. *Strażnica X/XI* 1881 s. 3; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632); patrz też 1918, 1931, 1935, 2007. Spodziewa się znów zabrania do nieba (ang. *Strażnica* 15.09 1915 s. 285-286).

1882 – Przyjmuje tytuł i przydomek „Pastor” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 54). Po raz pierwszy zaprzecza, że Duch Święty to osoba Boża i określa Go jako „wpływ”, „moc” i „energię” Boga (*influence-the motive power of Divinity (...) energy* – ang. *Strażnica* lipiec 1882 s. 370). W roku 1943 termin „moc” zamieniono na „siłę”, a wcześniej (w 1928 r.) odrzucono „wpływ”.

1884 – Rejestruje organizację „Strażnica Syjońska Towarzystwo Traktatowe” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 718; patrz też 1881, 1896, 1909, 1913, 1955). Sekretarzem-skarbnikiem zostaje w niej początkowo jego żona Maria Russell („Nowożytna historia Świadków Jehowy” cz. 1, s. 24). W ang. *Strażnicy* z lutego 1884 r. zaakceptował pogląd jednego ze skrajnych protestantów, że kto do swej nazwy bierze coś więcej ponad słowo „chrześcijanie” ten pochodzi z „piekła [ang. *Hell*] i Babilonu” (s. 585 [reprint]); patrz 1910, 1931.

1886 – Wydaje tzw. I Tom, tzn. „Boski Plan Wieków” (ed. pol. 1907) z cyklu „Wykłady Pisma Świętego” (Tomy II-VI wydano w latach 1889-1904; tytuły ich patrz „Bibliografia” lub „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 53-przypis; por. 1917). Prorokuje w nim (s. 300), że pojawią się w przyszłości przeciwnicy krzyża (patrz 1936). Wprowadza w nim teorię ewolucji dotyczącą zwierząt (s. 36). Patrz 1927. Naucza, że piramida Cheopsa (s. 206), którą zwano do 1928 r. „Biblią w Kamieniu” i „świadkiem Bożym”, potwierdza różne jego wyliczenia i koncepcje (por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 201, 162-ilustracja; *Strażnica* Nr 1, 2000 s. 9-10); patrz 1928. Później uczono, że po zmartwychwstaniu dla niektórych, „Kara jego będzie taką, że kiedy powstanie z grobu w czasie restytucji, będzie musiał przeczytać siedem tomów Wykładów Pisma Św., aby cała sprawa wyjaśniła się w jego umyśle” („Dokonana Tajemnica” s. 403); por. 1928, 1930. Następnie zmieniono zdanie co do tego: „*Strażnica*, książki i tym podobne wydawnictwa nie będą używane podczas tysiącletniego panowania Chrystusowego do nauczania ludzi” (*Strażnica* 15.07 1933 s. 217). Po latach Towarzystwo *Strażnica* przyznało, że tomy Russella były zmieniane: „Ale później wyszedł pierwszy tom Wykładów Pisma Świętego, z wydaniem którego niektórzy znowu myśleli, że w nim została wyjawiona cała prawda. Lecz z biegiem czasu wychodziły następne tomy Wykładów Pisma Świętego i z każdym wydaniem autor porobił pewne zmiany, a to dzięki otrzymaniu większego światła” (*Strażnica* 01.05 1926 s. 132).

1891 – Odbywa pierwszą podróż do Europy („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 406). Na okładce *Strażnicy* umieszcza krzyż (wraz z koroną), który będzie widnieć na niej aż do 1931 r. (jw. s. 200). Organizuje pierwszy walny zjazd, zwany dziś kongresem (jw. s. 719).

1892 – Zmienia *Strażnicę* w półmiesięcznik („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 724).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

- 1893** – Sugeruje, że ‘wielka burza’ może nastąpić za 12 lub 14 lat, tzn. w 1905 lub 1907 r. (ang. *Strażnica* 01/15.07 1893 s. 194; cytowana w *Jehovah’s Witnesses in the Divine Purpose* s. 52).
- 1894** – Wprowadza funkcję pielgrzyma wygłaszającego odczyty publiczne i zakładającego pierwsze zbory, zwane wtedy klasami biblijnymi („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 222, 719, 206 i 223-przypis, gdzie opisano ewolucję tej funkcji).
- 1895** – Wprowadza w zborach funkcję starszych (nadzorców), wybieranych przez głosowanie („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 205-206).
- 1896** – Zmienia nazwę organizacji na „Strażnica Towarzystwo Biblijne i Traktatowe” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 603); patrz też 1881, 1884, 1909, 1913, 1955.
- 1897** – Dziedziczy po zmarłym ojcu 300 tys.\$ (,„Dokonana Tajemnica” s. 65).
- 1900** – Otwiera pierwsze zagraniczne biuro Strażnicy w Londynie („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 210).
- 1902** – Otwiera pierwsze na kontynencie europejskim biuro Strażnicy w Niemczech w Barmen („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 210).
- 1905** – patrz 1893.
- 1906** – Ukaz carski zezwala na działalność pojawiającym się na terenie dzisiejszej Polski uczniom Russella („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 176).
- 1907** – Napisał swój Testament, który jego następcą (od 1917 r.) J. F. Rutherford potraktował następująco: „Prezydent Strażnicy Towarzystwa Biblijnego i Broszur umarł w roku 1916. Swego czasu znalazło się niejaki pismo przez niego podpisane i które nazwane było jego »ostatnią wolą czyli testamentem« [ang. *“last will and testament”*], lecz które w rzeczywistości było czem innym. Następnie okazało się, że Brat Russell, w kilka lat przed śmiercią, przyszedł do wniosku, że nie mógł uczynić takiego testamentu. Dzieło organizacji Bożej nie podpada pod kierownictwo człowieka, ani też może być kierowane wolą jakiegoś stworzenia. Było niemożliwym prowadzić pracę Towarzystwa ku chwale i czci Boga według piśmiennego wyszczególnienia na tym papierze zwanym »testamentem« [ang. *“will”*]]” (*Strażnica* 15.02 1932 s. 56 [ang. 15.12 1931 s. 376]). Patrz 1893.
- 1908** – Reklamuje w *Strażnicy* (w latach 1908-1915) „cudowną pszenicę” (jej pojawienie się „potwierdza” niewidzialną obecność Jezusa na ziemi od 1874 r.), którą można nabywać przez kontakt z redakcją (patrz np. ang. *Strażnice*: 15.03 1908 s. 4152 [reprint]; 15.07 1908 s. 4205 [reprint]; 01.10 1908 s. 4250 [reprint]; 01.03 1915 s. 5648 [reprint]; 15.07 1915 s. 5729 [reprint]); por. *Strażnica* Nr 12, 1958 s. 22; „Co kaznodzieja Russell odpowiadał...” s. 347 (lek na raka i „cudowna pszenica”); patrz też 1913, 1974. Rozchodzi się (separacja) z żoną (nie mieszkają ze sobą od 1897 – „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 645; *Strażnica* Rok XCV [1974] Nr 18 s. 22-24).
- 1909** – Przenosi siedzibę organizacji do Nowego Jorku (Brooklyn). Nadaje jej nową nazwę „Stowarzyszenie Kazalnicy Ludowej”, rejestrując ją, jako „drugą” organizację (w 1939 r. zmiana nazwy na „Zarejestrowane Towarzystwo Biblijne i Traktatowe – Strażnica”, a w 1956 r. na „Zarejestrowane Nowojorskie Towarzystwo Biblijne i Traktatowe – Strażnica”) („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 59, 229). Istnieją więc od 1909 r. w USA dwie rejestracje ŚJ (w Pensylwanii „ogólnoświatowe” i w Nowym Jorku krajowe na USA); patrz też 1881, 1884, 1896, 1913, 1955. W nazwie czasopisma opuszcza słowo *Syjońska* (jw. s. 724).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1910 – Oczekiwał rozpoczęcia „wielkiego ucisku”, który miał zakończyć się w 1914 r. (ang. *Strażnica* 15.09 1901 s. 292; por. „Nowe Stworzenie” s. 718); patrz też 1914, 1915. Organizuje objazd „całego” świata („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 407). Bywa też w ówczesnej Polsce (zabór rosyjski). Odwiedza tam grupę około 20 swych zwolenników („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 177). Wygłasza liczne przemówienia do Żydów w USA („Dokonana Tajemnica” s. 70; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 141). Stwierdza, że bez czytania jego Tomów nikt nie zrozumie Biblii, a one same są uporządkowaną Biblią (ang. *Strażnica* 15.09 1910 s. 298; por. „Co kaznodzieja Russell odpowiadał...” s. 207). O nowym określeniu jego zwolenników napisano: „nasi bracia często określali siebie mianem Badaczy Pisma Świętego, a od roku 1910, mówiąc o swych zebraniach, posługiwali się nazwą Stowarzyszenie Międzynarodowych Badaczy Pisma Świętego” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 151; por. ang. *Strażnica* 01.07 1910 s. 4643 [reprint]); patrz 1884, 1931.

1913 – Zakłada w Londynie filię europejską Towarzystwa *Strażnica* pod nazwą „Międzynarodowe Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego” (rejestracja 1914) („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 229). Ogłasza na łamach ang. *Strażnicy* 01.07 1913 s. 200, że jest w posiadaniu przepisu na lekarstwo zwalczające raka skóry; patrz też 1908.

1914 – Oczekuje w październiku „zawalenia się” wszystkich struktur światowych, kościołów, zmartwychwstania umarłych (szczególnie świętych ST) i porwania żywych badaczy do nieba (tego ostatniego spodziewał się najpierw wcześniej, tuż przed 1914 r.). Później przenosi to na lata 1915 i 1918 („Życie wieczne w wolności...” s. 229-230; *Strażnice*: Rok XCVI [1975] Nr 21 s. 17; Nr 20, 1990 s. 19; Nr 24, 1991 s. 11; *Przebudźcie się!* Nr 7, 1995 s. 8; „Nadszedł Czas” s. 106; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 61-62, 135-136, 138, 211, 634-635). Swe kazania i prorocтва publikuje (od 1904) też w świeckiej prasie („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 58). Wyświetla w wielu krajach „Fotodramat Stworzenia”, który w postaci ruchomych obrazów z podkładem dźwiękowym, przedstawiał dzieje ziemi od jej stworzenia do końca 1000-letniego panowania Chrystusa (jw. s. 56-57, 60).

1915 – Oczekuje „końca” (patrz 1914; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 62, 211, 632-przypis). Zezwala na wydawanie w USA *Strażnicy* po polsku dla Polonii („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 176). Po jego śmierci oderwani od Towarzystwa badacze wydają konkurencyjną (pod tym samym tytułem w latach 1919-1925) *Strażnicę* wobec *Strażnicy* J. F. Rutherforda. W 1925 r., po groźbach Rutherforda, zmieniono jej nazwę na *Straż* (wydawana przez wiele lat po polsku w USA i Francji; w Polsce pt. *Na Straży*).

1916 – Umiera „w wagonie kolejowym” („Wykwalifikowani...” cz. IV, s. 62) jadąc na wykład z serii „Świat się pali” (*Strażnica* Nr 12, 1916 s. 12; „Dokonana Tajemnica” s. 65; por. „Wspaniały finał...” s. 69, gdzie mówią o drodze powrotnej). Obok jego grobu ustawiono w 1919 r. miniaturę piramidy Cheopsa (*Souvenir Report of the Bible Student's Convention Pittsburgh, Pa. January 2-5, 1919* s. 6; por. s. 7; *Strażnica* 01.01 1922 s. 3), której wymiary „potwierdzały” jego obliczenia („Przyjdź Królestwo Twoje” s. 351-429; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 162-ilustracja; *Strażnica* Nr 1, 2000 s. 9-10; zdjęcie tej miniatury patrz *Souvenir Report...* (powyżej) oraz *Świt Królestwa Bożego i Wtórej Obecności Jezusa Chrystusa* Nr 6, 1986 s. 17, 19 – wydawca Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego i *Teraźniejsza Prawda i Zwiastun Chrystusowej Epifanii* Nr 5, 1997 s. 69 – wydawca Świecki Ruch Misyjny „Epifania”). Na nagrobku umieszczono napis „Anioł Laodycejski” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 64-zdjęcie). Uważano go do 1927 r. za „Sługę wiernego i rozumnego” z Mt 24:45 i „Anioła Laodycejskiego” z Ap 3:14 (jw. s. 626, 143; „Dokonana Tajemnica” Przedmowa s. III i V; „Harfa Boża” s. 245-248) oraz do 1931 r. za „Męża z kałamarnem” z Ez 9:11 („Dokonana Tajemnica” s. 473; por. „Narody mają poznać...” s. 114). Nazywano go też „prorokiem” („Dokonana Tajemnica” s. 420), mówiącym w imieniu Jehowy (*Strażnica* Rok XCIX [1978] Nr 7 s. 6), „nader użytecznym narzędziem Jehowy” (*Strażnica* Rok XCVIII [1977] Nr 8 s. 4), „największym badaczem Biblii w nowożytnych czasach” („Miliony ludzi...” s. 15), „Wybitnym Badaczem Pisma Świętego” (*Strażnica* Nr 6, 2000 s. 13) i „największym kaznodzieją naszych czasów” („Dokonana Tajemnica” s. 424), o którym nawet po śmierci „utrzymujemy, że nadzoruje on, z rozkazu Pańskiego, tę pracę, która ma być jeszcze

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

spełniona” (jw. s. 305). Stawiano go na równi z prorokiem Ezechielem (jw. s. 424). Niektórzy „zaczęli niemal ubóstwiać” go („Wspaniały finał...” s. 35) i zapuszczają identyczne jak on brody, chcąc wyglądać jak on. Objęło to jeszcze w latach dwudziestych Balzereita, przewodniczącego biura w Niemczech i innych („Działalność świadków Jehowy w Niemczech...” s. 15; patrz 1923). Choć większość jego poglądów ŚJ później odrzucili, to jednak piszą o nim: „Był wybitnym badaczem Biblii” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 622). „Dokonana Tajemnica” (s. 429) zaś o Russellu uczyła: „Usłyszał także o sposobie objawienia działalności Ducha Świętego (...) i został napełniony nim w takiej mierze, jak żaden inny Chrześcijanin, prócz Apostołów”. Ciekawe, że angielska edycja tej książki z 1917 r. opuszcza słowa „prócz Apostołów” (s. 385).

1917 – Joseph Franklin Rutherford (1869-1942), syn farmera, był baptysta, adwokat Strażnicy (od 1907) zostaje prezesem organizacji („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 67). Otrzymuje „mniej więcej 150.000” głosów („Wykwalifikowani...” cz. IV, s. 63), pomimo, że na przykład w 1918 r. miał tylko 3868 głosicieli (każdy członek za darowanie Towarzystwu każdego dziesięciu dolarów mógł oddać jeden głos; jw. s. 228-229; por. „Wspaniały finał...” s. 64-tabela). Przyjmuje przydomek „Sędzia”. Wcześniej pracował jako adwokat, prokurator (4 lata) i sędzia („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 67). „Nowy prezes został życzliwie przyjęty przez wielu, ale nie przez wszystkich” (jw. s. 65). Wydała 4 członków z zarządu Strażnicy (jw. s. 67-68). Wydaje „Dokonaną Tajemnicę” tzw. VII pośmiertny Tom Russella (komentarz do Apokalipsy św. Jana i Księgi Ezechiela). Prawdy w nim zawarte zidentyfikuje z łańcuchem z Ap 20:1 („Dokonana Tajemnica” s. 357). Uczy w nim, że prorok Nahum (Na 2:3-6) zapowiadał pociąg w biegu, pasażerów i konduktora (s. 107-108) oraz, że „założenie Królestwa w Palestynie prawdopodobnie nastąpi w roku 1925, w dziesięć lat później, aniżeli obliczaliśmy początkowo” (s. 151). O siedzącym na białym koniu (Ap 6:2) podawał, że to „Biskup Rzymski, embryon papieża, osobowy przedstawiciel Szatana” (s. 124). Dziś uczą, że to Jezus („Wspaniały finał...” s. 90). Jezusa nazwał Wszechmogącym („Dokonana Tajemnica” s. 16). Pisał, że „Tłumaczenie ksiąg Objawienia i Ezechiela, zawarte w tej książce, są od Boga pokierowane...” (jw. s. 697); por. obecna opinia o tej książce we „Wspaniały finał...” s. 159 („Z czasem okazało się jednak, iż nie jest to zadawalające wyjaśnienie Objawienia”) i w Strażnicy Nr 6, 2000 s. 13-przypis („objaśnienia podawane w tym tomie (...) były na ogół dość mgliste”). Uczył: „Wierzmy, że czas popieczętowania już nadszedł i że siedem tomów WYKŁADÓW PISMA ŚW., jako klucz do Biblii zawierają całkowitą i zupełną Prawdę, potrzebną nam na czasie” (Strażnica Nr 5, 1918 s. 79). Zmienia wiele nauk Russella („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 79). Powstają liczne rozłamy i niezależne zbory badaczy (jw. s. 68, 151, 624, 628). Był ponoć dobrym kucharzem i skorym do żartów (Strażnica Nr 15, 1994 s. 23). „Szorstko” też ganił innych („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 220). Kiedyś był ateistą (Strażnica Nr 19, 1997 s. 6). Naucza, za Russellem, że Bóg zarządza wszechświatem z „konstelacji Plejad”, a szczególnie z „gwiazdy Alcyon” („Pojednanie” s. 13; „Przyjdź Królestwo Twoje” s. 371; por. „Złoty Wiek” Nr 24, 1926 s. 372); więcej na ten temat patrz artykuł pt. *Plejady i Bóg, który nie jest wszechobecny!* (www.piotrandryszczak.pl); patrz też 1953.

1918 – Oczekuje „końca” (patrz 1914, 1915; por. „Dokonana Tajemnica” s. 152, 214; „Życie wieczne w wolności...” s. 229-230; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 211). „14 marca 1918 r. amerykański Departament Sprawiedliwości w Waszyngtonie, D.C., ogłosił, że rozpowszechnianie siódmego tomu Wykładów Pisma Świętego [„Dokonana Tajemnica”] jest naruszeniem ustawy o szpiegostwie” („Bądź wola twoja na ziemi” rozdz. 8, par. 27). Wraz ze współpracownikami aresztowany pod zarzutem uprawiania szpiegostwa („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 650; „Wspaniały finał...” s. 167-168) i „oskarżeni o działalność wywrotową, a władze odrzuciły ich zapewnienia o niewinności” (Strażnica Nr 10, 1998 s. 15; por. „Światło” t. I, s. 198: „Rozkaz uwięzienia podał jako przyczynę przekroczenie ustawy o szpiegostwie i pertraktowanie z nieprzyjacielem”). Nie dziwi to, bo później w 1933 r. z kongresu w Berlinie wysłano list do Hitlera, w którym pisano: „Kierownictwo Towarzystwa Strażnica w Brooklynie było zawsze *przyjaźnie usposobione względem Niemiec*” („Działalność świadków Jehowy w Niemczech...” s. 21). ŚJ dziś nauczają, że Rutherford i jego współtowarzysze dopełnili przez to prococtwo Ap 11:3, kiedy to byli poddani ciężkiej próbie przez 1260 dni w okresie od XII 1914 do VI 1918 r. (Strażnica Nr 15, 1994 s. 31; por. „Wspaniały finał...” s. 162, gdzie piszą o X 1914 r.), choć sam Rutherford uczył o okresie od 7 XI 1914 do 7 V 1918 r.

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

(„Światło” t. I, s. 198; por. „Bądź wola Twoja...” rozdz. 8, par. 26). W „Dokonanej Tajemnicy” (s. 207) uczył on jednak, za Russellem, o okresie od 539 do 1799 r. (1260 lat), który to okres wypełniło dwóch świadków tzn. Stary i Nowy Testament. Uczył, że w 1918 zakończyło się powoływanie do klasy niebiańskiej (Strażnica 01.04 1919 s. 102). Patrz też 1881, 1931, 1935, 2007.

1919 – Po zakończeniu I wojny światowej zwolniony za kaucją (10.000\$) i objęty amnestią („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 75, 654). Później podano, że jego i innych pracą kierowali „niewidzialni członkowie” organizacji Bożej: „Bóg i jego umiłowany Syn, działając przez innych niewidzialnych członków swojej organizacji, wydali zarządzenia dla swoich świętych na ziemi” („Światło” t. 1, s. 248). Zaczyna wydawać od października (po polsku od 15.03 1925 r. – „Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 188) dwutygodnik *Złoty Wiek* (od X 1937 r. jako *Pociecha* [*Consolation*; w Polsce jako *Nowy Dzień* od X 1936 r. – „Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 198], a od 1946 r. jako półmiesięcznik *Przebudźcie się!* [w Polsce w latach 1946-1959 nie ukazuje się; w latach 1960-1983 wychodzi nieregularnie; w latach 1984-1995 jako miesięcznik; od 1996 jako półmiesięcznik]). Patrz 2006. Wprowadza wewnętrzny miesięcznik *Biuletyn* (zmiana nazwy: od 1935 r. *Instruktor*, od 1936 r. *Informator*, od 1956 r. *Służba Królestwa*, od 1976 r. *Nasza Służba Królestwa*) („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 247). Uczy w nim, jak pozyskiwać ludzi dla Towarzystwa Strażnica. Wprowadza do zborów funkcję kierownika służby mianowanego przez Brooklyn. Zmniejsza przez to autonomiczność zborów („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 212), którą pozostawił po sobie Russell (Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 19 s. 15; patrz 1932, 1938). Wywoła to później kolejne rozłamy („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 628). Naucza, że Eliaszem z Mi 4:5 (Mi 3:23, BT) są jego zwolennicy nauczający narody od 1919 r. (Strażnica Nr 15, 1971 s. 8). Wcześniej uczył za Russellem, że to Chrystus oraz poprzednicy i zwolennicy Russella od I w. do 1874 r. („Nadszedł Czas” s. 279-298). Powstaje filia polska Strażnicy w Detroit („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 178). Od 1919 do 1921 r. wydaje ona Tomy Russella po polsku. Później zostaje wchłonięta przez Brooklyn, a część jej pracowników tworzy niezależną organizację badaczy (o rozłamach w Polsce patrz „Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 180-192).

1920 – Wydaje najgłośniejszą swą broszurę pt. „Miliony ludzi z obecnie żyjących nie umrą!”. Zapowiada w niej na 1925 r. zmartwychwstanie wszystkich, a przede wszystkim Abrahama i innych mężów ST i koniec śmierci od 1 IV (s. 60, 65, 76; por. Strażnice: Rok CV [1984] Nr 16 s. 24-25; Nr 21, 1993 s. 11-12; Przebudźcie się! Nr 7, 1995 s. 9); patrz też 1925. Píše dumnie o niej, że „wielu księży będzie się nawet starać aby nie dopuścić do czytania, co w niniejszym dziełku jest napisane” („Miliony ludzi...” s. 6). Podczas podróży do Grecji stwierdza, że „Sokrates i inni filozofowie i mędrcy ukażą się niedługo w Atenach” (Strażnica 15.12 1920 s. 373), a ŚJ mieli być „żywcem” zabrani w 1925 r. do nieba („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 78, 163, 632; Strażnica Nr 21, 1991 s. 26). W Zürichu (później przeniesione do Berna) otwiera „Centralne Biuro Europejskie Towarzystwa Strażnica” („Działalność świadków Jehowy w Niemczech...” s. 11). Ogłasza pierwszy raz [por. 1922], że Chrystus króluje w niebie od 1914 r. (Strażnice Nr 20, 1967 s. 9-przypis i Nr 20, 1960 s. 5; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 213), choć wydawana jeszcze w 1925 r. „Dokonana Tajemnica” (s. 713) mówi, o objęciu władzy i tytułu „Króla” przez Jezusa w 1878 r. Towarzystwo Strażnica zaczyna samo drukować swoje publikacje, bez usług komercyjnych firm. Pierwszą książką wydaną (1921 r.) w ten sposób była „Harfa Boża” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 578-579), w której ucza, że Iz 60:8 zapowiadał pojawienie się latawców (samoloty), a Hi 38:35 telegrafu (s. 17). Zaczyna nauczać, że demony kierowały Mędrcami ze Wschodu i gwiazdą, gdy chcieli oni złożyć hołd Jezusowi (Strażnica Nr 12, 1957 s. 12; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 199; patrz też 1928). W Polsce w latach 1920-1921 dokonano dwukrotnie rejestracji ŚJ. Najpierw jako Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego (oderwało się ono od Brooklynu), a później jako Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego-Grupa II, które zarejestrował przedstawiciel na kraj C. Kasprzykowski (w 1925 r. opuścił on Towarzystwo Strażnica organizując swoją grupę badaczy i zawłaszczając nazwę). ŚJ dzięki Całce, który ‘nawrócił się’ i powrócił do Towarzystwa oraz posiadał pełnomocnictwa reprezentowania pierwszej grupy, odzyskali pierwotną rejestrację dla siebie („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 180-181, 187-190); patrz 1931.

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1921 – W wydawanej w latach 1921-1930 (Strażnica Rok C [1979] Nr 5 s. 5; ed. ang. wydawana do 1940 r.) „Harfie Bożej” ogłasza, że stary świat całkiem przeminie w kilku następnych latach (s. 345) i że Abraham, Izaak itd. „będą z powrotem przy życiu na ziemi za kilka lat” (s. 352). Powstaje przedstawicielstwo Strażnicy w Warszawie („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 180). Zaczyna nauczać, że szatan ma swą organizację na ziemi. Od 1922 r. uczy, że i Bóg posługuje się też organizacją na ziemi i w niebie (Strażnica Rok CVI [1985] Nr 18 s. 14). Pełne zrozumienie tego podaje w 1925 r. („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 720). Naucza, że „ohydą spustoszenia” z Mt 24:15 jest Liga Narodów, a później też ONZ (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 6 s. 8; por. Nr 6, 1990 s. 8). Wcześniej uczył za Russellem, że to papieństwo („Walka Armageddonu” s. 710); por. 1999. Po raz pierwszy potępia poddawanie się szczepieniom (ang. „Złoty Wiek” 12.10 1921 s. 17); por. 1931, 1952. „Upadek rzymskiego kościelnictwa w roku...1921. Upadek protestantyzmu w roku...1921” (ang. Strażnica 01.06 1920 s. 174).

1922 – Zaczyna nadawać audycje w radiowych stacjach komercyjnych („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 80). Ogłasza uroczyste na kongresie, że Chrystus króluje w niebie od 1914 r. (Strażnice: Nr 1, 1991 s. 12; Nr 9, 1994 s. 17; por. Strażnica Nr 4, 1967 s. 8-przypis, gdzie mówią, że wprowadzili tę naukę w 1920 r.), a w 1918 r. przyszedł na inspekcję, odrzucając chrześcijaństwo (Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 19 s. 12; „Wspaniały finał...” s. 32). Wcześniej uczył, za Russellem, o królowaniu od 1878 r. („Nadszedł Czas” s. 106; „Przyjdź Królestwo Twoje” s. 256; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632) i o inspekcji też od 1878 r. (Strażnica Nr 4, 1967 s. 8). Patrz 2013. Organizuje pracę „od domu do domu” (Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 19 s. 15). Naucza, że w 1919 r. rozpoczął się, zgodnie z Ap 14:8, upadek Babilonu tzn. chrześcijaństwa („Światło” t. I, s. 318; por. „Wspaniały finał...” s. 206). Wcześniej uczył, za Russellem, o upadku od 1878 i 1881 r. („Co kaznodzieja Russell odpowiadał...” s. 439; „Nadszedł Czas” s. 243); patrz też 1963. O Russellu napisał: „(...) w końcu okaże się, że poselstwo, jakie Pastor Russell głosił, będzie jedyną ‘wieczną Ewangelią, która będzie dla wszystkich ludzi, narodów, mów i języków’.” (Strażnica 15.07 1922 s. 221). „Dopiero w r. 1922, a więc 43 lata po opublikowaniu pierwszego wydania, wprowadzono w zborach ludu Bożego grupowe studium tego czasopisma [Strażnicy] w podobnej formie jak obecnie” („Służba Królestwa” Nr 12, 1960 s. 3). Zaczyna nauczać o „kwesii spornej”, choć różnie bywa ona rozumiana i interpretowana w latach 1922, 1926, 1928, 1929, 1941 (Strażnica Nr 4, 1989 s. 21; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 124, 152, 261). Patrz też 1941.

1923 – Stwierdza, że sądenie ludzi przez Chrystusa (podział na owce i kozły) z Mt 25:31-46 odbywa się od 1914 r. Nazwano tę naukę „jasnym światłem” (Strażnice: Nr 21, 1993 s. 12; Nr 10, 1995 s. 18; por. „Upewniają się...” s. 56 i „Prawda was wyswobodzi” s. 342, w których uczą o 1918, a nie o 1914 r.). Nauka ta będzie obowiązywać aż do 15.10 1995 r. (Strażnica Nr 20, 1995 s. 19; patrz też 1995). Do 1923 r. uczył, za Russellem, że podział ten ma być po Armagedonie, w „1000-leciu” (Strażnica Rok CIII [1982] Nr 18 s. 17; „Walka Armageddonu” s. 791-792). Wprowadza zakaz posiadania brody („Działalność świadków Jehowy w Niemczech...” s. 15), który obowiązuje do dziś (Strażnica Rok XCVII [1976] Nr 12 s. 10); patrz 1916, 2016.

1924 – Zakłada dla Towarzystwa Strażnica radiostację WBBR („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 80). Jego zwolennicy oczekują gorączkowo na 1925 r. (Strażnica Nr 21, 1991 s. 26). Potępia prohibicję w USA: „powiedział: »Prohibicja to wymysł Szatana«. (...) Niektórzy bracia bardzo ostro wystąpili przeciwko temu powiedzeniu” (Strażnica 15.11 1924 s. 339; patrz też Strażnica 01.07 1930 s. 200). Wcześniej C. T. Russell chwalił prohibicję jako oznakę upadku i „wiązania” szatana („Co kaznodzieja Russell odpowiadał...” s. 614-615, 617).

1925 – „Rok 1925 nadszedł i minął, lecz nic się nie zdarzyło” (Strażnica Nr 21, 1991 s. 26). Przeżywa gorzki zawód. Zapowiadane „tysiącletnie królowanie Chrystusa Jezusa” na ziemi nie nastąpiło (Strażnica Rok CV [1984] Nr 16 s. 24-25; „Miliony ludzi...” s. 60; Strażnica Nr 21, 1993 s. 11-12; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 78, 163, 259, 632). ŚJ nie zostali „żywcem” zabrani do nieba („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 78, 632; Strażnica Nr 21, 1991 s. 26). „Powszechnie uważali wówczas, że w roku 1925 rozpocznie się zmartwychwstanie, a na ziemi zostanie przywrócony raj. Wielu służyło więc z myślą o

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

określonej dacie” („Pilnie zważaj...” s. 303). Odchodzi wielu jego zwolenników („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 633). Kwituje swe prorocstwo słowami: „Cóż ośmieszyłem się” (Strażnice: Rok CVI [1985] Nr 14 s. 24-przypis; Nr 23, 1993 s. 18; por. 1920). W zamian stwierdza, że w 1914 r. wybuchła wojna w niebie między Jezusem-Michałem, a szatanem (Strażnice: Rok CVII [1986] Nr 19 s. 15; Nr 10, 1995 s. 21; Rok XCIII [1972] Nr 15 s. 10). Uczy, że w 1914 r. nastąpiło narodzenie Królestwa Bożego w niebie (Strażnice: Nr 17, 1989 s. 18; Nr 19, 1997 s. 22). Zaczyna nauczać, że ponowne wylanie Ducha Św. nastąpiło w 1914, a szczególnie w 1919 r. (Strażnica Rok CII [1981] Nr 13 s. 26-27; por. Nr 9, 1998 s. 14-15; „Wspaniały finał...” s. 143). Por. „Światło” t. II, s. 243, gdzie piszą: „Dowody mocno przemawiają za tem, że wylanie ducha świętego zgodnie z prorocstwem miało miejsce w roku 1922”. Russell uczył, że nastąpi to po Armagedonie („Dokonana Tajemnica” s. 645). „W roku 1925 rozpoznali oczami duchowego zrozumienia, że nadszedł czas, aby Bóg uczynił sobie imię...” („Wieczyste zamierzenie...” s. 194; por. Strażnica Rok CII [1981] Nr 24 s. 16 – „aby Bóg uświetnił swoje imię”). Co najmniej od roku 1925 nauczał, że Żydów nie należy nawracać (patrz *Comfort for the Jews* 1925 s. 52): „Chrześcijanin, znający Bibliję, wogóle nie stara się z Żydów uczynić prozelitów” („Życie” 1929 s. 110).

1926 – Stwierdza, że Armagedon nie będzie, jak nauczał za Russellem, „jakąś rewolucją społeczną”, lecz wojną Jehowy (Strażnica Nr 10, 1995 s. 18; „Walka Armageddonu” s. 676; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 140; por. „Światło” t. I, s. 134, gdzie piszą, że to poznanie nastąpiło w I 1925 r. [„walka Armagedonu będzie walką Boga przeciwko szatanowi, a nie bijatyką między ludzkimi potęgami”] oraz Strażnica Nr 13, 1968 s. 9, gdzie piszą o VII 1925). W „Wyzwoleniu”, wydawanym w latach 1926-1932, naucza, że jeśli ktoś do nazwy wyznania bierze imię Boga, to pochodzi to od szatana (s. 38, 205-206, 226); patrz też 1931. Przestaje w Biurze Głównym Strażnicy obchodzić Boże Narodzenie („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 199; patrz też 1928). Rezolucję ze swego kongresu ŚJ nazwali „największą i najważniejszą wiadomością wszystkich czasów” („Bądź wola Twoja...” rozdz. 9, par. 43). Jego zwolennicy porzucili „wszystkie zwyczaje babilońskie co do ubioru, nazw świąt, pobożnej miny i innych (...). Długie fraki, czarne krawaty, święte twarze, pochylone jak ‘trzcina’ głowy – wszystko to znikło” („Światło” t. I, s. 215).

1927 – Stwierdza, że w 1918 r. zaczęło się niewidzialne zmartwychwstanie klasy niebiańskiej („Od rajy utraconego...” s. 192). Wcześniej, uczył za Russellem, o 1878 r. („Dokonana Tajemnica” s. 72; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632). Naucza, że ‘niewolnikiem wiernym i roztroprnym’ z Mt 24:45 nie jest sam Russell („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 626), lecz całe grono pomazańców ŚJ (klasa niebiańska tzn. 144 tys.) (Strażnica Nr 3, 1995 s. 12); patrz też 2012. Po latach, Strażnica Nr 11, 1961 s. 1 i 11 nazwie ich „Kanałem Jehowy do informowania i utrzymania łączności”, a nawet „Kanałem umożliwiającym zrozumienie Biblii” (Strażnica Nr 19, 1994 s. 8; por. Nr 13, 1995 s. 19). Nakazuje porzucić noszenie czarnych strojów („Dzieje Świadców Jehowy w czasach nowożytnych. Stany Zjednoczone Ameryki” s. 66). Odrzuca teorię ewolucji dotyczącą zwierząt („Stworzenie” s. 50), choć wcześniej potwierdzał ją: „Księga Rodzaju raczej popiera Ewolucję, to jest naukę o rozwoju” („Stworzenie czyli historia biblijna w obrazach” s. 6; por. „Złoty Wiek” 15.05 1925 s. 79). Patrz 1886.

1928 – W polskiej broszurze pt. „Piekło” (s. 58 lub w innej ed. s. 51) stwierdza, że zmartwychwstanie z pewnością „nastąpi przed rozpoczęciem następnego wieku”. Jego wyznawcy oczekują rychło Armagedonu (Strażnica Nr 5, 2000 s. 22). Przestaje wydawać książki Russella (nakład wyczerpany w 1929 r. – „Wieczyste zamierzenie Boże...” s. 9). Jeszcze „Wyzwolenie” (ed. 1929 r.) zachęca do nabywania wszystkich sześciu tomów Russella i siódmego wydanego przez Rutherforda (s. 351); patrz też 1930. Odrzuca naukę o piramidzie Cheopsa, którą zwano „Biblią w Kamieniu” i „świadcem Bożym” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 201, 162-ilustracja; Strażnica Nr 1, 2000 s. 10), Boże Narodzenie („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 199-201), Dzień Matki („Dzieje Świadców Jehowy w czasach nowożytnych. Stany Zjednoczone Ameryki” s. 66), urodziny (Strażnica Nr 10, 1995 s. 19; por. Nr 20, 1998 s. 30) i krytykuje niedzielę jako dzień Pański w chrześcijaństwie, choć sam jej nie odrzuca („Rząd” s. 73; por. Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 19 s. 17; patrz też 1932). O piramidzie wcześniej Russell uczył: „spodziewamy się, że jego świadectwo natchnione tak samo będzie kwestionowane, jak i świadectwo Pisma Świętego, przez księcia ciemności, boga świata tego...”

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

(„Przyjdź Królestwo Twoje” s. 362). Zaczyna nauczać, że „ostatek” z żyjących na ziemi „144 tys.” nie będzie zabrany do nieba przed Armagedonem. Wcześniej uczył, za Russellem, że mają oni być pochwyceni do nieba zanim wybuchnie ta wojna Boża (Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 7 s. 16; por. Nr 16, 1990 s. 30-31); patrz też 2013. Wprowadza naukę, że „powrót Chrystusa nie oznacza literalnego powrotu na ziemię. Oznacza raczej (...) zwrócenie na nią szczególnej uwagi” („Będziesz mógł żyć...” s. 146-147; por. „Stworzenie” s. 327-328). Wcześniej uczył, za Russellem, że „według chronologii biblijnej Pan po raz wtóry przyszedł [niewidzialnie] na ziemię” („Harfa Boża” s. 239; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 137; patrz też 1931, 1943). Zaczyna krytykować słowo „religia”, ucząc, że prawdziwe chrześcijaństwo nie jest religią („Rząd” s. 154); patrz 1951. Towarzystwo Strażnica zaczyna liczyć i sumować godziny głoszenia, a od 1929 r. wyznaczać głosicielom liczbę godzin (*Jehovah's Witnesses in the Divine Purpose* s. 312; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 717). „Sam po raz pierwszy byłem na takim zjeździe w roku 1928. (...) **Wydano wówczas książkę pt. Rząd, w której wykazano, że Królestwo Boże nie jest rządem demokratycznym, lecz teokratycznym**” (Strażnica Rok CIX [1988] Nr 12 s. 19-20).

1929 – Zakupuje parcelę w San Diego i buduje tam *Beth-Sarim* tzn. „Dom Książąt” dla króla Dawida, Abrahama i innych świętych ST. Wyposaża go w dwa luksusowe samochody (Lincoln, Ford). Do czasu „pójścia do nieba”, rezyduje okresowo w tej „ambasadzie Królestwa Bożego”, którą przyjął na własność na podstawie aktu notarialnego („Złoty Wiek” 15 IV 1931 s. 118-119; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 76; por. Strażnica Nr 5, 1992 s. 27; patrz też 1948 i 1921 – o „Harfie Bożej”). Wcześniej nauczał, że święci ST zamieszkają w Jerozolimie, a nie w San Diego („Pożądany rząd” s. 30-31). Píše też, że „wspomniany dom zbudowany został na świadectwo dla imienia Jehowy (...) on ciągle stoi jako świadectwo dla imienia Jehowy” (*Salvation* s. 311). Zaczyna nauczać, że „władze” z Rz 13:1 to Jehowa i Jezus (nauka obowiązująca ŚJ do 1962 r.) (Strażnica Nr 9, 1996 s. 13). „Aż w roku 1929 było objawione świadkom Jehowy, że niektórzy z ostatka przeżyją walkę Armagedonu, a to wtedy powiększyło ich wysiłki w opowiadaniu prawdy” (Strażnica 01.07 1936 s. 200). Wcześniej uważali oni, że wszyscy z ostatka będą zabrani do nieba przed Armagedonem.

1930 – Ogłasza w ang. *Złotym Wieku* (s. 503; po polsku patrz „Królestwo nadzieja świata” 1931 s. 58; „Światło” 1930 t. I, s. 70; „Wojna czy pokój?” 1930 s. 28), że Chrystus powrócił w 1914 r., a nie, jak uczył za Russellem, w 1874 r. („Proroctwo” s. 72; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 137). Wydaje dzieło pt. „Światło”, tzn. zmieniony w stosunku do „Dokonanej Tajemnicy” komentarz do Apokalipsy św. Jana („[‘Światło’] będące zaktualizowanym studium Objawienia” – „Wspaniały finał...” s. 8). Stwierdzono o nim dziś, że „Księga Objawienia znajduje swoje rozstrzygające spełnienie, odkąd rozpoczął się ‘dzień Pański’, to znaczy od roku 1914, a nie – jak sądzili dawniej – w ciągu całych dziejów zboru chrześcijańskiego od czasów apostołskich po dzień dzisiejszy...” (Strażnica Rok CIII [1982] Nr 18 s. 17-18; por. „Światło” t. I, s. 12, gdzie dla odmiany napisano: „Okres czasu, w którym się wypełnia proroctwo Objawienia, zaczyna się widocznie w roku 1879 i trwać będzie do czasu zupełnego wejścia w życie Królestwa Bożego”). „Światło” t. I, s. 5-6 odcięło się od poprzedniego komentarza: „Przed rokiem 1930 nie ogłoszono jednak żadnego zadawalającego komentarza do Objawienia, a mianowicie z tej jawnej przyczyny, że nie nastąpił jeszcze czas Boży, aby udzielić swoim sługom tego wyrozumienia”. „Światło” t. I, s. 126 uczyło, że gwiazda z Ap 8:10 to szatan, choć wcześniej „Dokonana Tajemnica” (s. 178) podawała, że to Kalwin, a dziś „Wspaniały finał...” (s. 136-137) mówi o odstępcach. „Światło” t. I, s. 85 uczyło, że wiatry z Ap 7:1 to potęgi szatana, a dziś „Wspaniały finał...” (s. 113) mówi, że to wyroki Jehowy. Po 1930 r. zaczyna „zbierać” klasę ziemską, którą nazwie w 1932 r. „Jonadabami” (Strażnice: Nr 13, 1995 s. 15; Nr 4, 1998 s. 19-20). Zaprzestaje rozprowadzać książki Russella (ostatnia reklama „Złoty Wiek” 15.07 1930 s. 224). Ogłasza, że ‘czasy ostateczne’ nie rozpoczęły się w 1799 r., jak uczył za Russellem, ale w 1914 r.: „Przez długi czas było rozumiane, że ‘koniec czasu’ rozpoczął się z rokiem P. 1799 i trwał aż do roku 1914, oraz że początek tegoż jest szczególnie zaznaczony przez to, że naonczas Papiestwo otrzymało bolesną ranę (...) jednakowoż dowód ten nie jest w żadnej mierze przekonującym. To mogło poniekąd wypełnić się w pewnej części” (Strażnica 01.02 1930 s. 35 [ang. 01.12 1929 – art. do studium na miesiąc luty 1930 r., patrz ang. Strażnica 01.01 1930 s. 16]); patrz 1876. Zaczyna usuwać znaczenie krzyża: „Naśladowcy Chrystusa zwracali szczególną uwagę i rozumieli, że krzyż jest najgłówniejszą podstawą zamiarów Bożych. Lecz obecnie jest gruntownie zauważone, że

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

Królestwo jest o wiele ważniejszym, ponieważ przez przyczynę Królestwa imię Jehowy będzie usprawiedliwione i oznajmione wszelkiemu stworzeniu” (Strażnica 15.06 1930 s. 179); patrz 1936. Ogłasza, że dyplomatyczne zachowanie pochodzi od diabła: „Dla zewnętrznej okazałości wielu utrzymuje, że chrześcijanin winien być dyplomatycznym; lecz niech to będzie na uwadze, iż dyplomacja została wynaleziona przez Djabła, i jest przez niego prowadzona, a nie przez Pana” (Strażnica 15.07 1930 s. 214-215). Powiadamia, że „Przez wiele lat rozumieliśmy, że najważniejszą doktryną z Biblii jest wielka ofiara okupu, lecz obecnie dowiadujemy się o Jehowie, przeto rozumiemy inaczej. (...) Jednakże ta, która się tyczy Królestwa Bożego, jest większa od ofiary okupu. Ona jest największą, dlatego, ponieważ Bóg przez Swoje Królestwo w zupełności usprawiedliwi Swoje Słowo i imię...” (Strażnica 01.09 1930 s. 260). Informuje o swoich zwolennikach, że „Oni jedynie nazywają się Badaczami Pisma Św., albo Międzynarodowymi Biblijnymi Studentami, ponieważ ich szeregi składają się z ludzi z każdego narodu i języka. Oni nie posiadają żadnej członkowskiej listy, ani nie liczą członków, ani się nie chępią ich ilością. (...) Badacze Pisma Św. nigdy nie skłaniali nikogo do wstępowania lub zapisywania się do jakiegoś związku lub wyznaniowego odłamu...” (Strażnica 01.07 1930 s. 206). Po kilku latach wszystko to stało się nieaktualne. Ogłasza, że po Armagedonie zabity szatan będzie pokazywany ludziom, a później pod koniec Tysiąclecia będzie „wskrzeszony”: „Pismo Św. nasuwa myśl, że Bóg przez tysiąc lat przechowa ciało szatana, by je wystawić na pokaz stworzeniom duchowym, ażeby widziały, że jest martwy, poczem Bóg przy końcu owego okresu czasu wskrzesi szatana i znów ożywi jego ciało. (...) Jaki jest cel wskrzeszenia djabła? Czy oznacza to, że Bóg na nowo stworzy szatana? Nie, tylko że przywróci szatanowi życie, kiedy tenże już tysiąc lat był nieżywym, a to stanie się w ściśle określonym celu” („Światło” II, s. 218-219; por. Strażnica Nr 14, 1969 s. 14). Po wielu latach tę naukę zmieniono.

1931 – Spodziewa się nastania pełni Królestwa na ziemi („Dokonana Tajemnica” s. 664); patrz też 1932. Nadaje badaczom nowe popularne określenie: „Świadkowie Jehowy” (ang. *Jehovah's Witnesses*, niem. *Jehovas Zeugen*) (Strażnica Nr 15, 1995 s. 16). Nazwa ta dotyczyła, aż do 1942 r., tylko klasy niebiańskiej (por. 1937 i 1942). Do 1928 r. „Świadkiem Wielkiego Jehowy” nazywano piramidę Cheopsa („Przyjdź Królestwo Twoje” s. 363; por. „świadek Boży” – „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 201); patrz też 1884, 1910. W Polsce poleca zarejestrować SJ pod nową nazwą „Zjednoczenie Badaczy Pisma Świętego” (Łódź). Zakazuje przyjmowania szcziponek (ang. „Złoty Wiek” 04.02 1931 s. 293; patrz też 1921). Zakaz ten odwołano w 1952 r. (ang. Strażnica 15.12 1952 s. 764; por. Strażnica Nr 11, 1953 s. 14). Pomimo, że naucza od 1930 r., iż Jezus powrócił w 1914 r., to w jednej z publikacji uczy o 1878 r.: „Pismo Św. dowodzi, że wtóra obecność Pana Jezusa Chrystusa rozpoczęła się w przybliżeniu około 1878 roku Pańskiego” (Strażnica 15.12 1931 s. 383 [ang. 15.09 1931]). Patrz też 2007 (o powoływaniu do klasy niebiańskiej). Ogłasza, że „Czterdzieści lat dodanych do roku 1881 wskazuje na rok 1921, w którym skończy się czterdziestoletni okres znoszenia przez Jehowę protestantyzmu” (*Vindication* 1931 t. 1, s. 51). Patrz też 1916, 2016 (mąż z kałamarzem). Wprowadza naukę, że Wj 20:12 mówi o ojcu Jehowie i matce organizacji: „Dane ludowi Izraelskiemu prawo zasadniczo nakazuje: »Czcij ojca twego i matkę swoją!« (...) »Ojciec« oznacza tu Jehowę, podczas gdy »matka« symbolicznie przedstawia uniwersalną organizację Jehowy, zwaną też Syjonem. Największym więc obowiązkiem i przywilejem dziecka Bożego jest czczyć Jehowę i być zupełnie oddanym jego organizacji” (*Wolność* 1932 s. 37; por. *Vindication* 1931 t. 1, s. 158).

1932 – Spodziewa się zniszczenia chrześcijaństwa przez Boga: „Tacy nauczali, że Bóg wnet wyróci nominalne chrześcijaństwo. Wielu uwydatniało rok 1925 jako tę datę, a gdy to nie uiszcilo się o tej porze, posunięto czas do 1932. Rok 1932 tak samo nastał i minął, a nominalne chrześcijaństwo nadal pozostawało przy egzystencji. Wtedy było odkryte, że nominalne chrześcijaństwo będzie zachowane przez pewien czas na pożytek klasy Jonadaba...” (Strażnica 01.05 1938 s. 134-135 [ang. 15.02 1938 s. 54-55]). W ang. „Dokonanej Tajemnicy” z roku 1918 zapowiadano „pełnię Królestwa” na 1932 r.: „The Time of the establishment of the Kingdom in power (...) or thirteen years after 1918 viz.. in 1932” (s. 569); patrz 1931. Zaniechano corocznego wybierania starszych w zborach przez głosowanie, na rzecz wyboru ich przez komitet służby wspierany przez kierownika służby mianowanego przez Brooklyn („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 213-214; por. Strażnica Nr 10, 1995 s. 22). „Zaniechano posługiwania się określeniem »starszy« na rzecz takich terminów,

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

jak: »sługa grupy«, »sługa studiów biblijnych« itd. (Strażnica Rok CV [1984] Nr 2 s. 16). W roku 1972 przywołano termin „starszy” (patrz 1971). Usuwa od stycznia (ang. od 15.10 1931) z okładki *Strażnicy* krzyż (Strażnica Nr 10, 1995 s. 20; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 200). Stwierdza, że Żydzi nie będą osobną klasą ziemską w Królestwie, zarządzającą resztą ludzi z Jerozolimy, jak uczył wcześniej za Russellem (Strażnica Nr 10, 1995 s. 19-20; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 141; por. „Wspaniały finał...” s. 118). Wprowadza w ich miejsce tzw. Jonadabów (patrz 1930). Zastępuje zebrania modlitwy, wystawiania i świadectwa, zebraniem służby („Skorowidz... 1986-2000” s. 94). Prawdopodobnie ostatni raz zachęca do święcenia niedzieli i uzasadnia ją biblijnie („Złoty Wiek” 15.04 1932 s. 123; patrz też 1928).

1933 – Strażnica posiada szczytową ilość (408) stacji radiowych („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 80). Wyposaża ŚJ w przenośne gramofony (jw. s. 87). Z kongresu ŚJ w Berlinie wysłano list do Hitlera, w którym pisano: „Kierownictwo Towarzystwa Strażnica w Brooklynie było *zawsze przyjaźnie usposobione względem Niemiec*” („Działalność świadków Jehowy w Niemczech...” s. 21). ŚJ podali, że jeden z adwokatów Towarzystwa Strażnica był kiedyś obrońcą Hitlera: „Jeden z adwokatów Towarzystwa, który swego czasu bronił Hitlera i jego towarzyszy, gdy się znajdowali w trudnym położeniu, nie uzyskał przystępu do kanclerza Rzeszy” („Złoty Wiek” 15.06 1934 s. 15 [ang. 25.04 1934 s. 462-463]). W roku 1933, w 75 rocznicę objawień w Lourdes (1858 r.), ŚJ stwierdzili, że to miejsce nie przetrwa kolejnych 75 lat, to znaczy do roku 2008: „75 lat Lourdes (...) Dlatego też 75 lat Lourdes – to 75 lat demonizmu, 75 lat kłamstwa, oszustwa i bluźnierstwa! (...) »Upadł, upadł Babilon on Wielki...« (Objawienie 18:2). Wyrok na to wielkie miasto, tak zwane »chrześcijaństwo«, jest wydany, i wkrótce przyjdzie jego koniec. Nie wiemy, kiedy systemy kościelne się załamają, ale, jak Biblia mówi, nie [ma] być więcej znalezione, ale z całą pewnością możemy powiedzieć, że Lourdes drugich 75 lat nie dożyje, albowiem słońce sprawiedliwości wschodzi...” („Złoty Wiek” 01.08 1933 s. 232, 234). W tym samym roku Rutherford powiedział: „Pozwalam sobie wypowiedzieć zdanie, że Ameryka niedługo rządzona będzie przez dyktatora, który będzie miał do pomocy grono doradców, wypróbowanych i kierowanych przez czołowych przedstawicieli wielkiego kapitału. Bedzie to panowanie wojskowe, które zmusi naród być mu poddanym” („Kryzys” s. 17); „Mnie osobiście pomawiano o to, że zarabiam na »sprzedaży« tych książek. To jest zgoła nieprawdziwe obwinienie. Wobec tego, że pisałem te książki, prawo nakładu naturalnie opiewa na moje imię. Ale przekazałem to prawo towarzystwu, które te książki wydaje, i nigdy nie wziąłem dla siebie ani centa tantjemy, jestem bowiem zdania, że poselstwo prawdy ma kosztować ludzi jak najmniej i że biedni muszą je otrzymywać zupełnie bezpłatnie.” („Kryzys” s. 30). Klasę ziemską (Jonadaba) ukazał na podstawie „mnóstwa bydła” z tekstu Za 2:4 (BG): „»Mnóstwo ... bydła« [Za 2:4] może przeto dobrze obrazować ludzi, których pomazana klasa poznać na czołach i którzy będą przeprowadzeni przez »ucisk«, oraz którzy później wejdą na »drogę«. Ci ludzie określani są klasą Jonadaba i również jako »miljony obecnie żyjących nigdy nie umrą«” (Strażnica 15.10 1933 s. 308 [ang. 15.08 1933 s. 244]; por. ang. Strażnica 01.03 1938 s. 80).

1934 – Wprowadza chrzest dla klasy ziemskiej („Wspaniały finał...” s. 120; Strażnica Nr 13, 1995 s. 15). Pomimo, że naucza od 1930 r., iż Jezus powrócił w 1914 r., to w jednej z publikacji uczy o 1874 r.: „Wtóra i niewidzialna obecność Chrystusa datuje się od roku tysiąc osiemset siedemdziesiątego czwartego” (Strażnica 01.05 1934 s. 141 [ang. 01.06 1933]); patrz 1930, 1931. Zaprzecza, że Russell czy inni zmarli pomazańcy mają udział w nadzorowaniu pracy ŚJ na ziemi: „Nikt z kompanii świątyni nie powinien być tak nierozsądny, by uważać, że jacyś bracia (czyli braterstwo) będący swego czasu wśród nich, a którzy zmarli i poszli do nieba, udzielają teraz wytycznych świętym na ziemi i nadzorują ich w prowadzonym przez nich dziełu” (*Jehovah* 1934 s. 191); patrz 1916, 1993. Stwierdza, że tylko pomazańcy są chrześcijanami: „Pytanie: Co czyni człowieka chrześcijaninem i co należy czynić, aby stać się chrześcijaninem? Odpowiedź: Chrześcijanin to człowiek przyjęty przez Pana i poczytywany przezeń za członka ciała Chrystusowego. Słowo chrześcijanin znaczy pomazaniec. (...) Każdy przeto, kto rzeczywiście jest chrześcijaninem, musi otrzymać pomazanie duchem Bożym, co znaczy, że Bóg kładzie na niego swego ducha i poleca mu reprezentować Jehowę Boga” („Odbudowa świata” 1934 s. 28). Patrz też 2017 (miasta schronienia).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1935 – W styczniu ogłasza, że Armagedon jest kwestią miesięcy („Wszechświatowa wojna bliska” s. 26; por. Strażnica Nr 17, 1995 s. 24). Wprowadza nowe nauki tzw. „nowe światło” (np. „wielki tłum” z Ap 7:9, zwany „drugimi owcami”, to klasa ziemską, a nie niebiańską, jak uczył wcześniej – Strażnice: Nr 4, 1998 s. 20; Nr 5, 2000 s. 22-23; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 161, 166). Zakazuje klasie ziemskiej spożywania emblematów podczas ich Wieczery (Strażnice: Nr 9, 1994 s. 28-29; Nr 4, 1998 s. 20; Nr 5, 2000 s. 23). Zakazuje ŚJ pozdrawiania sztandarów („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 196-197). Po wizycie w zborze na Hawajach wprowadza na określenie miejsc zebrań termin „Sala Królestwa” (ang. *Kingdom Hall*) („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 319). Patrz też 1881, 1918, 1931, 2007 (o powoływaniu do klasy niebiańskiej).

1936 – Wprowadza w miejsce krzyża, naukę o „palu Chrystusowym”. ŚJ przestają nosić w klapach marynarek znaczek przedstawiający krzyż i koronę (Strażnice: Nr 10, 1995 s. 20; Nr 1, 2000 s. 9; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 200).

1937 – Rezygnuje z nadawania wykładów radiowych przez stacje komercyjne (Przebudźcie się! Rok LXVI [1985] Nr 7 s. 6). Pozwala „drugim owcom” piastować odpowiedzialne stanowiska w zborach („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 216; Strażnica Nr 10, 1997 s. 18). Stwierdza, że mężowie ST też są ŚJ (Strażnica Nr 19, 1967 s. 8; patrz 1942). Stwierdza, że „drugie owce” też są chrześcijanami (Strażnica 01.02 1938 s. 34 [ang. 01.11 1937 s. 336]). Wcześniej nauczał, że tylko pomazańcy ŚJ są nimi: „Chrześcijanin to człowiek przyjęty przez Pana i poczytywany przezeń za członka ciała Chrystusowego. Słowo chrześcijanin znaczy pomazaniec. (...) Każdy przeto, kto rzeczywiście jest chrześcijaninem, musi otrzymać pomazanie duchem Bożym” („Odbudowa świata” s. 28). Ogłasza, że św. Piotr nie był nigdy w Rzymie („Odsłonięte” s. 30). Wzywa ŚJ do bezwzględnego posłuszeństwa: „**Wierny sługa musi być ślepy na wszystko** prócz jednania służby Królowi i jego dobrom królestwa. Wierni będą się poświęcali bezwzględnie, **będą dawali wszelką swoją siłę, swoje pieniądze, środki i w ogóle wszystko dla pomnażania pożytku królestwa**. Sprawując przeznaczony swój obowiązek w ten sposób, otrzymają w końcu swój dział w zwycięstwie Chrystusa Jezusa i będą podziwiali władzę i chwałę Najwyższego Boga...” (Strażnica 15.02 1938 s. 59 [ang. 15.12 1937 s. 379]). W Polsce, minister spraw wewnętrznych obłożył zakazem czasopismo *Strażnica*, któremu zarzucano zawieranie „treści wywrotowej” („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 199). ŚJ zaczęli wbrew prawu wydawać ją „we własnym zakresie” (jw.). Wcześniej, podobnym zakazem objęto *Złoty Wiek* sprowadzany ze Szwajcarii, ale ŚJ, aby ominąć prawo, zmienili od X 1936 r. tytuł czasopisma na *Nowy Dzień* i zaczęli je wydawać w Polsce („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 198). Oto jak ominięto zakaz dotyczący *Strażnicy*, zmieniając tytuł czasopisma, lub wcale go nie umieszczając na stronie tytułowej: „»Zwiastun Królestwa Chrystusowego« Jedyne czasopismo tego rodzaju, liczące 16 stron, wychodzi dwa razy miesięcznie. (...) Oto oferta Specjalna »Zwiastun Królestwa Chrystusowego« na przeciąg jednego roku, wybraną książkę, jak również egzemplarz broszury »Spójrz faktom w oczy«, może otrzymać każdy w wydawnictwie w czasie od 1 stycznia do 30 kwietnia 1939 za zł. 6. - (...) »Nowy Dzień«, ul. Długa 46 m 52, Warszawa. Proszę mnie zanotować jako rocznego abonenta »Zwiastuna Królestwa Chrystusowego«...” („Spójrz faktom w oczy” 1938 s. 62, strona reklamowa). „Przedstawiciele religii fałszywej utożsamiono z »agentami Diabła – bez względu na to, czy są tego świadomi, czy nie«” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 84). Napisano o Rutherfordzie następująco: „O ochronie (...) traktuje niniejsza broszura sędziego Rutherforda, najznakomitszego biblijnego pisarza i radiomówcy” („Ochrona” 1937 s. 2). Uczy on: „Strażnica nie jest religijnym czasopismem, nie zawiera zatem żadnych ogłoszeń handlowych” („Bezpieczeństwo” 1937 s. 62).

1938 – Stwierdza, że Armagedon będzie za „parę lat” („Spójrz faktom w oczy...” s. 49). Poleca ponownie zapraszać klasę ziemską na ich Wieczery, ale w charakterze „obserwatorów” (Strażnica Nr 13, 1995 s. 15; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 243). Wprowadza tzw. „teokratyczne” zarządzanie zborami, tzn. każdy nadzorca musi być zaakceptowany i zamianowany przez Towarzystwo Strażnica. Wcześniej zbory same wybierały nadzorców (Strażnica Nr 10, 1995 s. 22; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 218-219). Poleca wstrzymać się z zakładaniem rodzin i płodzeniem dzieci do czasu Armagedonu (ang. Strażnica 01.11 1938 s. 323; por. „Prawda was wyswobodzi” s. 135, 307, 341; „Spójrz faktom w oczy...” s. 46). Zaczyna

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

nauczać, że ci, co przeżyją Armagedon, „będą w nowym porządku przynajmniej przez jakiś czas po Armagedonie pobierać się i wydawać na świat dzieci” (Strażnica Rok CVI [1985] Nr 17 s. 12-13; „Wspaniały finał...” s. 296). Do 1958 r. uczyli nawet, że i ci, co umrą przed Armagedonem, będą płodzić dzieci („Prawda was wyswobodzi” s. 342, 344; por. Strażnica Nr 12, 1959 s. 24, która tę naukę zanegowała). Likwiduje śpiewanie pieśni na zebraniach („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 241; patrz 1944). Od 22 III, zakaz działalności ŚJ w Polsce [do 1945] „Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 200. Stwierdza, że „Towarzystwo to nie jest organizacją religijną. (...) Towarzystwo Strażnica wydaje książki, umożliwiające każdemu człowiekowi znalezienie w Biblii odpowiedzi na pytania, dotyczące jego zbawienia, życia i wiecznej pomyślności” („Uleczenie” 1938 s. 30).

1939 – Zmienia od stycznia nazwę czasopisma na *Strażnica i Zwiastun Królestwa Chrystusa*, a od marca na *Strażnica Zwiastująca Królestwo Jehowy* („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 724). ŚJ oczekują Armagedonu („Wspaniały finał...” s. 246). W dwa miesiące po rozpoczęciu wojny nakazuje im być „neutralnymi” (Strażnica Nr 10, 1995 s. 23). Po raz ostatni używa w znaczeniu pozytywnym termin „filozofia”, który przez lata stosowano jako „filozofię okupu” czy „filozofię zmartwychwstania” (*Salvation* 1939 s. 41): „Pomijamy tutaj filozofię zmartwychwstania i to, co z nią jest związane, biorąc za przedmiot naszego rozważania pamięć Jehowy – pamięć, która nigdy nie zawodzi i od której zależy nasze zmartwychwstanie” („Nowy Dzień” 02.09 1938 s. 771 [*Consolation* 23.03 1938 s. 3]; patrz też „Złoty Wiek” 01.11 1935 s. 6; „Proroctwo” 1929 s. 73).

1940 – Wprowadza, początkowo w USA, rozprowadzanie czasopism na rogach ulic („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 567). Chwali transfuzję krwi na łamach ang. *Pociechy* [*Consolation* 25.12 1940 s. 19]; patrz też 1945 i 1961. Stwierdza, że ŚJ nie są „organizacją religijną”: *Jehovah's witnesses are not a sect, not a religious organization* (*Judge Rutherford Uncovers Fifth Column* [Sędzia Rutherford demaskuje piątą kolumnę; brak polskiego wydania] 1940 s. 17; por. podobne słowa z roku 1937, zamieszczone w broszurze pt. *Model Study No. 1* (Wzorcowe studium nr 1; brak polskiego wydania) 1937 s. 63).

1941 – Wprowadzono ‘zapłatę’ („kieszonkowe”) za głoszenie, ale tylko dla pionierów specjalnych: „W roku 1941 na zgromadzeniu w Leicester brat Schroeder podał do wiadomości, że pionierzy specjalni będą otrzymywać niewielkie kieszonkowe, aby łatwiej im było zaspokoić najpilniejsze potrzeby” (Strażnica CIX [1988] Nr 23 s. 23). Wcześniej każdy pionier sam musiał handlować publikacjami by mieć na przeżycie: „Brat Henschel dużo uwagi poświęcił potrzebom misjonarzy i pionierów specjalnych. Zaprosił ich wszystkich na szczególne spotkanie, na którym opowiadał własne przeżycia z czasów, gdy był pionierem w latach wielkiego kryzysu gospodarczego. Mówił, jak pionierzy wymieniali literaturę na kurczaki, jajka, masło, warzywa, okulary, a nawet kiedyś na szczeniaka! Dzięki temu mogli kontynuować służbę w ciężkich czasach i nie brakowało im rzeczy niezbędnych do życia” („Rocznik Świadków Jehowy 2005” s. 244-245). „*Rok 1941: Wykazano, że rzucone przez Szatana wyzwanie dotyczy przede wszystkim kwestii prawowitości wszechświatowego zwierzchnictwa Jehowy*” (Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 19 s. 17). Patrz też 1922.

1942 – Stwierdza, że nadejście Armagedonu jest kwestią miesięcy (ang. Strażnica 15.09 1941 s. 288; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 93; Strażnica Nr 19, 1950 s. 6). Umiera (8 I) na raka okrężnicy w San Diego w *Beth-Sarim* („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 89). Nathan Homer Knorr (1905-1977), były członek Kościoła Reformowanego, zostaje prezesem organizacji. Jest ŚJ od 16 roku życia („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 91). Zaczyna wydawać publikacje anonimowo i później oświadcza: „Bez względu na to, kto by napisał pewne artykuły, są one wszystkie przed opublikowaniem starannie przejrane przez członków grona kierowniczego” (Strażnica Nr 7, 1960 s. 16). Stwierdza, że klasa ziemiska (drugie owce) to też ŚJ („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 83-przypis; Strażnica Nr 19, 1967 s. 8). Na łamach ang. „Pociechy” [*Consolation* 27.05 1942 s. 13] stwierdza, że zmartwychwstałych świętych ST (książąt) spodziewać się trzeba „teraz każdego dnia” (por. *The New World* 1942 s. 104; ang. Strażnica 01.02 1942 s. 47; *Hope* 1942 s. 57). Podobnie podawał w 1941 r. (ang. Strażnica 15.09 1941 s. 275). Podaje, że prócz Beth-Sarim Towarzystwo Strażnica posiada obok posesję Beth-Shan, to znaczy „Dom bezpieczeństwa”

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

(*Consolation* 27.05 1942 s. 9); patrz rozdz. *Beth-Sarim J. F. Rutherforda*.

1943 – Zakłada „Biblijną Szkołę Strażnicy” – Gilead (szkolenie pionierów specjalnych na misjonarzy). Wprowadza w zborach „Teokratyczną Szkołę Służby Kaznodziejskiej”, gdzie uczy się ŚJ przemawiać, dyskutować, itp. („Wspaniały finał...” s. 63). Jednak kobiety dopuszczono do niej dopiero w roku 1959: „Czy pamiętasz początki Szkoły Teokratycznej w zborze ludu Jehowy? (...) W latach 1945 i 1946 pojawiły się pierwsze podręczniki. Potem przez jakiś czas nie dokonywano zmian poza dopuszczeniem do udziału w szkole sióstr w roku 1959” („Nasza Służba Królestwa” Nr 2, 1979 s. 4). Potwierdza w książce pt. „Prawda was wyswobodzi”, że Chrystus przyszedł niewidzialnie w 1914 r., a nie w 1874 r. i przyznaje, że pomylili się o 100 lat w wyliczeniu roku stworzenia Adama (Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 21 s. 16-przypis; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632-633). Stwierdza, że „Człowiek (...) nie może przy pomocy samolotu, rakiety czy jakiego innego środka, wybić się powyżej powłoki powietrznej, otaczającej nasz ziemski glob w której oddychamy” („Prawda was wyswobodzi” ed. pol. 1946 s. 266-267). Gdy się okazało, że fałszywie prorokował, naucza dla odmiany, że samoloty, sterowce, statki i satelity potwierdzają powrót Chrystusa w 1914 r. (Strażnica Nr 2, 1989 s. 4, 6-7; patrz 1994). Do wyliczania 1914 r. wprowadza 607 r. p.n.e. zamiast 606 („Prawda was wyswobodzi” ed. pol. 1946 s. 222; por. „Wspaniały finał...” s. 105).

1944 – Wycofuje gramofony i wprowadza bezpośrednie nauczanie (Przebudźcie się! Rok LXVI [1985] Nr 7 s. 6). Nazywa nasz Kościół „rzymsko-katolicką sektą” („Religia zbiera wicher” ed. pol. 1945 s. 47; por. Strażnice: Nr 14, 1961 s. 2; Nr 17, 1968 s. 9; Rok XCII [1971] Nr 12 s. 2); patrz też 1996. Wcześniej czasem nazywano katolików „braćmi w Chrystusie” („Rząd” s. 239). Zdecydował podczas zebrania władz Towarzystwa Strażnica, że członkostwo w Towarzystwie nie będzie odtąd uzależnione „od wkładu finansowego wpłacanego na rzecz tego Towarzystwa (...) liczba członków miała być ograniczona i nie mogła przekraczać 500 osób” (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 6 s. 17). Od tej chwili „Pieniądze (...) nie powinny mieć nic wspólnego ze składem ciała kierowniczego ziemskich Świadków Jehowy...” (Strażnica Nr 6, 1990 s. 18). Według wcześniejszego zarządzenia o głosowaniu w korporacji, każdy członek za darowanie Towarzystwu każdych 10\$ mógł oddać jeden głos („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 228-229, 722). Co roku odbywa się doroczne zebranie członków Towarzystwa Strażnica (Strażnica Nr 14, 1997 s. 19). Wprowadza określenie „Ciało Kierownicze” dla oznaczenia zarządu Towarzystwa Strażnica (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 7 s. 15-17). Przywraca śpiewanie pieśni na zebraniach („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 241; patrz 1938).

1945 – Zakazuje transfuzji krwi (Strażnica Nr 10, 1995 s. 23; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 183; patrz też 1940, 1961). ŚJ oczekują wraz z końcem II wojny światowej „przejścia” jej w bitwę Armagedonu (Strażnica Nr 7, 1993 s. 20), choć Ciało Kierownicze już podobno wcześniej wycofało się z tej koncepcji (Strażnica Nr 17, 1988 s. 23). Jego zastępcą (wiceprezesem Strażnicy) zostaje późniejszy następca (od 1977) Frederick Franz (Strażnica Nr 6, 1993 s. 31). Awans zawdzięczał on wiceprezesowi Covingtonowi, który nie czuł powołania do klasy niebiańskiej, lecz do ziemskiej i musiał opuścić swe stanowisko („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 91-przypis; Strażnica Nr 2, 2001 s. 28).

1946 – „Encyklopedia ONZ i Stosunków Międzynarodowych” (wydanie II, 1986 s. 506) podaje, że ŚJ zarejestrowali się w ONZ. Patrz 2001. Odrzuca obchodzenie Nowego Roku („Królestwo Boże panuje!” 2014 s. 105). Po raz pierwszy stwierdza, że NT zawierał słowo Jehowa (Strażnica Nr 14, 1947 s. 15-16 [ang. 15.11 1946 s. 348-349]).

1947 – Zakazuje ŚJ w Afryce tolerowanej dotychczas poligamii („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 176). Ogłasza, że Jezus jest „głównym członkiem” Ciała Kierowniczego ŚJ (Strażnica Nr 10, 1948 s. 12, art. „Organizacja teokratyczna i jej ciało kierownicze” [ang. 01.12 1947 s. 363]).

1948 – Sprzedaje „Dom Książąt” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 76), który był poświęcony Jehowie („Złoty Wiek” 15 IV 1931 s. 119; patrz 1929).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1949 – W Strażnicy Nr 22, 1949 s. 12-13 sugeruje Armagedon na lata 1954-1964 (patrz pkt 29.1.).

1950 – Wydaje ang. „Chrześcijańskie Pisma Greckie w Przekładzie Nowego Świata” (Nowy Testament), czyli *New World Translation of the Greek Scriptures*, w których dokonuje wielu zmian i umieszcza imię Jehowa (patrz też 1961, 1969, 1984, 1994, 1997, 2013). W innych językach wydaje ten NT od 1963 r. („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 611). Uwiarygodnia wiele razy (do 1983) swój przekład wersetami z „Nowego Testamentu” (1937) spirytysty J. Grebera (np. Strażnice: Rok XCVIII [1977] Nr 21 s. 24; Rok C [1979] Nr 4 s. 24; „Słowo – kogo miał na myśli apostoł Jan?” s. 5; por. Strażnica Rok CIV [1983] Nr 22 s. 24); patrz 1958, 1983. Zakaz działalności ŚJ w Polsce („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 381; „Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 223-224). Zaczyna nauczać, że Abraham, Dawid, itd. zmartwychwstaną po Armagedonie, a nie jak uczył wcześniej, że przed tą wojną („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 76-przypis). Stwierdza, że po Armagedonie książętami sprawującymi władzę na ziemi będą wraz z Abrahamem i prorokami nadzorcy ŚJ („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 262-263; „Dzieje Świadków Jehowy w czasach nowożytnych. Stany Zjednoczone Ameryki” s. 102). Patrz pkt 21.1. Strażnica Nr 20, 1950 s. 16 ostrzega ŚJ: „U niektórych sług Bożych panuje skłonność do urządzania towarzyskich przyjęć lub do uczęszczania na takie, gdzie jest okazja do obfitego picia...”.

1951 – „W roku 1951 rzecznicy prawdziwego wielbienia dowiedzieli się ważnych rzeczy o znaczeniu słowa ‘religia’. (...) Ale w *Strażnicy* angielskiej z 15 marca 1951 roku wyjaśniono, iż religia jako taka może być ‘prawdziwa’ lub ‘fałszywa’” („Dzieje Świadków Jehowy w czasach nowożytnych. Stany Zjednoczone Ameryki. Na podstawie Rocznika Świadków Jehowy na rok 1975” s. 108; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 566-567); patrz też 1928.

1952 – Wprowadza karę wykluczenia ze zboru („Organizacja Boża nie tolerowała odtąd nikogo, komu nie zależało na pozostawaniu niesplamionym...” – Strażnica Rok XCVII [1976] Nr 21 s. 11; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 187). Tworzy do tego w zborach Komitety Sądownicze („Zorganizowani...” s. 144). Jedną z sankcji na wykluczonych, którym zezwala się (niektórym) przychodzić do zboru, jest zakaz modlitwy (jw. s. 147). Rutherford krytykował tą formę sprawowania władzy: „Niejedni (...) objawiają życzenie karania niektórych braci. Szukają u swych braci wad i robią na nich doniesienia, chcąc sprowadzić na nich trudności i ucisk, gdyż pragnęliby widzieć ich upadek” („Aniołowie” s. 60). Równocześnie z wykluczeniem zakazuje się odmawiania modlitwy za wykluczonego (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 12 s. 24). Dopiero Strażnica Rok CI [1980] Nr 23 s. 24 (ang. z 15 X 1979 r.) zezwoliła na „modlitwę osobistą” za wykluczonego. Przerzedza grono 144 tys. podając nowe wymagania dla chcących pójść do nieba (Strażnica Nr 7, 1989 s. 28). Patrz też 1921, 1931 (szczępionki).

1953 – Żeni się i tym samym znosi zakaz zawierania małżeństw (Strażnica Rok XCVIII [1977] Nr 20 s. 15). „W roku 1953 dostrzeżono w ziemskiej organizacji Bożej – składającej się wówczas głównie z drugich owiec – załazek społeczeństwa nowego świata” (Strażnica Nr 13, 1995 s. 15). Stwierdza, że „kosztowności” z Ag 2:7 to gromadzeni ŚJ (Strażnica Nr 9, 1992 s. 15; *Watch Tower Publications Index 1930-1985* s. 229). Kiedyś uczyli, że to oczekiwane sprawiedliwe rządy („Harfa Boża” s. 262). Uczy o zamieszkiwaniu Boga: „Zauważając ubocznie, Plejad nie można już uważać za centrum wszechświata, i byłoby niemądre, gdybyśmy chcieli tron Boży ustalać w jakimś szczególnym miejscu uniwersum. Gdybyśmy musieli przyjąć Plejady za siedzibę jego tronu, to moglibyśmy w sposób niesłuszny na ten gwiazdozbiór zapatrywać się ze szczególną czcią” (ang. Strażnica 15.11 1953 s. 703; por. pol. Strażnica Nr 14, 1956 s. 19); patrz 1917.

1954 – O spodziewanym Armagedonie w latach 1954-1964 patrz pkt 29.1.

1955 – Zmienia nazwę organizacji na „Pensylwańskie Towarzystwo Biblijne i Traktatowe – Strażnica” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 229); patrz 1881, 1884, 1896, 1909, 1913.

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1956 – Wprowadza nakaz chrztu dla tych, którzy kiedyś ochrztili się (nawet przez zanurzenie) w innym wyznaniu (Strażnice: Nr 8, 1957 s. 12; Nr 3, 1958 s. 22; por. ang. Strażnica 15.12 1956). Patrz też 1953 (Plejady).

1957 – Rezygnuje z nadawania wykładów radiowych z ich radiostacji WBBR, którą sprzedaje („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 80). Patrz 1960.

1958 – Wydaje polską broszurę pt. „Co Pismo święte mówi o ‘życiu pozagrobowym’?” (ang. 1955), w której po raz pierwszy wspomina o spirytyście Greberze (s. 78-79, par. 137), który napisał, że „Najważniejszą książką spirytystyczną jest Biblia”. Później ŚJ będą wielokrotnie potwierdzać swoje tłumaczenie Biblii przekładem NT (1937) Grebera (patrz 1950, 1983).

1959 – Wprowadza dla starszych zboru i sług pomocniczych „Kurs Służby Królestwa” („Wspaniały finał...” s. 63). Patrz 1938 (rodzenie dzieci).

1960 – W Strażnicy Nr 14, 1960 s. 10 uczy, że młodzi ludzie nie zdążą zostać dorosłymi, bo „walka Armagedonu powali ich jeszcze w młodości” (por. ang. Strażnica 15.11 1957 s. 701).

1961 – Wydaje całą poprawioną Biblię (ST i NT), ang. „Pismo Święte w Przekładzie Nowego Świata” (*New World Translation of the Holy Scriptures*). W latach 1953-1960 wydano ST w pięciu tomach. „Poprawiono” ją w 1970, 1971, 1981 i 1984 r. („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 610). W innych językach wydaje ją od 1967 r. (*Watch Tower Publications Index 1986-1990* s. 503); patrz też 1950, 1969, 1984, 1994, 1997. Wprowadza wykluczenie ze zboru za transfuzję krwi („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 183; patrz też 1940 i 1945). Wcześniej wyrażano się o tym następująco: „Jednak zbory nigdy nie otrzymały wskazówki, żeby pozbawić społeczności osoby, które dobrowolnie każą sobie robić transfuzję, albo ją popierają” (Strażnica Nr 20, 1958 s. 23). Patrz też 2010.

1962 – Stwierdza, że „zwierzchności wyższe” z Rz 13:1 to władze świeckie, a nie Jehowa i Jezus (Strażnica Nr 9, 1996 s. 13-14); patrz też 1929.

1963 – Zaczyna nauczać, że Babilon to nie tylko chrześcijaństwo, ale i inne religie („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 147). Władze w Polsce ogłosiły o ŚJ: „Ostatecznie w maju 1963 roku w uchwale kolegium siedmiu sędziów Sądu Najwyższego znalazło się następujące stwierdzenie: **»Rozwiązanie związku wyznaniowego pociąga za sobą oczywiście zakaz wszelkiej działalności organizacyjnej, nie ma natomiast wpływu na indywidualne, prywatne wyznawanie kultu, gdyż to nie jest karalne«**. Bracia tłumaczyli odtąd, że indywidualnego głoszenia od domu do domu nie wolno traktować jako czynności nielegalnej” („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 231).

1964 – Potępia tańce (np. twist), zaliczając je do „pogańskich obrzędów płodności” (Strażnice: Nr 10, 1964 s. 9-11; Nr 2, 1970 s. 10). Patrz 1990 (Sodoma), 1949, 1954.

1966 – Zaczyna nauczać o upłynięciu w 1975 r. sześciu tysięcy lat od stworzenia Adama. Sugeruje Armagedon w 1975 r. Wydaje książkę pt. „Życie wieczne w wolności synów Bożych” mówiącą o tym roku. Jego zastępca, wiceprezes Frederick Franz, na kongresie w Baltimore stwierdza: „Czy to znaczy, że do roku 1975 Armagedon zakończy się związaniem Szatana? Możliwe! Może tak być! U Boga jest wszystko możliwe. Czy to znaczy, że do roku 1975 Babilon Wielki zginie? Możliwe. (...) Ale nie twierdzimy tego. U Boga wszystko jest możliwe. (...) A najważniejsze z tego wszystkiego, drodzy przyjaciele, jest to: Czas jest krótki. Czas się kończy – co do tego nie ma wątpliwości” (Strażnica Nr 1, 1967 s. 12; por. s. 11; patrz też „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 104).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

1967 – Publikuje artykuł o „1975 r.” pt. „Gdzie się znajdujemy według Bożego rozkładu czasu?” (Strażnica Nr 23). „Słowo Twoje jest pochodnią...” (s. 131-135) podaje ŚJ miesięczną liczbę godzin głoszenia (pionier specjalny – 150 godz. [kiedyś np. w 1947 r. aż 175 godz. (Strażnica Nr 15, 1999 s. 29), a jeszcze na przykład w 1937 r. nawet 200 godz. (Strażnica Nr 23, 1999 s. 22)], pionier stały – 100 godz., pionier wakacyjny 75-100 godz. W 1971 r. pioniera „wakacyjnego” zmieniono na pioniera „pomocniczego” (por. 1986, 1999). Zakazuje dokonywania przeszczepów tkanek ludzkich (Strażnica Nr 14, 1968 s. 13; por. ang. Strażnica 15.11 1967 s. 702). Zakaz ten odwołano w 1980 r. (Strażnica Rok CIII [1982] Nr 2 s. 24; por. ang. Strażnica 15.03 1980 s. 31).

1968 – Publikuje artykuły o „1975 r.” pt. „Mądre spożytkowanie czasu jaki jeszcze pozostał” (Strażnica Nr 16) i „Millennium dla ludzkości pod władzą Królestwa Bożego” (Strażnica Nr 1). W latach 1949-1968 prawie 200.000 osób porzuciło ŚJ (Strażnica Nr 1, 1970 s. 10), co stanowi 17,3% stanu głosicieli za 1968 r. ŚJ zaczynają przedstawiać Jezusa z brodą: „Jezus nosił brodę; dlatego rysunki przedstawiające jego postać w przyszłych publikacjach Towarzystwa Strażnica będą zgodne ze świadectwami Pisma świętego” (Strażnica Nr 24, 1968 s. 13).

1969 – Publikuje artykuł pt. *Dlaczego oczekujesz roku 1975?* (Strażnica Nr 5). Wydaje NT grecko-angielski, międzywierszowy (*The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures*). „Poprawiono” go w 1985 r. („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 610). Nie ma w obu, w tekście greckim imienia Jehowa. W „tłumaczeniu” greckie *Kyrios* (Pan) oddaje określeniem „Jehowa” (gdy chodzi o Boga Ojca), choć obok, w tłumaczeniu „słowo w słowo” oddaje określenie „Pan” przez ang. *Lord*; patrz też 1950, 1961, 1984, 1994, 1997. Krytykuje kontynuowanie nauki na wyższych studiach przed mającym nastąpić rychłym ‘końcem’ (Strażnica Nr 16, 1969 s. 3); patrz też 1972.

1970 – Publikuje artykuły o „1975 r.” pt. „Nadchodzące 1000-lecie” (Strażnica Nr 18), „Co przyniosą lata siedemdziesiąte” (Przebudźcie się! Nr 1), „Ożywienie ducha ofiarności” (Strażnica Nr 16), „Proroczy obraz na nasze dni” (Strażnica Nr 17). ŚJ, których namawia do przyjęcia służby pionierskiej (aby więcej nauczać przed Armagedonem) obiecuje, że nie będą musieli „spędzić w niej 40 czy 20 ani nawet 10 lat” („Służba Królestwa” Nr 4, 1970 s. 6). Zaczyna nauczać, że „wielki ucisk” (Ap 7:14) jeszcze się nie zaczął. Wcześniej uczył, że zaczął się on w 1914 r., później w 1918 r. nastąpiła przerwa, a dokończony ma być on w Armagedonie (Strażnica Nr 4, 1994 s. 17-18; Strażnica 15.07 2013 s. 3; por. Nr 9, 1999 s. 16, gdzie piszą, że ogłoszono to na kongresie w 1969 r.).

1971 – Obok 7 osobowego zarządu Strażnicy (do 1971 r. utożsamianego z Ciałem Kierowniczym – Strażnica Nr 10, 1995 s. 22) wprowadza osobną instytucję Ciała Kierowniczego (11 osób; por. 1974) zarządzającego wszystkimi ŚJ (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 7 s. 15-22). Jednym z powołanych jest Raymond Franz (1922-2010), bratanek wiceprezesa Fredericka Franza (Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 8 s. 6), który w 1980 r. opuści Ciało Kierownicze (patrz też 1980, 1987, 1997, 2006, 2010). Drugi powołany, L. Greenlees, opuści Strażnicę tuż po 1984 r. Zarządowi odtąd podlega tylko wydawnictwo, choć prezes Strażnicy zasiada w obu gremiach (Strażnica Nr 6, 1990 s. 18). Pozostali z zarządu, to sześć osób z Ciała Kierowniczego („Świadkowie Jehowy zjednoczeni...” s. 26; Strażnica Nr 10, 1997 s. 17). Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 7 s. 20 tak opisuje zależność zarządu od Ciała Kierowniczego: „Nie chcą się przyczyniać do zaistnienia sytuacji, która by choć w najmniejszym stopniu nasuwała myśl, że ‘organ administracyjny’ włada i kieruje swym mocodawcą, którym jest ciało kierownicze, reprezentując całą klasę ‘niewolnika wiernego i rozumnego’. Inaczej mówiąc nie dopuszczają do tego, żeby ogon merdał psem, podczas gdy ma być na odwrót”. Do Ciała Kierowniczego jest się powoływany (zapraszany) przez pozostałych członków tego ciała, a do zarządu jest się wybierany przez członków korporacji (maksymalnie 500 osób; patrz 1944); patrz też 2000. Wprowadza, dla oznaczenia sług zboru określenia „nadzorca” i „starszy” (Strażnica Rok CV [1984] Nr 2 s. 16) (patrz 1932). Stwierdza, że 2300 wieczorów i poranków z Dn 8:14 wypełnia się na ich organizacji i jest to okres od 1938 do 1944 r. (Strażnice: Rok XCIII [1972] Nr 6 s. 14-16; Rok CIV [1983] Nr 15 s. 13-14). Wcześniej głosił, za Rutherfordem, że jest to okres od 1926 do 1932 r. („Bogactwo” s. 272; „Bądź wola twoja

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

na ziemi” rozdz. 9). Jeszcze wcześniej Russell uczył o okresie od 454 r. przed Chr. do 1846 r. po Chr. („Przyjdź Królestwo Twoje” s. 108-124; „Dokonana Tajemnica” s. 194).

1972 – Publikuje artykuł o „1975 r.” pt. „Dni stwarzania z Bożego punktu widzenia” (Strażnica Rok XCIII Nr 18). W miejsce jednego nadzorcy w zborze (co funkcjonowało od 1932 r. – Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 10 s. 8), wprowadza zarządzanie nim przez grono starszych, z których jeden jest rotacyjnie na okres jednego roku przewodniczącym. Tą rotacyjność zniesiono w 1983 r. („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 106-przypis). Do 1972 r. prezes Strażnicy odgrywał „ogromną rolę w organizacji Jehowy”, którą ograniczono na rzecz Ciała Kierowniczego (Strażnica Nr 10, 1997 s. 17; por. 1976). Krytykuje kontynuowanie nauki na wyższych studiach (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 19 s. 11); patrz też 1969.

1973 – Wprowadza wykluczenie ze zboru za narkotyki (Strażnica Nr 20, 1998 s. 16) i palenie tytoniu (Strażnice: Nr 3, 1995 s. 16; Nr 17, 2000 s. 26-przypis; Przebudźcie się! Nr 12, 1997 s. 22; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 181, gdzie przedstawiono ewolucję ich poglądu dotyczącą palenia). Z tego powodu na przykład w USA wykluczono 2000 ŚJ (Strażnica Rok XCVII [1976] Nr 21 s. 12). Ang. Przebudźcie się! 22.03 1973 s. 12-14 krytykuje grę w szachy, odwołując ŚJ od niej.

1974 – Publikuje artykuły o „1975 r.” pt. „Władcy ziemi na tysiąc lat” (Strażnica Rok XCV [1974] Nr 19) i „Tysiąc lat ulgi dla ludzkości” (Strażnica Rok XCV [1974] Nr 21). Chwali ŚJ za sprzedawanie domów i własności przed „1975 r.” (ang. „Służba Królestwa” Nr 5, 1974 s. 3; polski odpowiednik Nr 8, 1974 s. 4 opuszcza te słowa). W „Narody mają poznać...” s. 143 (ed. ang. 1971) zapewnia: „Już wkrótce, jeszcze w naszym XX wieku, rozgorzeje ‘walka w dzień Jahwe’ przeciw współczesnemu odpowiednikowi Jeruzalem, to znaczy przeciw chrześcijaństwu”. Powiększa Ciało Kierownicze do 18 osób (Strażnice: Rok XCVI [1975] Nr 8 s. 6; Nr 6, 1990 s. 19). Jednym z powołanych jest E. Chitty, który w 1979 r. opuścił Ciało Kierownicze. Później, po śmierci i odejściu kilku członków, liczba ta zmniejszyła się. Nawiązuje do „cudownej pszenicy”, w której dawniej widziano znak nowego świata: „Jednakże »zielona rewolucja«, to jest »cudowny ryż« oraz »cudowna pszenica«, nie przyniosły oczekiwanego rozwiązania” (Strażnica Rok XCV [1974] Nr 17 s. 22); patrz też 1908.

1975 – Ogłasza w lipcowej „Służbie Królestwa” (wewnętrzny miesięcznik), że z końcem roku służbowego (sierpień) można spodziewać się „dnia pomsty ze strony naszego Boga” (s. 12). Oczekiwano w tym roku „Tysiącletniego Panowania Chrystusa” (Przebudźcie się! Nr 7, 1995 s. 9; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 104, 633). Aby usprawiedliwić zajmowanie się obliczeniami ‘końca’ stwierdza, że „Biblia dowodzi, że Jehowa jest ‘największym znawcą chronologii’...” (Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 20 s. 20).

1976 – Liczne (w ciągu kilku lat ok. 1 miliona osób; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 633) odejścia ŚJ i sympatyków z organizacji ŚJ. Jednocześnie przewyższający ubytki nowy nabór, któremu obiecuje się, że „miliony obecnie żyjących nie umrą” (np. okładka Przebudźcie się! Nr 10, 1989; Strażnica Rok CV [1984] Nr 4 s. 14). Tłumaczy się z braku Armagedonu w 1975 r. Zrzuca odpowiedzialność za „1975 r.” na głosicieli (Strażnice: Rok XCVII [1976] Nr 10 s. 14; Rok XCVIII [1977] Nr 10 s. 9-11; Rok CI [1980] Nr 23 s. 2-3). Zmniejszono kompetencje prezesa Strażnicy (Strażnica Nr 10, 1995 s. 22) przez wprowadzenie w 1976 r. sześciu komitetów (por. Strażnica Nr 6, 1990 s. 19, która mówi o pięciu) w Ciele Kierowniczym (Strażnica Nr 10, 1995 s. 22-23; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 109, 234-235). W oddziałach krajowych, w miejsce jednego przewodniczącego, wprowadza Komitet Oddziału złożony z co najmniej trzech członków (w tym jednego stałego koordynatora) zamianowanych przez Ciało Kierownicze („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 109). Nakazuje wykluczać ze zboru osoby zatrudnione w instytucjach zajmujących się grami hazardowymi (Strażnica Nr 10, 1995 s. 24).

1977 – Umiera (8 VI), będąc najdłużej prezesem Towarzystwa Strażnica, N. Knorr (guz mózgu) („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 108-109). O jego śmierci powiadomiono dopiero w Strażnicy z 15 X (Strażnica Rok XCVIII [1977] Nr 20 s. 15). Prezesem zostaje 84-letni wtedy Frederick W. Franz (ur. 1893).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

Pochodzi z rodziny katolicko-luterańskiej. Później był prezbiterianinem, uczył się na pastora, porzucił uniwersytet i został kolporterem *Strażnicy*. Ochrzczony 5 IV 1914 r. Swój życiorys publikuje dopiero po 10 latach prezesowania (*Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 18 s. 23*; por. Nr 6, 1993 s. 31-32, która podaje dla odmiany, że przyjął chrzest 30 XI 1913 r.). Naucza, że „nie przeminie to [jego] pokolenie” pamiętające 1914 r., a nadejdzie Armagedon („Będziesz mógł żyć...” s. 154). Wprowadza dla najgorliwszych ŚJ „Kurs Służby Pionierskiej” („Wspaniały finał...” s. 63).

1979 – Wprowadza naukę, że św. Piotr otrzymał trzy symboliczne klucze. Wcześniej nauczano o dwóch kluczach (*Strażnica Rok CI [1980] Nr 14 s. 1-8, 11*; por. Nr 10, 1995 s. 25). E. Chitty, opuszcza Ciało Kierownicze (ang. „Rocznik Świadków Jehowy 1980” [*1980 Yearbook of Jehovah's Witnesses*] s. 258; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 111, 629). ŚJ rozpoczynają opracowywać tzw. MEPS [Elektroniczny system wielojęzycznego fotoskładu], który pozwala im szybciej wydawać publikacje w ponad 200 językach („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 114, 596; *Przebudźcie się! Rok LXVI [1985] Nr 12 s. 8-14*). Patrz też 1952 (modlitwa za wykluczonych).

1980 – Raymond Franz (1922-2010), bratanek prezesa *Strażnicy*, odchodzi w maju z Ciała Kierowniczego ŚJ (był w nim od 1971) i w I 1982 r. z Towarzystwa *Strażnica* (ang. „Nasza Służba Królestwa” Nr 8, 1980 s. 2). Wydaje on w 1983 r. książkę pt. „Kryzys sumienia” (ang.). Demaskuje „religijną” działalność przywódców *Strażnicy* (patrz też 1971, 1987, 1997, 2006, 2010). Później, tuż po 1984 r. kolejny członek Ciała Kierowniczego (od 1971), L. Greenlees, opuszcza Towarzystwo *Strażnica* (przemilczane przez publikacje ŚJ) (por. *Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 8 s. 6*). W tym roku według Rutherforda mieli zmartwychwstać Żydzi („Dokonana Tajemnica” s. 70). Patrz też 1967 (przeszczepy).

1981 – Stwierdza, że przetrwanie obecnego złego świata do końca XX w. jest „wysoce nieprawdopodobne” (*Strażnica Rok CII [1981] Nr 17 s. 27*). Wprowadza obowiązek wykluczania ze zboru tych, którzy sami porzucają organizację (*Strażnica Rok CII [1981] Nr 23 s. 9*). „Lojalni studzy Boży energicznie wkroczyli w lata osiemdziesiąte XX wieku. Pojawienie się niewielkiej liczby odstępców mogło być przyczyną zwolnienia tempa działalności w drugiej połowie poprzedniego dziesięciolecia [efekt 1975 r.], kiedy to roczna przeciętna przyrostu w szeregach aktywnych Świadków Jehowy spadła do poziomu poniżej 1 procentu” (*Strażnica Rok CVII [1986] Nr 24 s. 18*).

1982 – Wydaje książkę pt. „Będziesz mógł żyć wiecznie w raju na ziemi” (ed. pol. 1984), obowiązującą ŚJ do 1995 r. W edycji z roku 1990 [ang. 1989] zmieniono w niej kilka kwestii (zmartwychwstanie Sodomy [s. 179]; podstawa do rozwodu [s. 248]; czy widziano Jezusa po śmierci [s. 143]).

1983 – Wycofuje się z powoływania się na spirytystę Grebera i jego przekład NT na poparcie ich Biblii (*Strażnica Rok CIV [1983] Nr 22 s. 24*); patrz też 1950, 1958. „(...) nie możemy już dłużej uważać za wzór godny naśladowania brata, który by w dalszym ciągu wykonywał pracę wymagającą noszenia broni. Należałoby mu wyznaczyć sześciomiesięczny termin na zmianę zatrudnienia. Gdyby tego nie zrobił, nie nadawałby się do specjalnych przywilejów służby ani do pełnienia odpowiedzialnej funkcji w zborze” (*Strażnica Rok CIV [1983] Nr 23 s. 19-20*). Wcześniej tolerowano noszenie broni: „Niemniej jednak chrześcijanin sam musi zdecydować, czy przyjmie taką posadę, jak praca konwojenta bądź stróża nocnego, jeżeli przy tym wymaga się od niego noszenia karabinu czy innej broni. (...) Każda decyzja chrześcijanina powinna pozostawać w harmonii z jego sumieniem, wyszkolonym na podstawie Biblii” (*Strażnica Rok XCV [1974] Nr 10 s. 24*). Wydaje się, że po raz pierwszy ukazano Boga na obrazku w roku 1983. W jednej z publikacji zapytano, czy „łączy cię osobista więź z Wielkim Pasterzem, Jehową” (*Strażnica Rok CIV [1983] Nr 20 s. 4*). Na stronie obok przedstawiono na ilustracji pochylonego dziadka z brodą, trzymającego laskę, doglądającego stada owiec. Podpis pod obrazkiem wskazuje, że to Jehowa: „Wielki Pasterz z miłością dba o każdą ze swoich »owiec«” (jw. s. 5). W zborach ŚJ zniesiono rotacyjność nadzorców: „Poza tym mówca wyjaśnił, że od 1 października 1972 roku we wszystkich gronach starszych co roku będzie następować rotacja na stanowisku przewodniczącego. Postanowienie to zmieniono w roku 1983, gdy poproszono każde grono

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

starszych o zalecenie nadzorcy przewodniczącego, który po zamianowaniu przez Towarzystwo służyłby w tym charakterze przez czas nieokreślony” („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 106).

1984 – Mija 70 lat pokolenia ludzi urodzonych w 1914 r. [1914 + 70 lat z Ps 90:10]. W ten sposób obliczano datę końca (Strażnica Nr 5, 1968 s. 4; por. Nr 11, 1997 s. 28; patrz też 1994). Zapowiada bliski Armagedon: „Niektórzy przedstawiciele tego ‘pokolenia’ mogą dożyć nawet do końca bieżącego stulecia. Jednakże dużo przemawia za tym, że ‘koniec’ jest o wiele bliżej!” (Strażnica Rok CV [1984] Nr 17 s. 15). Wydaje ich ang. Biblię z przypisami (*New World Translation of the Holy Scriptures – With References*); patrz też 1950, 1961, 1969, 1994, 1997. Uroczą otwiera nową „centralę” na Europę w Selters (wcześniejsza w Wiesbaden), w RFN, w której produkuje się literaturę dla Polski („Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 346). Wspomina, że obok grobu Russella stoi replika Wielkiej Piramidy (*Centennial of the Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania 1884-1984* 1984 s. 30); patrz 1916. „Dzięki innemu promieniowi światła uświadomiono sobie, że Jezus mówił nie o dwóch, ale o trzech owczarniach (Jana, rozdział 10). Były to: 1) owczarnia żydowska, której odźwiernym był Jan Chrzciciel, 2) owczarnia namaszczonej dziedziców Królestwa oraz 3) owczarnia »drugich owiec«, mających nadzieję ziemską (Jana 10:2, 3, 15, 16; *Strażnica* numer 16 z roku 1984, strony 8-17)” (Strażnica Nr 10, 1995 s. 24). Podano szokujący komunikat: „Pamiętajmy, że takie rzeczy potrafią doprowadzić – i nieraz już doprowadziły – do czynów homoseksualnych, nawet między chrześcijanami. Dlaczego więc niektórzy dopuścili się wykroczeń w dziedzinie życia płciowego – homoseksualizmu, obcowania cielesnego ze zwierzętami, czerpania doznań erotycznych z podglądania innych i tak dalej? Okazało się, że sprawy płci pochłaniały dużą część ich uwagi. Byli nieraz chętnymi czytelnikami wydawnictw pornograficznych. Niemal bez wyjątku nałogowo uprawiali samogwałt (masturbację)” (Strażnica Rok CV [1984] Nr 2 s. 24). Zamieszczono informację o czytaniu publikacji ŚJ i studiach: „Istnieje opinia, że gdy ktoś przez kilka lat pilnie czyta czasopisma *Strażnica* i *Przebudźcie się!* oraz inną literaturę Świadków Jehowy, to zdobywa nieprzeciętne i szerokie wykształcenie. (...) Czy chciałbyś powiększyć swą wiedzę i zarazem zdobywać wykształcenie o wiele cenniejsze niż to, które może dać jakaś uczelnia? W takim razie czytaj regularnie niniejsze czasopismo oraz pokrewne mu *Przebudźcie się!*” (Strażnica Rok CV [1984] Nr 2 s. 7).

1985 – W Polsce, dla ułatwienia importu literatury, zostaje zarejestrowana „spółka pod nazwą Strażnica – Wydawnictwo Wyznania Świadków Jehowy w Polsce” („Rocznik Świadków Jehowy 1994” s. 246; por. 1989). „W roku 1985 zrozumiano, iż (...) należący do drugich owiec zostają uznani za prawych jako przyjaciele Boga i mają nadzieję na przeżycie Armagedonu” (Strażnica Nr 13, 1995 s. 15). Później Strażnica Nr 22, 1995 s. 19 podaje, że dopiero po 1000-leciu drugie owce „zyskują uznanie Jehowy, zostaną przez Niego uznani za prawych”. W sprawie „wyobrażeń demonów” na ilustracjach ŚJ podano: „Nawet publikacje Towarzystwa Strażnica były tematem plotek: szeptano na przykład, iż pewien grafik potajemnie wprowadzał do rysunków wyobrażenia demonów i że później go zdemaskowano i wykluczono!” (Strażnica Rok CVI [1985] Nr 6 s. 18); patrz pkt 33.9. Patrz też 1969 (o Biblii ŚJ). Do pytań do chrztu u ŚJ dodano słowa „organizacja”: „Czy zdajesz sobie sprawę, że przez swoje oddanie i chrzest stajesz w szeregach Świadków Jehowy związanych z organizacją kierowaną duchem Bożym? Odpowiadając na te pytania słowem *tak*, kandydaci uzewnętrzniają właściwy stan serca, uprawniający ich do chrześcijańskiego chrztu” (Strażnica Rok CVI [1985] Nr 12 s. 21). Wcześniej było słowo „Biblia”: „Czy na podstawie tej wiary w Boga i w Jego postanowienie co do zbawienia oddałeś siebie Bogu bez zastrzeżeń, aby odtąd spełniać Jego wolę, objawioną tobie przez Jezusa Chrystusa i przez Biblię dzięki oświecającej mocy ducha świętego?” (Strażnica Rok XCV [1974] Nr 15 s. 13). ŚJ zaczynają nauczać o symbolicznym sercu (Strażnica Rok CVI [1985] Nr 6 s. 10). Wcześniej pisali: „Biblia nic nie mówi o symbolicznym lub duchowym sercu w przeciwieństwie do cielesnego, czyli literalnego serca, tak jak nie wspomina też nic o symbolicznym umyśle...” (Strażnica Rok XCIII [1972] Nr 2 s. 2).

1986 – Przyznaje w Strażnicy Rok CVII [1986] Nr 5 s. 11, że homoseksualizm, wymiana żon, napastowanie dzieci dotknęły nawet „szerzej znanych w społeczności ludu Jehowy” [„prominentów” wg ang. Strażnicy 01.01 1986 s. 13]. Strażnica Rok CVII [1986] Nr 21 s. 24 podaje ŚJ nową miesięczną liczbę godzin głoszenia

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

(pionier specjalny – 140 godz., pionier stały – 90 godz., pionier pomocniczy – 60 godz.; por. „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 299-300; patrz też 1967, 1999, 2012). „Z pewnością zainteresuje cię wiadomość, że Bóg ma na ziemi lud, którego wszyscy członkowie są prorokami, czyli Jego świadkami. Na całym świecie są oni znani jako Świadkowie Jehowy” (Przebudźcie się! Rok LXVII [1986] Nr 9 s. 7). „1986, »wielka rzesza« symbolicznie spożywa ciało i krew Jezusa (Jn 6:51-56)” („Skorowidz do publikacji ... 1986-2000, 2003” s. 96).

1987 – Byli członkowie Strażnicy nagrywają film pt. „Świadkowie Jehowy” (występuje w nim Raymond Franz), sięgający za kulisy tej organizacji, demaskujący działalność Towarzystwa Strażnica (ed. pol. 1990); patrz też 1971, 1980, 1997, 2006, 2010. Wprowadza „Kurs Usługiwania”, przygotowujący „mężczyzn [nadzorcy, słudzy pomocniczy, pionierzy stali] do specjalnych zadań na ogólnoswiatowym polu działalności” („Wspaniały finał...” s. 63; Przebudźcie się! Nr 9, 1993 s. 16-19; patrz też 2011). Stwierdza, że Wielki Jubileusz z Kpł 25:10 zaczął się w 33 r. po Chr. (Strażnica: Rok CVIII [1987] Nr 3 s. 19; Nr 10, 1995 s. 24). Wcześniej nauczał, że nastąpi on zanim przeminie pokolenie roku 1914 (Strażnica Rok XCIX [1978] Nr 22 s. 22-24). Knorr uczył o 1975 r. („Życie wieczne w wolności...” s. 19-21), Rutherford o 1925 r. (Strażnica Rok CV [1984] Nr 16 s. 24; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632), a Russell o 1874 r. („Nadszedł Czas” s. 216; Strażnica Rok XCVI [1975] Nr 21 s. 16; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 631). Ogłoszono: „Kilka lat temu doszło do szokujących wykroczeń w pewnych zborach ze środkowej części Stanów Zjednoczonych. Trochę później taka sama sytuacja wytworzyła się w niektórych zborach w Europie. Okazało się, że sporo młodych osób tkwi w niemoralności, zażywaniu narkotyków i w innych niegodziwych praktykach. Nie brakło w tej liczbie dzieci nadzorców, którzy najwidoczniej przymykali oczy na wysoki swoich latorośli. Kiedy wszystko wyszło na jaw, zostali skreśleni z listy starszych za nadużywanie udostępnionego im przywileju, a ściślej mówiąc za to, że nie zrobili właściwego użytku z posiadanej władzy” (Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 2 s. 12).

1988 – Wydaje kolejny, zmieniony komentarz do Apokalipsy św. Jana pt. „Wspaniały finał Objawienia bliski!” (ed. polska 1993), o którym pisze: „Jeszcze ważniejszym powodem opublikowania tej książki jest konieczność dotrzymania kroku obecnemu zrozumieniu prawdy”, „Nie twierdzimy, że wyjaśnienia zamieszczone w tej książce są nieomyłne” („Wspaniały finał...” s. 8-9). Stwierdza w nim, że zaślubiny Baranka z Oblubienicą nastąpią po Armagedonie („Wspaniały finał...” s. 277), a nie jak uczono wcześniej, że trwają już one od 1918 r. (Strażnica: Nr 5, 1970 s. 28; Rok CVI [1985] Nr 15 s. 15). Jeszcze wcześniej uczono, że „w słusznym czasie odbędzie się w niebie wesele” („Światło” 1930 t. 2, s. 159), a Russell uczył, że ono rozpoczęło się w 1878 r. (ang. Strażnica 01.10 1906 s. 3868 [reprint]; („Przyjdź Królestwo Twoje” s. 224-225). Po raz pierwszy ŚJ ukazali na ilustracjach królującego Chrystusa ze skrzydłami („Wspaniały finał...” 1993 [ang. 1988] s. 288) i aniołów z brodami (jw. s. 86, 284). Ogłoszono: „**Jeśli zatem komuś z chrześcijan trudno pogodzić się z myślą, że zmarłychwstali nie będą zawierać małżeństw**, może być pewien, iż Bóg i Chrystus dobrze go rozumieją. Można więc po prostu poczekać i zobaczyć, co będzie. Nie ma powodu, by przykładać dziś do tej sprawy zbyt dużą wagę” (Strażnica Rok CIX [1988] Nr 9 s. 32). „Jak stąd wynika, każdy z dni stwarzania, czyli okresów działalności stwórczej, trwał co najmniej tysiące lat” („Wnikliwe poznawanie Pism” 2006 [ang. 1988] t. 1, s. 519-520). Dotychczas głoszono, że te okresy trwają po 7000 lat (Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 3 s. 27). W Polsce czasopisma ŚJ od sierpnia zaczynają ukazywać się w kolorze. O stopce redakcyjnej patrz 1995. Sodoma patrz 1990.

1989 – Legalizacja ŚJ w Polsce jako korporacji „Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy w Polsce” („Rocznik Świadców Jehowy 1994” s. 247). Patrz też 2014. Zaczęto budowę Biura Oddziału w Nadarzynie pod Warszawą (jw. s. 249; por. 1992). Mija sugerowany przez Przebudźcie się! Nr 8, 1988 s. 14, 75-letni okres pokolenia roku 1914, które nie miało przeminąć przed Armagedonem. *Strażnica* proponuje uwzględnić Ps 90:10, tzn. okres 80 lat (Strażnica Nr 16, 1989 s. 14; por. Nr 11, 1997 s. 28). Stwierdza, że ŚJ zakończą głoszenie w XX w. (Strażnica Nr 4, 1989 s. 12). Ogłoszono (w USA w 1988 r.), że można kontaktować się z grzesznymi przyszłymi ŚJ: „Poprzednio zrywano wszelkie kontakty z nie ochrzczonej winowajcami, którzy nie okazali skruchy. Wprawdzie

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

z powyższego uściślonego wyjaśnienia wynika, że nie jest to konieczne, niemniej jednak w dalszym ciągu należy uwzględnić radę z Listu 1 do Koryntian 15:33” (Strażnica Nr 6, 1989 s. 19).

1990 – W „Będziesz mógł żyć...” dokonuje zmiany nauki, nie informując o tym w tej edycji książki. Na s. 178 (por. s. 143 i 248 – inne zmiany) stwierdza, że niegodziwi ludzie z Sodomy i Gomory nie zmartwychwstaną. Wcześniej, w edycjach z 1984 i 1989 r. nauczał odwrotnie, a do 1964 r., że nie zmartwychwstaną (Strażnica Nr 17, 1988 s. 30). Russell uczył odwrotnie, że zmartwychwstaną („Boski Plan Wieków” s. 135). W Strażnicy Nr 16, 1990 s. 31 podaje: „Liczymy się jednak z tym, że upływ czasu i coraz jaśniejsze światło duchowe mogą rozszerzyć i zmienić nasze zrozumienie proroctw i proroczych obrazów biblijnych (Przysłów 4:18)”. Stwierdza: „Nie wolno nam brać udziału w żadnej współczesnej formie bałwochwalstwa, takiej jak (...) przypisywanie zbawienia człowiekowi lub organizacji” (Strażnica Nr 21, 1990 s. 26). Równocześnie naucza od lat, że zbawienie jest przez organizację: „Studiujący Biblię (...). Muszą w pełni zrozumieć, że przynależność do organizacji Jehowy jest niezbędna do zbawienia” („Nasza Służba Królestwa” Nr 11, 1990 s. 7).

1991 – Stwierdza, że w 1914 r. spodziewał się zabrania do nieba (Strażnica Nr 24, 1991 s. 11). Wydaje po polsku „Prowadzenie rozmów na podstawie Pism” (‘ściągaczka’ dostosowana do każdej dyskusji). Na zawarte w niej pytanie: „Dlaczego z biegiem lat zdarzały się zmiany w naukach Świadców Jehowy?”, taką daje odpowiedź: „W miarę lepszego zrozumienia czegoś nieraz trzeba zmienić zdanie. Świadcowie Jehowy są gotowi pokornie dokonywać takich zmian” (s. 351; ed. 2001 s. 347). Na s. 23 (ed. 1991) uczy: „Nie należymy do chrześcijaństwa...”; patrz też 2001.

1992 – Dopuszcza wybranych ŚJ z klasy ziemskiej do współpracy z Ciałem Kierowniczym (Strażnica Nr 8, 1992 s. 31). Stworzono w tym celu osobną klasę „nowożytnych Netynejczyków”, którą stanowią „nadzorcy obwodów i okręgów oraz członkowie 98 komitetów oddziału Towarzystwa Strażnica” i inni szkolący się w biurach ŚJ (jw. s. 16). Umiera 22 XII mając 99 lat F. Franz. O jego śmierci powiadomiono na łamach Strażnicy dopiero 15 III 1993 r. (Strażnica Nr 6, 1993 s. 31-32; por. Nr 5 [1 III] s. 2, która jeszcze umieszczała jego nazwisko jako urzędującego prezesa, choć już przeszło dwa miesiące nie żył. Nie poinformowano o jego śmierci wcześniej, ani w wewnętrznym biuletynie „Nasza Służba Królestwa”, ani w formie ogłoszenia w zborach. Wraz z nim wymarło pokolenie ludzi, którzy jako ŚJ, przeżywszy 1914 r., mieli doczekać się Armagedonu (Strażnica Nr 12, 1970 s. 13). Gdy umierał, „był prawie niewidomy i musiał się posługiwać aparatem słuchowym. Od kilku lat nie mógł już czytać...” (Strażnica Nr 4, 1996 s. 15). Prezesem zostaje urodzony w 1920 r. Milton G. Henschel (Strażnica Nr 6, 1993 s. 31), dotychczasowy wiceprezes Strażnicy i nadzorca oddziału na USA (Strażnica Rok XCIV [1973] Nr 16 s. 19). Jego krótki życiorys opublikowano dopiero po jego śmierci (choć w „Świadcowie Jehowy – głosiciele...” 1995 [ed. ang. 1993] s. 111 podano, że Franz zmarł, to nie podano życiorysu nowego prezesa, ani że został nim Henschel!); patrz też 2003. Oficjalne otwarcie Biura Oddziału w Polsce, w Nadarzynie koło Warszawy („Rocznik Świadców Jehowy 1994” s. 249).

1993 – Przebudźcie się! Nr 4, 1993 s. 4-przypis podało: „Pilnie oczekując drugiego przyjścia Jezusa Świadcowie Jehowy podawali przypuszczalne daty, które później okazały się błędne. Z tego powodu niektórzy nazywają ich fałszywymi prorokami”. Naucza, że 1260 dni z Ap 11:3 dotyczy ich organizacji i „spełniły się (...) od grudnia roku 1914 do czerwca roku 1918” (Strażnica Nr 15, 1994 s. 31); patrz też 1918. Po rozpadzie ZSRR Strażnica Nr 21, 1993 s. 21 pyta: „Kto więc jest obecnie królem północy?” (Dn 11) i odpowiada: „Tego jeszcze nie wiemy” (por. „Pilnie uważaj...” s. 281). Do tej pory ŚJ utożsamiali go z Niemcami i blokiem komunistycznym (jw. s. 14 i 16), a króla południa z Wielką Brytanią i „anglo-amerykańską potęgą” (jw. s. 14). Kiedyś jednak twierdzili odwrotnie, że królem północy jest Anglia, a południa Egipt („Przyjdź Królestwo Twoje” s. 39; „Stworzenie” s. 332). Przebudźcie się! Nr 8, 1993 s. 29 uczy: „Jakże cudowne perspektywy otwierają się przed ludzkością w nadchodzącym stuleciu, a może nawet wcześniej!”. Stwierdza o pomazańcach ŚJ: „Wynika stąd, że zmartwychwstali członkowie grona 24 starszych mogą dziś mieć jakiś udział w przekazywaniu Boskich prawd” („Wspaniałe finał...” 1993 [ang. 1988] s. 125;

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

por. Strażnica Nr 1, 2007 s. 28); patrz 1916, 1934 i pkt 26.1.1.

1994 – Mija sugerowany rok Armagedonu [1914 r. + 80 lat z Ps 90:10] (Strażnice: Nr 5, 1968 s. 4; Nr 16, 1989 s. 14; por. Nr 11, 1997 s. 28). Stwierdza w zamian, na swe usprawiedliwienie i dla uspokojenia ŚJ, że znaki na „niebie” z Łk 21:25 są jeszcze przed nami (Strażnica Nr 4, 1994 s. 19-20; „Skorowidz... 1986-2000” s. 96), a nie jak wcześniej nauczał, że są to samoloty, sterowce, statki i satelity używane od 1914 r. (Strażnica Nr 2, 1989 s. 6-7; por. „Prowadzenie rozmów...” ed. 1991 r. s. 77 [w ed. 2001 usunięto ten tekst]). Stwierdza, że „Okoliczność, że od roku 1914 minęło już 80 lat, nasuwa wniosek, iż niebawem doczekamy się wyzwolenia za sprawą Królestwa Bożego” (Przebudźcie się! Nr 11, 1994 s. 26); patrz też 1995. Przyznaje pierwszy raz, że nauka o „czasach pogan” i 1914 r. nie jest ich oryginalną nauką, lecz, że głosiło ją przed nimi wiele osób z innych wyznań, zwanych przez nich Babilonem (Przebudźcie się! Nr 11, 1994 s. 26-przypis). Naucza, że Duch Św. to „czynna siła Boża”, a nie „czynna moc Boża”, jak uczono dotychczas (Strażnica Nr 14, 1994 s. 24). ŚJ wydają swój polski NT tzw. „Chrześcijańskie Pisma Greckie w Przekładzie Nowego Świata”; patrz też 1950, 1961, 1969, 1984, 1997. Po raz pierwszy przyzwolono na obchodzenie rocznicy śmierci („Gdy umrze ktoś bliski” 1994, 2007 s. 21; por. Strażnica 01.11 2010 s. 11). Wcześniej krytykowano to: **„Nie ma też w Biblii żadnego zalecenia, które by uzasadniało obchodzenie rocznicy śmierci jakiegoś chrześcijanina...”** (Strażnica Rok CIII [1982] Nr 8 s. 24).

1995 – Towarzystwo Strażnica w Polsce przegrywa przed Naczelnym Sądem Administracyjnym sprawę o zaległy wielomilionowy podatek VAT („Rzeczpospolita” 9 III 1995, art. VAT od świadków Jehowy – rubryka »Prawo co dnia«). Wydaje książkę pt. „Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego” (ed. ang. 1993), w której stara się wytłumaczyć ŚJ, drażliwe sprawy roku „1874”, „1878”, „1881”, „1914”, „1915”, „1925”, „1975”, *Beth-Sarim*, „Wielkiej Piramidy [Cheopsa]” itp. (por. Przebudźcie się! Nr 7, 1995 s. 8-9 – o „1914”, „1925” i „1975”; Strażnica Nr 1, 2000 s. 9-10 – o piramidzie). Wydaje nowy podręcznik do studium („Wiedza, która prowadzi do życia wiecznego”), w którym pominięto omówienie wersetu: „Nie przemienie to pokolenie...” (Mt 24:34), który łączono przez lata z 1914 r. Ma on zastąpić książkę „Będziesz mógł żyć...” z nieaktualną s. 154. Usuwa w Przebudźcie się! Nr 11, 1995 s. 4 stałe słowa ze stopki redakcyjnej, które mówią, „że zanim przemienie pokolenie pamiętające wydarzenia z roku 1914” nastanie nowy świat. Występowały one w polskim Przebudźcie się! od nr 8 z 1988 r. Strażnica Nr 21, 1995 s. 10-21 i 31 (por. Nr 9, 1997 s. 29; Nr 11, 1997 s. 28; Nr 15, 1997 s. 12) wycofuje się oficjalnie z łączenia 1914 r. z ‘pokoleniem’, jako konkretnie wyznaczonym okresem czasu, który nie przemienie, zanim nastąpi Armagedon (patrz 1977, 1996, 1997, 2001; por. Strażnica Nr 1, 2000 s. 10); patrz też 2008, 2010. Stwierdza, że sądenie ludzi (podział na owce i kozły) przez Chrystusa z Mt 25:31-46, zacznie się w przyszłości, w Armagedonie, a nie od 1914 r. jak uczył wcześniej (Strażnica Nr 20, 1995 s. 19-28; por. Nr 15, 1997 s. 12; „Czego wymaga od nas Bóg?” s. 13; Strażnica 15.07 2013 s. 6; patrz też 1923). Wprowadza trwający osiem tygodni kurs dla członków komitetów oddziałów krajowych („Rocznik Świadców Jehowy 1997” s. 18). Patrz też 2017 (miasta schronienia).

1996 – „Nasza Służba Królestwa” Nr 1, 1996 s. 2 nakazuje zamienić w Strażnicy Nr 21, 1995 s. 17 słowo „spekulują” na „snuli przypuszczenia”, którym określono ŚJ oczekujących i ustalających Armagedon, zanim przemienie pokolenie pamiętające 1914 r. Również z powodu wewnętrznej krytyki, nakazano usunąć słowa „Niektórzy słudzy Jehowy”, a pozostawić tylko „słudzy Jehowy” tzn. rozciągnięto odpowiedzialność za rozgłaszanie wyżej wymienionej, fałszywej i nieaktualnej już nauki, na wszystkich ŚJ, a nie tylko na niektórych (jw.; patrz też 1995, 1997). ŚJ sprostowali swe „stanowisko wobec pewnych rodzajów służby cywilnej” (dotyczy zastępczej służby wojskowej) (Strażnica Nr 15, 1997 s. 12; por. Nr 9, 1996 s. 19-20, Nr 21, 1996 s. 27). We Francji „w raporcie komisji parlamentarnej zaliczono Świadców do ‘niebezpiecznych sekt’...” („Rocznik Świadców Jehowy 2000” s. 24). Strażnica Nr 5, 1996 s. 14 podaje: „Coraz więcej rządów zarówno w krajach chrześcijańskich, jak i innych ‘wynosi się’ ponad sług Jehowy Zastępów, ponad Jego Świadców, pogardliwie traktując ich jako ‘sektę’...”; patrz też 1944. Towarzystwo Strażnica zwróciło uwagę swoim głosicielom, że nie powinni mówić o „Królestwie Bożym na ziemi”, gdyż Królestwo Boże istnieje w niebie od roku 1914 i nigdy nie będzie przeniesione na ziemię: „Czasami słyszymy, jak bracia w swych wypowiedziach lub modlitwach mówią, że Królestwo Boże przyjdzie na ziemię. Czy jest to poprawne

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

sformułowanie? Jeżeli chodzi o ścisłość, Pismo Święte nie ujmuje tak tej sprawy. Królestwo Boże to rząd niebiański. (...) Królestwo to zostało ustanowione w roku 1914 w niebie i **nigdy nie będzie przeniesione do przywróconego ziemskiego rajy ani gdziekolwiek indziej.** (...) Powinniśmy jednak pamiętać, że **Królestwo nie przyjdzie na planetę Ziemię** w sensie literalnym. Rząd Królestwa mieści się nie na ziemi, lecz w niebie” (Strażnica Nr 11, 1996 s. 31). Jednak ta organizacja przez wiele lat uczyła inaczej: „Jeżeli w odpowiedzi na modlitwę Jezusa **na tę ziemię ma przyjść Królestwo Ojca** niebiańskiego,, to dlaczego miałyby ona być zniszczona w tym czasie albo kiedykolwiek później? Królestwo Boże przychodzi, aby tu pozostać po wszystkie czasy” (Bądź wola Twoja na ziemi 1964 rozdz. 2, par. 8); „Niewątpliwie **Królestwo Boże przyjdzie na ziemię**, a wówczas będzie się dziać na niej wola Boga” (jw. rozdz. 2, par. 9); „Słowo Boże w nas radość budzi już dziś, bo **Królestwo na ziemię wkrótce ma przyjść**” (Wysławiajcie Jehowę w pieśniach 1989 pieśń 23). Cytowany śpiewnik ukazał się jeszcze w wersji z dużym drukiem w roku 1993.

1997 – Strażnica znów dwukrotnie tłumaczy zawiedzionym ŚJ, czemu wycofała w 1995 r. naukę o „pokoleniu roku 1914”, które miało doczekać Armagedonu (Strażnice: Nr 9, 1997 s. 29; Nr 11, 1997 s. 28; patrz też 1995, 1996). Wydają całą swoją polską Biblię, tzn. „Pismo Święte w Przekładzie Nowego Świata”; patrz też 1950, 1961, 1969, 1984, 1994. Powołują Biura Informacyjne, które mają neutralizować rzekomo fałszywe wieści o ŚJ: „Nie brak jednak ludzi, którzy są przeciwni naszej działalności i nie cofną się przed niczym, byle tylko zepsuć opinię sługom Jehowy i przeszkodzić nam w rozsiewaniu światła. W tym celu dostarczają środkom masowego przekazu i urzędnikom państwowym nieścisłych, fałszywych i oszczerczych informacji o Świadkach Jehowy. Aby przeciwdziałać skutkom takiego przekręcania faktów, w lutym 1997 roku Ciało Kierownicze powołało do istnienia Biuro Informacyjne, pracujące pod nadzorem Komitetu Redakcyjnego. Podobne biura utworzono w poszczególnych oddziałach Towarzystwa” („Rocznik Świadków Jehowy 1998” s. 44). Ukazuje się polska wersja książki Raymonda Franza „Kryzys Sumienia” (kolejna ed. 2006); patrz 1971, 1980, 1987, 2006, 2010.

1998 – W Polsce wzrosła (choć powinna spadać) do 82 osób liczba ŚJ spożywających ich „Pamiętkę” należących do klasy niebiańskiej („Nasza Służba Królestwa” Nr 8, 1998 s. 2; por. 49 osób w 1991 r. – „Nasza Służba Królestwa” Nr 6, 1991 s. 1).

1999 – Zmniejszono miesięczną ilość godzin głoszenia dla pionierów stałych z 90 do 70 i dla pionierów pomocniczych z 60 do 50 („Nasza Służba Królestwa” Nr 1, 1999 s. 7; „Rocznik Świadków Jehowy 2000” s. 4); por. 1967, 1986. Strażnica Nr 9, 1999 s. 17 ogłasza, że „ohyda spustoszenia” z Mt 24:15, którą utożsamiają z ONZ, „dopiero ma stanąć w miejscu świętym”. Wcześniej Strażnica Nr 11, 1996 s. 17 uczyła, że już stoi ona w miejscu świętym (patrz też 1921). Strażnica Nr 21, 1999 s. 28-29 zezwala, a raczej dopuszcza, aby ŚJ brali udział w głosowaniach wyborczych. Wcześniej nie praktykowali tego (Strażnica Nr 1, 1996 s. 26; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 673-674). W Polsce zanotowano pierwszy raz od 1989 r., (od kiedy podają dane) spadek (-1%) ilości głosicieli ŚJ (Strażnica Nr 1, 2000 s. 19). ŚJ zmieniają swą naukę o świątyni z wizji Ezechiela (Strażnica Nr 6, 2000 s. 14). Wprowadza kurs dla nadzorców podróżujących (Strażnica Nr 22, 1999 s. 12).

2000 – Według zapewnień F. Franza (zm. 1992) ŚJ mają zakończyć głoszenie (Strażnica Nr 4, 1989 s. 12). Armagedon ma nastąpić przed nastaniem XXI w. (Przebudźcie się! Nr 11 z lat 1960-1969 s. 12-13, art. *XX wiek w prorocztwie biblijnym*). „Koniec świata” ma uprzedzić zakończenie XX w.: „Niektórzy przedstawiciele tego ‘pokolenia’ mogą dożyć nawet do końca bieżącego stulecia. Jednakże dużo przemawia za tym, że ‘koniec’ jest o wiele bliżej!” (Strażnica Rok CV [1984] Nr 17 s. 15). W „Narody mają poznać...” s. 143 zapewniano: „Już wkrótce, jeszcze w naszym XX wieku, rozgorzeje ‘walka w dzień Jahwe’ przeciw współczesnemu odpowiednikowi Jeruzalem, to znaczy przeciw chrześcijaństwu”; por. Strażnica Rok CII [1981] Nr 17 s. 27, w której „pewność” nastania Armagedonu przed 2000 r. zmniejszono; patrz też 1993. Rutherford zapewniał o zmartwychwstaniu: „jak wierzymy, z pewnością to nastąpi przed rozpoczęciem następnego wieku” („Piekiło” s. 58 lub w innej ed. s. 51). Strażnica Nr 1, 2000 s. 9-10 przypomina, że ŚJ w latach 1886-1928 wierzyli, że piramida Cheopsa jest „Biblią w Kamieniu” i na jej podstawie wyznaczali datę

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

„wielkiego ucisku” i zabrania ich do nieba. Znika ze Strażnicy na s. 2 określenie „prezes” i jego nazwisko. Strażnica Nr 2, 2001 s. 31 podaje, że od 7 października 2000 r. „pewni członkowie Ciała Kierowniczego Świadków Jehowy dobrowolnie zrezygnowali z funkcji członków zarządu i prezydów wszystkich korporacji” Towarzystwa Strażnica. Ta enigmatyczna informacja dotyczy też prezesa Henschela (patrz 2003). „Na ich miejsce wybrano godnych zaufania braci z klasy drugich owiec” (jw.; patrz też Strażnica Nr 8, 2001 s. 29). Tym samym obniżyła się ważność osoby prezesa i członków zarządu Strażnicy, którzy pochodzą z klasy ziemskiej i są mało znaczącymi działaczami w stosunku do faktycznie sprawujących władzę członków Ciała Kierowniczego ŚJ z klasy niebiańskiej (patrz też 1944, 1971, 1974, 1992). W Strażnicy nie podano nawet nazwiska nowego prezesa, którym został Don A. Adams (ur. ok. 1925). Pozwolono ŚJ na przyjmowanie wszystkich „frakcji krwi” (Strażnica Nr 12, 2000 s. 31). Wcześniej tego zabraniano (np. Strażnica Nr 2, 1964 s. 9), choć od lat 70-tych XX w. etapami zezwalano na niektóre z frakcji (np. Strażnica Rok XCV [1974] Nr 20 s. 24; „Jak krew może ocalić twoje życie?” 1990 s. 27).

2001 – Strażnica Nr 4, 2001 s. 15-16 uczy: „nikt nie powinien uważać, że Jehowa wykona wyrok na niegodziwcach dopiero w odległej przyszłości”. Wydano broszurę „Świadkowie Jehowy. Kim są?”, która zawiera prawie identyczną treść jak „Świadkowie Jehowy w dwudziestym wieku”, lecz opuszcza ona słowa „przez okres nie przekraczający długości życia jednego pokolenia” (s. 15); patrz 1995. W nowej edycji (2001) „Prowadzenie rozmów...” (s. 72-73) zmieniono lub usunięto zdania z edycji 1991: „Zanim ostatni członkowie pokolenia, które żyło w roku 1914, zejść ze sceny wydarzeń światowych, rozegrają się wszystkie przepowiedziane wydarzenia włącznie z ‘wielkim uciskiem’, w którym dobiegnie kresu obecny zły świat...”, „pokolenie [które żyło, gdy zaczął się spełniać ‘znak’ ‘dni ostatnich’]” (s. 72), „a niektórzy ludzie należący do pokolenia, które wtedy żyło, będą świadkami ostatecznego końca tego systemu w ‘wielkim ucisku’.” (s. 73; też s. 78, 346); patrz też 1991 i 1995. Na s. 23 (ed. 2001) w książce tej uczy: „Nie należymy do kościołów chrześcijaństwa...” (patrz też 1991). ŚJ wycofali swą rejestrację i członkostwo z ONZ, po krytyce przez brytyjski dziennik *The Guardian* (8 X 2001), który ukazał dwulicowość ŚJ. Publikacje ŚJ nie informowały ani o rejestracji, ani o rezygnacji ich organizacji z ONZ (patrz 1946). Usuwa z nowej edycji książki pt. „Prowadzenie rozmów...” (ed. 2001 s. 343) słowa, które były w starszej edycji, że zbór „nie wyciąga ręki po fundusze publiczne” (ed. 1991, s. 347). Czyżby to oznaczało, że ŚJ mogą teraz zgłaszać się do władz krajowych czy samorządowych po pomoc w razie klęsk żywiołowych, przypadków losowych itp.? W nowej edycji są zaś słowa, że zbór „nie przeprowadza kwest” (ed. 2001, s. 343).

2002 – Wewnątrz Towarzystwa Strażnica założono nową organizację, o której „Nasza Służba Królestwa” Nr 1, 2003 s. 3 podaje: „Wzorem Biura Głównego od 1 października 2002 roku nasze Biuro Oddziału posługuje się w korespondencji ze zborami i nadzorcami papierem listowym z nagłówkiem ‘Chrześcijański Zbór Świadków Jehowy’. W korespondencji kierowanej na zewnątrz do różnych instytucji będziemy używać dotychczasowego nagłówka”. Zabroniono ŚJ zakładać strony internetowe o ich naukach: „Strony internetowe. Istnieje oficjalna strona internetowa, www.watchtower.org, stanowiąca odpowiednie źródło informacji przewidzianych dla ogółu odbiorców. Nie ma potrzeby, aby poszczególne osoby, komitety lub zbory zakładały dodatkowe strony o Świadkach Jehowy. Niektórzy zamieścili w takich miejscach treść naszych publikacji, wraz ze wszystkimi wersetami i dodatkowymi źródłami, a nawet proponują za dobrowolne datki kopie materiałów kongresowych. Bez względu na to, czy ktoś czerpie z tego jakieś zyski, kopiowanie i rozpowszechnianie wszelkich wydawnictw Świadków Jehowy w postaci elektronicznej jest pogwałceniem praw autorskich. Choć niektórzy mogą uważać, że w ten sposób wyświadczają braciom przysługę, jest to niedozwolone i należy tego zaprzestać” („Nasza Służba Królestwa” Nr 9, 2002 s. 8).

2003 – Zmarł byłby prezes Strażnicy M. Henschel. Pomimo, że umarł 22 III o jego śmierci poinformowano dopiero 15 VIII na łamach Strażnicy Nr 16, 2003 s. 31; patrz też 1992, 2000. Strażnica Nr 24, 2003 s. 15 przypomina, że od 1914 r., gdy zaczęły się czasy końca, „minęło już jakieś 90 lat”, a za dni Noego czasy końca trwały 120 lat. Strażnica Nr 24, 2003 s. 23-24 zniechęca do podejmowania studiów na uczelniach. W roku 1925 tak napisano o roku 2003: „Obecnie żyjące pokolenie jeszcze nigdy nie widziało go [Marsa] tak bliskim. Dopiero w roku 2003, gdy ludzkość już będzie używać wesela i błogosławieństw Złotego Wieku,

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

Mars znów będzie tak blisko Ziemi” (*Złoty Wiek* 01.07 1925 s. 125).

2005 – Przeniesiono z Brooklynu do Wallkill całą działalność poligraficzną ŚJ. Dotychczas, od kilku lat, w Wallkill drukowano czasopisma, a w Brooklynie książki (Strażnica Nr 23, 2005 s. 9).

2006 – Półmiesięcznik *Przebudźcie się!* staje się miesięcznikiem. Po polsku wydano słownik biblijny „Wnikliwe poznawanie Pism” (ed. ang. 1988 r.). Ukazuje się w Polsce drugie wydanie (poszerzone) książki pt. „Kryzys Sumienia” Raymonda Franza, byłego członka Ciała Kierowniczego ŚJ (patrz 1971, 1980, 1987, 1997, 2010).

2007 – Strażnica Nr 9, 2007 s. 31 podała nową naukę o powoływaniu do klasy niebiańskiej: „Najwyraźniej więc nie można ustalić konkretnej daty, kiedy Bóg przestanie powoływać chrześcijan do życia w niebie” (por. 2011). Wcześniej uczono o 1881 r. („Dokonana Tajemnica” s. 72; „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 632), o 1918 r. (Strażnica 01.04 1919 s. 102), o 1931 r. („Życie wieczne w wolności...” s. 236), o latach 1931-1935 (Strażnica Nr 8, 1969 s. 4) i o 1935 r. (Strażnica Nr 4, 1995 s. 19). Zabroniono ŚJ podejmowania niezależnych grupowych studiów Biblii: „Czy »niewolnik wierny i roztropny« popiera tworzenie niezależnych grup Świadków Jehowy spotykających się w celu zgłębiania zagadnień biblijnych lub toczenia dyskusji na takie tematy? (Mat. 24:45, 47). Nie, klasa »niewolnika« nie zachęca do tego typu działań” („Nasza Służba Królestwa” Nr 9, 2007 s. 7).

2008 – Strażnica 15.02 2008 s. 23-24 podała zmianę interpretacji słów „to pokolenie” z Mt 24:34. Naucza, że chodzi o pokolenie namaszczeńców ŚJ, a nie o pokolenie ludzi bezbożnych, jak uczono od 1995 r. (patrz też 1995, 2010). Od stycznia półmiesięcznik *Strażnica* zaczyna ukazywać się w dwóch edycjach. Pierwszy numer w miesiącu dla ogółu (do rozpowszechniania), a drugi egzemplarz tylko dla ŚJ i ich uczniów (czasopismo ‘wewnętrzne’, do studium). Strażnica 01.10 2008 s. 23 ogłosiła, że Maryja w bólach porodowych rodziła Jezusa. Wcześniej uczono odwrotnie (patrz „Harfa Boża” s. 89; „Nowe niebios...” s. 213-214). Patrz 1933 (zapowiedź o zniknięciu Lourdes).

2009 – Strażnica 15.05 2009 s. 18 podaje: „Biblia nie ujawnia więc dokładnej daty wyrzucenia Szatana i jego demonów z nieba. Jednak wszystko przemawia za tym, że stało się to wkrótce po objęciu przez Jezusa niebiańskiego tronu w roku 1914”. Jednak wbrew temu wcześniej podawano dokładną datę: „istnieją biblijne powody, aby przypuszczać, że w czasie dorocznego obchodu Wieczery Pańskiej w dniu 26 marca 1918 roku Szatan Diabeł został zrzucony na ziemię” („Bądź wola Twoja...” 1964 rozdz. 13, par. 13). Strażnica 15.04 2009 s. 12-13 ogłasza: „Biblia nigdzie nie omawia bezpośrednio kwestii zmartwychwstania dzieci, które umarły w łonie matki (...) Czy to wszystko oznacza, że według Biblii zmarłe przed porodem dzieci zostaną wskrzeszone? Trzeba podkreślić, iż Słowo Boże nie udziela na to pytanie bezpośredniej odpowiedzi, nie ma więc podstaw do wypowiedzania się w tej sprawie dogmatycznie” (patrz też Strażnica 15.08 2009 s. 23). Wcześniej, również powołując się na Biblię, inna publikacja wyraźnie zaprzeczała temu: „Niemniej jednak Biblia nie daje podstaw do oczekiwania na zmartwychwstanie embrionu” (Strażnica Rok CVII [1986] Nr 7 s. 23). Patrz też podobnie Strażnica Rok XCII [1971] Nr 24 s. 22. Ponieważ zarzucano głosicielom Towarzystwa Strażnica, że nie studiują Biblii, lecz książki, zmieniono następujące określenie: „Począwszy od 1 stycznia 2009 roku (...) Nazwa ‚zborowe studium książki’ zostanie zmieniona na ‚zborowe studium Biblii’.” („Nasza Służba Królestwa” Nr 10, 2008 s. 1). Zmieniono też nazwę ‚proboszcza’ zboru: „Od 1 stycznia 2009 roku przestaniemy się posługiwać określeniem ‚nadzorca przewodniczący’. Brat sprawujący tę funkcję będzie odtąd nazywany ‚koordynatorem grona starszych’.” („Nasza Służba Królestwa” Nr 11, 2008 s. 3). Zakazano zborom i ŚJ posługiwania się logo Strażnicy (wieżyczka strażnicza): „Zbory i pojedyncze osoby nie powinny posługiwać się logo ani nazwami korporacji prawnych naszej organizacji lub ich modyfikacjami. Nie należy ich umieszczać na Salach Królestwa, tabliczkach informacyjnych, przedmiotach codziennego użytku, w nagłówkach listów i tym podobnych miejscach. Takie wykorzystanie oficjalnych symboli graficznych mogłoby wprowadzać w błąd urzędników, głosicieli oraz inne osoby co do statusu prawnego zboru i jego związków z korporacjami naszej organizacji. Dotyczy to również korespondencji, która mogłaby sprawiać

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

mylnie wrażenie, że została wysłana przez Biuro Główne albo Biuro Oddziału lub że jest przez nie autoryzowana. Logo Watch Tower (znaczką Strażnicy) ani jego odmian nie należy umieszczać na nowych Salach Królestwa, nawet jeśli ich prawnym właścicielem jest Towarzystwo Strażnica. Jeżeli na już wybudowanej Sali Królestwa jest taki symbol graficzny i jego zlikwidowanie wymagałoby czasochłonných i kosztownych przeróbek, nie ma konieczności robić tego od razu – można z tym poczekać do większego remontu. Jeżeli jednak zmiana nie nastęrczy większych trudności, takie logo należy usunąć” („Nasza Służba Królestwa” Nr 4, 2009 s. 4). Wcześniej takie logo (wieżyczka) znajdowało się na wielu salach królestwa (patrz np. Strażnica Nr 6, 2001 s. 7; Strażnica Nr 9, 1998 s. 28). Wydano nowy śpiewnik pt. „Śpiewajmy Jehowie” (2009), w którym zmieniono z powodów doktrynalnych wiele pieśni: „Dlatego też choćby ze względów doktrynalnych trzeba było zrewidować śpiewnik. Z tych i innych powodów Ciało Kierownicze podjęło decyzję o wydaniu nowego śpiewnika, zatytułowanego *Śpiewajmy Jehowie*” (Strażnica 15.12 2010 s. 23). Zmieniono też na przykład słowa w pieśni numer 17 (*Naprzód, Świadkowie!*). W starszym śpiewniku padały takie oto słowa: „Słudzy Jehowy w luksusach nie chcą żyć...” („Wysławiajcie Jehowę w pieśniach” 1989, Pieśń 29).

2010 – Strażnica 15.04 2010 s. 10-11 ‘zaktualizowała’ naukę o „tym pokoleniu” (Mt 24:34), starając się w pewien sposób określić jego długość. Jest to jakby zsumowanie okresu „pokolenia roku 1914” (ale dotyczącego tylko pomazańców), z czasem życia dzisiejszych (młodszych) pomazańców Świadków Jehowy. W trakcie tego nowego periodu ma nastąpić ‘koniec’ (patrz też Strażnica 15.06 2010 s. 5); patrz też 2008, 1995. W czerwcu zmarł Raymond V. Franz (ur. 1922), były ŚJ i były członek Ciała Kierowniczego ŚJ (1971-1980), bratanek F. W. Franza (1893-1992), prezesa Towarzystwa Strażnica (1977-1992). Był on autorem dwóch książek, które demaskowały tę organizację: „Kryzys Sumienia” (*Crisis of Conscience* 1983; ed. pol. 1997, 2006); *In Search of Christian Freedom* (1991). W 2007 r. odwiedził on Polskę i w Poznaniu spotkał się z czytelnikami jego książki (patrz też 1971, 1980, 1987, 1997, 2006). Zmarło też dwóch ostatnich (T. Jaracz [ur. 1925] i J. Barr [ur. 1913]) z dwunastu członków Ciała Kierowniczego ukazanego w książce pt. „Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego” (s. 116). Byli to ostatni z tego gremium, którzy mieli doczekać ‘końca’ za czasów „pokolenia roku 1914”. Barr był ostatnim urodzonym przed 1914 r. (patrz 1995). Strażnica 15.09 2010 s. 13 podaje, że nauki ŚJ prezentowane w ich literaturze pochodzą od Boga: „Literatura ta jest oparta na Słowie Bożym, dlatego podawane w niej pouczenia nie pochodzą od ludzi, lecz od Jehowy”. Sprawę „wykluczenia” (patrz 1961) za transfuzję krwi zmieniono na „odłączenie się”: „Działania, które świadczą o odłączeniu się: (...) Świadome przyjęcie krwi i nieokazanie skruchy. Jeśli ktoś świadomie przyjął krew – być może pod bardzo silną presją – komitet ustali fakty i oceni postawę winowajcy. Jeżeli okazuje on skruchę, komitet zapewni mu duchową pomoc (...) Gdyby natomiast winowajca nie okazał skruchy, członkowie komitetu ogłoszą, że się odłączył” (*Paście trzodeę Bożą* 2010 s. 110-111). Ogłoszono, że ŚJ nie są prorokami: „Współcześni słudzy Boży nie są prorokami. Nie zostali natchnieni przez Jehowę do uzupełniania nieomyślnych słów prawdy zapisanych na kartach Biblii” („Jeremiasz przekazuje nam słowo od Boga” 2010 s. 167). Wcześniej uczono odwrotnie: „Z pewnością zainteresuje cię wiadomość, że Bóg ma na ziemi lud, którego wszyscy członkowie są prorokami, czyli Jego świadkami. Na całym świecie są oni znani jako Świadkowie Jehowy” (*Przebudźcie się!* Rok LXVII [1986] Nr 9 s. 7).

2011 – Strażnica 15.05 2011 s. 23 zmienia wykładnię o „drzewie oliwnym” stwierdzając: „Najwyraźniej drzewo oliwne nie symbolizowało cielesnego Izraela. Chociaż w skład tego narodu wchodzili królowie i kapłani, nie stał się on »królestwem kapłanów« (...). Dlatego to porównanie nie odnosiło się do rodowitych Żydów. Paweł zilustrował raczej, jak Boże postanowienie co do utworzenia »królestwa kapłanów« spełniło się na Izraelu duchowym. Jest to nowe zrozumienie w porównaniu z wyjaśnieniem podanym w Strażnicy numer 10 z roku 1984, strony 10-15”. Przez całe lata od czasów Russella uczono, że „drzewo oliwne” to „cielesny Izrael” („Walka Armageddonu” s. 799). O ilości osób z klasy niebiańskiej ŚJ podali: „Pewne czynniki – między innymi dawne przekonania religijne lub nawet zaburzenia psychiczne bądź emocjonalne – mogą powodować, że ktoś błędnie uzna, iż ma powołanie niebiańskie. Dlatego nie da się ustalić dokładnej liczby pomazańców na ziemi; zresztą nie jest nam to potrzebne. Ciało Kierownicze nie prowadzi listy wszystkich osób spożywających emblematy” (Strażnica 15.08 2011 s. 22). Towarzystwo Strażnica jakby

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

pośrednio potwierdziło, że Piotr był w Rzymie: „Nawet jeśli Piotr rzeczywiście głosił w Rzymie, jak to sugerują niektóre świeckie źródła z I i II stulecia, nie ma dowodów na to, że był zwierzchnikiem tamtejszego zboru” (Strażnica 01.08 2011 s. 25). Towarzystwo Strażnica prawdopodobnie po raz pierwszy stwierdziło, że zmiany jego nauk spowodowane są przez Boga, by dotrzymać „kroku zamierzeniu realizowanemu przez Jehowę”: „W czasach nowożytnych nieraz otrzymywaliśmy uaktualnione informacje dotyczące pewnych nauk biblijnych. Nie powinno nas to niepokoić – powinno raczej pogłębiać zaufanie do niewolnika wiernego i roztropnego. Gdy jego przedstawiciele zauważają, że zrozumienie pewnych prawd trzeba uściślić lub skorygować, nie powstrzymują się przed wprowadzeniem zmian. Niewolnikowi bardziej zależy na dotrzymaniu kroku zamierzeniu realizowanemu przez Jehowę niż na uniknięciu krytyki w związku z takimi zmianami. Jak *ty osobiście* reagujesz, gdy przedstawiane są uaktualnione informacje w kwestiach biblijnych?” (Strażnica 15.07 2011 s. 30). Ang. skorowidz 1986-2011 zaliczył do zmian nauk ŚJ jeszcze dwie kwestie: „entering Jehovah’s rest (Heb 4): w11 7/15 24-28” (wejście do odpoczynku Jehowy); „Jesus »a corresponding ransom« (1Ti 2:6): w11 6/15 13; w11 8/15 32” (Jezus, „odpowiedni okup”) (Watchtower Library 2011). „Kurs Usługiwania będzie odąd nazywany **Kursem Biblijnym dla Braci**. Oprócz tego zostanie zorganizowany **Kurs Biblijny dla Małżeństw**. Szkolenie to pomoże parom małżeńskim stać się jeszcze bardziej użytecznymi w organizacji Jehowy. Brat Lett zapowiedział też, że w Patterson będzie się odbywać więcej szkoleń – na każdy rok planowane są zajęcia dwóch klas **Kursu dla Nadzorców Podróżujących i Ich Żon** oraz **Kursu dla Członków Komitetów Oddziałów i Ich Żon**. Postanowiono też, że osoby, które kiedyś ukończyły takie szkolenia, będą mogły skorzystać z nich ponownie” (Strażnica 15.08 2011 s. 21). Towarzystwo Strażnica zaliczyło wykluczonych (odstępców) do „chorych pod względem umysłowym”, co wywołało podobno procesy sądowe o zniesławienie: „Założmy, że lekarz mówi ci, byś unikał osoby cierpiącej na śmiertelną chorobę zakaźną. Będzie dla ciebie oczywiste, co ma na myśli, i ściśle zastosujesz się do jego przestrogi. Odstępcy chorują pod względem umysłowym i szukają sposobności, by zarazić innych swoimi zdradzieckimi poglądami (1 Tym. 6:3, 4). Jehowa, Wielki Lekarz, zaleca nam, abyśmy unikali kontaktów z nimi” (Strażnica 15.07 2011 s. 16). W nowym angielskim wydaniu Biblii z roku 2013 organizacja ta usunęła w 1Tm 6:4 słowa o chorych umysłowo, zastępując je terminem *obsessed*.

2012 – Ogłoszono zmianę nauki dotyczącą mocarstwa anglo-amerykańskiego. Dotychczas uważano, iż powstało ono w 1763 roku, a teraz, że na początku „dnia Pańskiego”, czyli w roku 1914: „A zatem w świetle prorocत्व biblijnych siódme mocarstwo światowe nie powstało pod koniec XVIII wieku, kiedy to Wielka Brytania zaczęła zyskiwać na znaczeniu. Osiągnęło tę pozycję na początku dnia Pańskiego*. *Wyjaśnienie to aktualizuje informacje podane w książce *Pilnie zważaj na prorocत्व Daniela!* w akapicie 24 na stronie 57 oraz zilustrowane na stronach 56 i 139” (Strażnica 15.06 2012 s. 19). O ile książka pt. „Bądź wola Twoja na ziemi” (1964, ed. polonijna) podawała, jak niedawno, rok 1763 jako czas zaistnienia tego mocarstwa anglo-amerykańskiego (tabela, s. 406), to starsza książka z 1958 uczyła czego innego: „ROK PO CHR. 1600. Imperium Brytyjskie zaczyna wzrastać jako siódme mocarstwo światowe” („Nowe niebiosa i nowa ziemia” s. 383). Por. „1763 [r.]. Wielka Brytania pojawia się na widowni jako siódme mocarstwo światowe” („Życie wieczne w wolności synów Bożych” s. 24). Towarzystwo Strażnica podaje, że przez całe wieki istniały jednostki z klasy pszenicy, to znaczy z klasy niebiańskiej 144 tysięcy: „I pszenica, i chwasty miały rosnąć aż do żniwa. Chociaż więc nie potrafimy jednoznacznie określić, kto należał do klasy pszenicy, to do naszych czasów zawsze musieli istnieć jacyś jej członkowie” (Strażnica 15.04 2012 s. 32). Po ogłoszeniu nowych planów rozbudowy obiektów Towarzystwa Strażnica do roku 2014, jeden z członków Ciała Kierowniczego ŚJ powiedział: „W Wallkill do roku 2014 ma powstać nowy obiekt mieszkalny z ponad 300 dodatkowymi pokojami. (...) »Czy Ciało Kierownicze zmieniło zdanie co do bliskości wielkiego ucisku?« – zapytał brat **Pierce**. »W żadnym wypadku« – odpowiedział. »Jeżeli wielki ucisk przerwie realizację tych planów, to wspaniale, naprawdę wspaniale!«” (Strażnica 15.08 2012 s. 17). Czyżby rok 2014, w 100 lat po roku 1914, był jakimś wyznacznikiem czasu nastania Armagedonu? Wobec pojawiającej się coraz częściej krytyki poglądów ŚJ, Towarzystwo Strażnica podało radę dla swych głosicieli: „Próby obalania argumentów odstępców lub osób mających krytyczne zdanie o organizacji Jehowy nie przyniosą nam pożytku. Zgłębianie upowszechnianych przez nich informacji – czy to w formie drukowanej, czy elektronicznej – jest złe i stanowi duchowe zagrożenie” (Strażnica 15.05 2012 s. 26). Dnia 6 października 2012 roku odbyło się coroczne

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

zgromadzenie statutowe Pensylwańskiego Towarzystwa Biblijnego i Traktatowego – Strażnica. Na stronie internetowej Świadków Jehowy www.jw.org/pl/wiadomości/ opublikowano *Sprawozdanie ze zgromadzenia statutowego*. „*Pokarm we właściwym czasie*”. Ogłoszono w nim następujące nowe nauki: „niewolnikiem wiernym i roztropnym” jest tylko Ciało Kierownicze Świadków Jehowy, a nie wszyscy żyjący głosiciele z klasy niebiańskiej, jak uczono dotychczas; „niewolnik” ten został „ustanowiony” dopiero w roku 1919, a nie ‘zidentyfikowany’ w tym roku, jak uczono dotychczas (z tego może wynikać, że zmarły w roku 1916 C. T. Russell nie został zaliczony do tego gremium); członkowie klasy ziemskiej Świadków Jehowy zostali nazwani „czeladzią” (wraz z klasą niebiańską), choć dotychczas byli nią tylko członkowie klasy niebiańskiej; ustanowienie „niewolnika” nad całym „mieniem” nastąpi w przyszłości, podczas „wielkiego ucisku”, a nie od roku 1919, jak uczono dotychczas. Patrz też 2013. Później (w 2013 r.) na temat wspomnianego „niewolnika” napisano następująco: „**Czy wszyscy pomazańcy żyjący na ziemi tworzą wiernego niewolnika? Nie. Przecież nie wszyscy spośród nich odgrywają jakąś rolę w dostarczaniu pokarmu duchowego współwyznawcom na całym świecie. (...) Kto w takim razie jest niewolnikiem wiernym i roztropnym? Zgodnie z ustanowionym przez Jezusa wzorcem karmienia wielu rękami niewielu **chodzi o niewielką grupę namaszczonych braci, którzy są bezpośrednio zaangażowani w przygotowywanie i udostępnianie pokarmu duchowego podczas obecności Chrystusa. Przez cały okres dni ostatnich pomazańcy tworzący wiernego niewolnika razem usługiwali i usługują w Biurze Głównym. Od kilkudziesięciu lat owego niewolnika stanowi Ciało Kierownicze Świadków Jehowy. Zauważmy jednak, że chociaż »niewolnik« składa się z grona osób, to Jezus w swoim przykładzie mówi o nim w liczbie pojedynczej.** Dlatego Ciało Kierownicze podejmuje decyzje kolektywnie.**” (Strażnica 15.07 2013 s. 22); „Kontekst przykładu o niewolniku wiernym i roztropnym pokazuje, że zaczął się on spełniać nie w dniu Pięćdziesiątnicy 33 roku, lecz w obecnym czasie końca” (jw. s. 21). Patrz też 2013, 1927. Liczbę godzin głoszenia dla pionierów specjalnych zmniejszono ze 140 godz. do 130 godz. („Nasza Służba Królestwa” Nr 7, 2012 s. 1; Strażnica 15.09 2014 s. 30). „*Do września 2012 roku około 30 Biur Oddziałów zostało połączonych z większymi biurami*” („*Rocznik Świadków Jehowy 2013*” s. 11, patrz mapka na s. 12). Później dotknęło to też inne państwa (np. biura z Litwy, Łotwy i Estonii zostały przyłączone do oddziału w Finlandii, patrz strona internetowa SJ.jw.org). Po raz pierwszy w liście *Do wszystkich gron starszych* z 17 listopada 2012 roku, dotyczącym „niszczenia starszych publikacji zmagazynowanych w zborze”, nakazano również zniszczyć wydane w roku 1994 *Chrześcijańskie Pisma Greckie w Przekładzie Nowego Świata* (w załączniku do listu napisano: „**Wyłożyć, potem zniszczyć**”).

2013 – Od stycznia okrojono *Strażnicę* do rozpowszechniania do 16 stron, choć przez całe lata (ang. edycja od 15.08 1950 r.) miała ona 32 strony (Strażnica 01.01 2013 s. 3). To samo dotyczy *Przebudźcie się!* (Patrz też 2006, 2008). Towarzystwo Strażnica pierwszy raz w oddzielnym artykule pt. *Czy Świadkowie Jehowy podawali błędne daty końca świata?* przyznaje, że ŚJ wyznaczali daty ‘końca’: „Świadkowie Jehowy mieli niekiedy mylne oczekiwania co do nadejścia końca. (...) Na podobnej zasadzie i my mewaliśmy w przeszłości błędne oczekiwania dotyczące końca. Mimo to dalej pragniemy ostrzegać innych przed nadchodzącymi wydarzeniami, ponieważ ważniejsze od uniknięcia krytyki jest dla nas posłuszeństwo wobec nakazu Jezusa, by »dawać dokładne świadectwo«” (Strażnica 01.01 2013 s. 8). Ogłoszono nową naukę: „Aby to ustalić, w roku 1914 Jezus rozpoczął inspekcję duchowej świątyni. Przegląd ten i dzieło oczyszczania obejmowały pewien okres – od roku 1914 do początków roku 1919 [3]” (Strażnica 15.07 2013 s. 11). „[3] Jest to zrewidowane zrozumienie. Wcześniej sądziliśmy, że inspekcja Jezusa odbyła się w roku 1918” (jw. s. 14). Patrz 1922. Stwierdzono, że „zgrzytanie zębami” przez chrześcijaństwo nastąpi dopiero w przyszłości, a nie występuje ono obecnie: „Właśnie wtedy, uświadomiwszy sobie, że zagłada jest nieuchronna, będą żałośnie płakać i ze złości »zgrzytać zębami«. W tej mrocznej chwili – jak to zapowiedział Jezus w prorocztwie o wielkim ucisku – »będą się uderzać, lamentując« (Mat. 24:30; Obj. 1:7) [5]” (Strażnica 15.07 2013 s. 13). „[5] Jest to zrewidowane zrozumienie Mateusza 13:42. Wcześniej nasze publikacje mówiły, że rzekomi chrześcijanie już od dziesięcioleci płaczą i zgrzytają zębami, ubolewając, że »synowie królestwa« demaskują ich jako »synów niegodziwca« (Mat. 13:38)” (jw. s. 14). ŚJ po raz pierwszy odcięli się w pewien sposób od swych korzeni badackich: „Rodzi to intrygujące pytanie: Czy przed rokiem 1914 Badacze Pisma Świętego byli ustanowionym narzędziem, poprzez które Chrystus miał karmić swoje owce? Odpowiedź brzmi: Nie.”

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

(Strażnica 15.07 2013 s. 18-19). Patrz też 2012. Ogłoszono, że mieniem z Mt 24:47 jest „Królestwo Mesjańskie”: „**Obecnie do jego mienia zalicza się Królestwo Mesjańskie**, które należy do niego od roku 1914 i które będzie dzielił ze swymi namaszczoneymi naśladowcami” (Strażnica 15.07 2013 s. 24-25). Wcześniej twierdzono, że jest nim majątek Towarzystwa Strażnica: „?Wierny niewolnik? został ?ustanowiony nad całym mieniem swego pana?. Obejmuje ono obiekty Biura Głównego w amerykańskim stanie Nowy Jork oraz 110 biur oddziałów rozsianych po całym świecie” (Strażnica Nr 2, 2001 s. 30). Jeszcze wcześniej pisano o „wartościach duchowych”: „Czym wobec tego jest ?cała majątność? Pana? Chodzi o wszystkie wartości duchowe na ziemi, które przeszły na własność Chrystusa po objęciu przez niego władzy królewskiej w niebie” (Strażnica Nr 9, 1993 s. 17). Patrz też 2012. Towarzystwo Strażnica ogłosiło, że nie istnieje „klasa złego niewolnika”: „Czy Jezus w ten sposób przepowiedział, że w dniach ostatnich pojawi się jakaś klasa złego niewolnika? Nie. To prawda, że niektóre jednostki demonstrowują nastawienie podobne do nastawienia złego niewolnika (...). Ale nie tworzą one żadnej klasy złego niewolnika” (Strażnica 15.07 2013 s. 24). Dotychczas uczono o występowaniu takiej „klasy”: „Nie powinno nas to dziwić. Jezus wspominał o »niewolniku wiernym i roztropnym«, czyli o gronie namaszczonych chrześcijan, a następnie o »złym niewolniku« – klasie ludzi, którzy narzekają: »Mój pan zwleka« i biją swych współniewolników” (Strażnica Nr 20, 2000 s. 9; patrz też Strażnica Nr 1, 1970 s. 11). Jeszcze wcześniej (do roku 1927), gdy uczono o jednoosobowym „niewolniku”, nie mogło być mowy o „klasie złego niewolnika”: „Pastor Russell zajął miejsce Mr. Barbour’a, który okazał się niewiernym i na którym wypełniło się proroctwo zapisane w Ew. Mateusza 24:48-51, Zach. 11:15-17” („Dokonana Tajemnica” s. 62; por. s. 430). Patrz 1927. Wprowadzono nowy zwyczaj co do kontaktu z wykluczonymi podczas zebrań: „Obojętnie czy wykluczony siedzi obok krewnego, czy któregośkolwiek innego członka zboru, nie powinno to budzić zastrzeżeń jeśli tylko zachowuje się właściwie. Wprowadzanie ograniczeń, gdzie kto ma siedzieć, mogłoby w różnych sytuacjach wywoływać niepotrzebne problemy. Jeżeli wszyscy obecni, łącznie z wiernymi Bogu krewnymi, starają się respektować biblijne zasady dotyczące wykluczenia i miejsce zajmowane przez wykluczonego nikogo nie gorszy, nie ma potrzeby wprowadzać w tej kwestii żadnych ustaleń. (...) Jest to nowe wyjaśnienie w stosunku do tego, co zostało opublikowane w Strażnicy numer 2 z 1961 roku, strona 16 (wydanie polonijne z października 1953 roku, strona 159)” (Strażnica 01.08 2013 s. 8). Wymieniona publikacja z roku 1961 podawała: „Nie ma nic do zarzucenia, gdy wierni członkowie rodziny jadą w drodze do Sali Królestwa jednym pojazdem, razem z członkiem wyłączonym, lecz po przybyciu na salę wierni nie powinni siedzieć przy osobie wykluczonej ze zboru ani utrzymywać z nią społeczności. Powinni się zejść z nią dopiero przy powrocie do domu” (Strażnica Nr 2, 1961 s. 16). Towarzystwo Strażnica przypomina ŚJ, że mają nauczać zgodnie z jego aktualną nauką: „Czy nauczasz zgodnie z aktualnym zrozumieniem?...” (Strażnica 15.04 2013 s. 9). Prócz tego ogłasza, że mogą się zmienić kolejne nauki: „Obecnie możemy nie rozumieć w pełni niektórych wypowiedzi biblijnych, ponieważ z punktu widzenia Jehowy nie nadeszła na to odpowiednia pora” (Strażnica 15.09 2013 s. 14). Wprowadzono w Polsce „przenośne stojaki z literaturą” do wystawiania na uczęszczanych przez przechodniów ulicach (Nasza Służba Królestwa Nr 7, 2013 s. 6; patrz ilustracja Strażnica 15.10 2012 s. 1). Ogłoszono, że pomazańcy ŚJ będą zabrani do nieba przed Armagedonem, choć wcześniej uczono inaczej: „Wydaje się więc, że wszyscy pomazańcy, którzy wciąż będą na ziemi po początkowej fazie wielkiego ucisku, zostaną zabrani do nieba w jakimś momencie przed wybuchem Armagedonu. Jest to zmiana w stosunku do tego, co napisano w »Pytaniach czytelników« w Strażnicy z 15 sierpnia 1990 roku, strona 30” (Strażnica 15.07 2013 s. 8). Jeszcze wcześniej, przed rokiem 1928, uczono tak jak obecnie (Strażnica Nr 6, 1952 s. 9 [ang. 15.12 1951 s. 749]) patrz też 1928. Zmieniono pogląd o świeceniu pomazańców: „W Daniela 12:3 czytamy, że »wnikliwi [chrześcijańscy pomazańcy] będą jaśnieć jak blask przestworza«. Dzieje się tak, gdy przebywając jeszcze na ziemi, uczestniczą w dziele głoszenia. Ale Mateusza 13:43 wskazuje na czas, gdy będą jasno świecić w niebiańskim Królestwie. Wcześniej uważaliśmy, że oba wersety odnoszą się do tego samego – do działalności ewangelizacyjnej” (Strażnica 15.07 2013 s. 14). Towarzystwo Strażnica nawołuje do podporządkowania się jego zaleceniom oraz znów krytycznie odnosi się do wykształcenia: „3) Wskazówki organizacji Jehowy, od których będzie zależało nasze życie, według ludzkiej oceny mogą się wtedy wydać niepraktyczne. Wszyscy musimy być gotowi usłuchać każdego polecenia, jakie otrzymamy, bez względu na to, czy z naszego lub strategicznego punktu widzenia będzie ono rozsądne, czy też nie. 4) Teraz jest czas, żeby ci, którzy pokładają ufność w świeckim wykształceniu, dobrach materialnych albo ludzkich instytucjach, zmienili swój sposób

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

myślenia. Starsi powinni być gotowi pomóc każdemu, kto się chwieje w wierze” (Strażnica 15.11 2013 s. 20). Wydano nowy zmieniony angielski przekład Biblii ŚJ pt. *New World Translation of the Holy Scriptures* 2013 (patrz też 1950). Dokonano w nim wielu zmian w tekście (np. dodano w 6 miejscach imię Jehowa – Sdz 19:18, 1Sm 2:25, 6:3, 10:26, 23:14, 16). Usunięto z niego całkowicie tekst Mk 16:9-20. Ogłoszono przeniesienie siedziby Towarzystwa Strażnica z Brooklynu do Warwick: „W piątek 5 lipca 2013 roku rodzina Betel w Stanach Zjednoczonych z entuzjazmem przyjęła ogłoszenie, które podał Anthony Morris z Ciała Kierowniczego: »W czwartek 4 lipca 2013 roku osiągnięto porozumienie w sprawie sprzedaży kompleksu sześciu budynków przy Adams Street 117 i Sands Street 90 w Brooklynie. Sprzedaż budynków oznaczonych numerami od 1 do 5 wiąże się z opuszczeniem ich do połowy sierpnia bieżącego roku«. Brat Morris wyjaśnił, że pralnia, korzystająca z szóstego i siódmego piętra budynku numer 3, będzie tam nadal działać aż do połowy 2014 roku. Dodał też, że budynek przy Sands Street 90 prawdopodobnie będzie trzeba opuścić w roku 2017. Sprzedaż tych sześciu okazałych budynków wiąże się z przeniesieniem Biura Głównego Świadków Jehowy z Nowego Jorku na 102-hektarową działkę w Warwick” („Rocznik Świadków Jehowy 2014” s. 10-11). W książce pt. „Prowadzenie rozmów na podstawie Pism” (1991, 2001, 2010), zamieszczonej na płycie *Watchtower Library 2013*, usunięto podrozdział *Gdy Ktoś Mówi „Jestem Muzułmaninem”* (s. 23-24). Dotyczy to rozdziału *Jak reagować na wypowiedzi mające na celu przerwanie rozmowy* (s. 15). Stopkę redakcyjną o „pokoleniu roku 1914” z *Przebudźcie się!* wycofano w listopadzie 1995 roku, gdy odrzucono tę naukę. Zastąpiła ją wtedy nowa jej wersja: „Co najważniejsze, czasopismo to umacnia zaufanie do obietnicy naszego Stwórcy, że obecny niegodziwy i pełen bezprawia system rzeczy zostanie zastąpiony przez nowy świat, w którym zapanuje pokój i bezpieczeństwo” (*Przebudźcie się!* od numeru 11 z 1995 roku do grudnia 2012 roku w stałej stopce redakcyjnej na s. 4). Jednak od stycznia 2013 roku ta stopka też zniknęła z czasopisma ŚJ. Dlaczego? (patrz też 1995; pkt 49.2.).

2014 – Strażnica 15.01 2014 s. 31 ogłasza, że do „tego pokolenia” nie wliczają się wszyscy „młodszy pomazańcy”, jak uczono wcześniej, ale tylko tacy, którzy „posunęli się już w latach”. Ta korekta ma wskazywać na bliskość „wielkiego ucisku” i wyodrębniła „trzecią grupę pomazańców” (patrz pkt 49.2). Patrz też 2010, 2008, 1995. Towarzystwo Strażnica znów ostrzega przed byłymi ŚJ: „Obecnie słudzy Jehowy nieczęsto mają do czynienia z odstępstwem w zborze. Kiedy jednak zetkniemy się z niebiblijnymi naukami – bez względu na ich źródło – musimy stanowczo je odrzucić. **Niemądrze byłoby wdawać się w dyskusje z odstępcami, czy to osobiście, czy przez komentowanie ich blogów**, czy też komunikując się z nimi w jakikolwiek inny sposób. Taka rozmowa – nawet gdyby miała służyć udzieleniu pomocy danej osobie – byłaby sprzeczna z omawianą tutaj radą biblijną. Jako słudzy Jehowy bezwzględnie się wystrzegamy odstępstwa, czyli je odrzucamy” (Strażnica 15.07 2014 s. 14). Towarzystwo Strażnica przez wiele lat tekst Łk 20:35 („ani się nie żenią”) odnosiło do przyszłej zmartwychwstałej klasy ziemskiej. Jednak od 15 sierpnia 2014 roku, tak jak prawie całe chrześcijaństwo, zastosowało ten werwet biblijny do ludzi, którzy będą żyć w niebie (patrz Strażnica 15.08 2014 s. 29-30). Towarzystwo Strażnica zmieniło w Polsce nazwę dla związku wyznaniowego ŚJ: „Od wielu lat posługiwaliśmy się osobą prawną noszącą nazwę: Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe, Zarejestrowany Związek Wyznania Świadków Jehowy w Polsce. Pragniemy poinformować, że Ciało Kierownicze zatwierdziło zmianę tej nazwy oraz postanowień Statutu tej osoby prawnej (Dzieje Apostolskie 16:4, 5). W dniu 13 maja 2014 Minister Administracji i Cyfryzacji wydał decyzję stwierdzającą wejście tych zmian w życie. Nowa nazwa tej osoby prawnej to: Świadkowie Jehowy w Polsce” (List *Do wszystkich zborów w Polsce* 21.05 2014 r.). Patrz też 1985, 1989. Równocześnie w Polsce 13 maja 2014 r. ŚJ opublikowali również swój nowy statut. Wynika z niego, że od teraz u ŚJ istnieje „Wspólnota Specjalnych Sług Pełnoczasowych”, do której należą „członkowie Wspólnoty” i „starsi”. W artykule 47 napisano, że ta „Wspólnota ma charakter zakonny”, a w artykule 48, iż „Członkostwo we Wspólnocie jest urzędem duchowym”. W artykule 51 podano, że osoby sprawujące „urzędy duchowe” są odpowiednikami „osób duchownych i osób zakonnych” w innych kościołach. „Charakter zakonny” i „urząd duchowy” to nowe określenia dla wspomnianej grupy Świadków Jehowy zaliczanej do „Wspólnoty Specjalnych Sług Pełnoczasowych” (patrz *Statut Świadków Jehowy w Polsce*). Dotychczas ŚJ krytykowali podział na duchownych i laików istniejący w chrześcijaństwie. Towarzystwo Strażnica zapowiedziało opublikowanie kolejnego nowego śpiewnika (patrz 2009): „Może zastanawiasz się, dlaczego trzeba wprowadzić zmiany w

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

śpiewniku. Jest kilka powodów. Przede wszystkim stale pogłębia się nasze zrozumienie Biblii, a to może wpływać na treść naszych pieśni (Prz. 4:18). Poza tym zrewidowano *Przekład Nowego Świata* w języku angielskim, a wiele wyrażeni i zwrotów użytych w obecnym śpiewniku zaczerpnięto z wcześniejszego wydania. Dlatego trzeba dostosować słownictwo pieśni do zrewidowanego tekstu Biblii. A ponieważ wiąże się to z dużymi zmianami, przy tej okazji zdecydowano dodać do śpiewnika kilkanaście utworów” („Nasza Służba Królestwa” Nr 12, 2014 s. 7). Wydano nową książkę omawiającą historię ŚJ pt. „Królestwo Boże panuje!” (240 stron), która jest jakby skróconym omówieniem materiału zawartego w publikacji z roku 1995 pt. „Świadkowie Jehowy – głosiciele Królestwa Bożego” (750 stron). Przyznano się w niej do oczekiwań na zabranie do nieba w roku 1914 i 1918 (s. 23, 50) oraz na przykład do dawnych dat powrotu Jezusa w roku 1874 i Jego królowania od roku 1878 (s. 50). Przemilczano zaś w niej wiele innych chybionych dat i kompromitujących wydarzeń (np. *Beth-Sarim*, Wielka Piramida, oczekiwania na lata 1915, 1925, 1975, „pokolenie roku 1914”), które były wspomniane w poprzednim podręczniku (patrz „Świadkowie Jehowy – głosiciele...” s. 62, 76, 78, 104, 163, 201, 211, 259, 632-633, 716). Wprowadzono mianowanie na starszych w zborach i sług pomocniczych przez nadzorcę obwodu, a nie jak dotychczas przez krajowe Biuro Oddziału upoważnione przez Ciało Kierownicze (Strażnica 15.11 2014 s. 28-29). Towarzystwo Strażnica wprowadziło nadawanie swoich audycji przez telewizję internetową, a oglądanie jego programów zaliczono do „wielbienia Boga”: „Dnia 6 października 2014 roku na okres próbny uruchomiono w języku angielskim telewizję internetową JW Broadcasting. Od sierpnia 2015 roku nadawane materiały są tłumaczone na ponad 70 języków, żeby więcej braci i siostr mogło odnosić duchowy pożytek” (Rocznik Świadków Jehowy 2016 s. 10); „Wiele rodzin **ogląda te programy w ramach wieczoru wielbienia Boga**” (jw. s. 5); „Uwielbiamy telewizję JW Broadcasting!” (jw. s. 15; por. s. 10). W Strażnicy na ilustracji ukazano jak takie „wielbienie Boga” przed telewizją wygląda (patrz Strażnica marzec 2016 s. 17). W skorowidzu ŚJ, w dziale „Kształtowanie się wierzeń” („picie alkoholu przed zadaniami związanymi ze świętą służbą” – „Skorowidz... 2001-2015” s. 275), wskazano, że teraz wolno ŚJ pić umiarkowanie alkohol przed „świętą służbą”: „Czy z tego fragmentu wynika, że nie wolno pić żadnego alkoholu przed pójściem na chrześcijańskie zebranie? Weź pod uwagę następujące sprawy: nie podlegamy Prawu Mojżeszowemu (Rzym. 10:4). W niektórych krajach **nasi współwyznawcy spożywają do posiłków przed zebraniem napoje alkoholowe w umiarkowanych ilościach**. Podczas Paschy używano czterech kielichów wina. Kiedy Jezus ustanawiał Pamiątkę, polecił apostołom pić wino, które wyobrażało jego krew (Mat. 26:27)” (Strażnica 15.11 2014 s. 17). Wprowadzono stan 'emerytalny' dla koordynatorów gron starszych od 80 roku życia: „Ciało Kierownicze postanowiło, że od 1 września 2014 roku bracia, którzy ukończyli 80 rok życia, nie będą już usługiwać w charakterze koordynatorów gron starszych. Oczywiście koordynatorzy, którzy jeszcze nie osiągnęli tego wieku, również mogą skromnie uznać, że dobrze będzie, jeśli zastąpi ich inny brat (Mich. 6:8). (...) W podręczniku *?Paście trzodę Bożą?*, rozdziale 2, akapicie 11, każdy starszy powinien dopisać po pierwszym zdaniu następującą informację: »Nie może mieć więcej niż 80 lat«” (List 1 czerwca 2014 **DO WSZYSTKICH GRON STARSZYCH** Dotyczy: koordynatora grona starszych).

https://wtsarchive.com/letter/20140601-p_dot-koordynatora-grona-starszych

2015 – ŚJ odrzucili całkowicie swoją symbolikę dotyczącą Nabota (1Krl 21) i powrócili do swej nauki sprzed 1932 r. Nauczali oni od roku 1961, że Nabot wyobrażał pomazańców ŚJ. Natomiast w latach 1932-1961, że wyobrażał on Jezusa (Strażnica 15.03 2015 s. 9-10). Towarzystwo Strażnica wprowadziło nową naukę o Gogu z Magog. Obecnie uczy, że właściwie ma być dwóch Gogów, jeden przed Armagedonem (koalicja narodów), a drugi po Tysiącleciu (buntownicy). Opisała to Strażnica 15.05 2015 s. 29-30. Wcześniej, od 1953 r., nauczano, że Gogiem był szatan (patrz np. Strażnica 15.03 2009 s. 28). W latach 1932-1953 uczono, że jest nim dowódca w armii szatana (patrz np. „Bogactwo” 1936 s. 234-235). W latach 1930-1932 twierdzono, że Gogiem jest horda nieprzyjaciół Boga i Królestwa („Światło” 1930 t. II, s. 187, 224). Przed 1930 Towarzystwo Strażnica uczyło, że Gogiem jest horda atakująca cielesny Izrael (patrz np. „Walka Armageddonu” 1919, 1925 s. 691-692). ŚJ zmienili swoją wykładnię przypowieści o talentach i nagrodzie: „**Wcześniejsze wyjaśnienie:** Jezus nagroził swoich namaszczonego duchem niewolników żyjących na ziemi, gdy w roku 1919 powierzył im większą odpowiedzialność. **Zrewidowane wyjaśnienie:** Jezus nagroził swoich wiernych niewolników namaszczonego duchem, gdy w przyszłości przyjdzie i zabierze ich do nieba”

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

(Strażnica 15.03 2015 s. 24). To samo dotyczy zmian dotyczących przypowieści o „niewolniku gnuśnym” i „dziesięciu dziewicach” (patrz Strażnica 15.03 2015 s. 24, 13). ŚJ zmienili swoją naukę i w tekście 2Kor 12:4 widzą trzy raje: „Swoją nadprzyrodzoną wizję Paweł opisał w Liście 2 do Koryntian 12:1-4 (odczytaj). To, co w niej zobaczył, nazwał objawieniem. Wizja ta odnosiła się do przyszłości, a nie do czegoś, co istniało w jego czasach. Czym był »raj«, który apostoł ujrzał, »porwany do trzeciego nieba«? Ma on wymiar literalny, duchowy oraz niebiański, przy czym wszystkie te aspekty urzeczywistnią się w przyszłości. Skąd taki wniosek? Otóż »raj« może dotyczyć literalnego, ziemskiego raju, który ma nadejść (Łuk. 23:43). Może też oznaczać raj duchowy, którego w pełni zaznamy w nowym świecie. Poza tym może się odnosić do »raju Bożego«, czyli wspaniałych warunków w dziedzinie niebiańskiej, w której przebywa Jehowa (Obj 2:7)” (Strażnica 15.07 2015 s. 8). Wcześniej ŚJ identyfikowali ten fragment ze swoim „rajem duchowym”: „[2Kor] 12:1-4 – Kto »został porwany do raju«? (...) Apostoł zapewne ujrzał w wizji raj duchowy, którym miał się cieszyć zbór chrześcijański w »czasie końca« (Dan. 12:4)” (Strażnica 15.07 2008 s. 28). Jeszcze wcześniej uczyli o raju ziemskim: „[Ap 2:7] *Które jest pośrodku Raju Boga.* – (...) Jest to ten sam Raj, o którym Pan Jezus mówił do łotra, iż miał w nim być, jak również na innym miejscu jest nazwany, »trzecim niebem« (...) 2 Korynt. 12:2” („Dokonana Tajemnica” 1925 s. 29). Na wielu frontowych elewacjach sal królestwa zamieszczane jest niebieskie logo jw.org, wskazujące na adres strony internetowej ŚJ. Zastąpiło ono jakby usunięte w 2009 r. logo wieżyczki (patrz 2009). Od roku 1974 ŚJ pisali, że nie mają żadnego symbolu ‘religijnego’. W haśle *Organizacja Jehowy* w ang. skorowidzu stwierdzono: „no organizational symbol” („Watch Tower Publications Index 1930-1985” 1986 s. 454; por. ed. 1990, 1994). Podobnie pisano w wewnętrznym biuletynie ŚJ: „We have no organizational symbol to identify ourselves but show that we are Jehovah’s Christian witnesses by living in harmony with God’s will.—John 13:35” (ang. „Służba Królestwa” Nr 9, 1974 s. 8). Później pojawiła się na fasadach sal królestwa wieżyczka, a ostatnio wspomniany napis jw.org. Kiedyś zaś symbolem był krzyż z koroną. Towarzystwo Strażnica po raz pierwszy przyznało, że tylko „niektóre” manuskrypty z okresu II w. p.n.e. – I w. n.e. zawierały tetragram JHWH (patrz Strażnica 15.12 2015 s. 10). Dotychczas twierdzono, że wszystkie najstarsze rękopisy posiadały JHWH, a tylko młodsze posiadały imię Kyrios (Pan) (patrz np. Strażnica 01.04 2009 s. 30; Strażnica Nr 18, 2002 s. 28). Po raz pierwszy od roku 1992 Towarzystwo Strażnica ujawniło nazwiska pomocników (należących do „drugich owiec”) komitetów Ciała Kierowniczego (Strażnica 15.10 2015 s. 3).

2016 – Od stycznia czasopisma *Przebudźcie się!* i *Strażnica* „do rozpowszechniania” przestają być miesięcznikami i stają się dwumiesięcznikami. Patrz też 2006, 2008, 2013. *Strażnica* „do studium” nadal pozostaje miesięcznikiem. Wewnętrzny biuletyn „*Nasza Służba Królestwa*” został zastąpiony przez nowy miesięcznik pt. „**Chrześcijańskie życie i służba – program zebrania**” (patrz „*Zorganizowani do spełniania woli Jehowy*” 2015 s. 59). **Patrz 1919. Ogłoszono, że ŚJ przebywali w „niewoli babilońskiej” od II w. po Chr. do roku 1919 (Strażnica marzec 2016 s. 29), a nie w latach 1918-1919, jak uczono dotychczas (jw. s. 29-30). Jeszcze wcześniej nauczano o niewoli w latach 1914-1918 („Od raju utraconego...” s. 188 ; Strażnica Rok CVI [1985] Nr 22 s. 13). Ogłoszono, że „mężem z kałamarzem” z Ez 9 jest Jezus i aniołowie, a znakowanie ludzi będzie odbywać się w przyszłości podczas „wielkiego ucisku” (Strażnica czerwiec 2016 s. 16-17). Wcześniej nauczano, od 1931 r., że owym mężem jest „ostatek” pomazańców ŚJ, a znakowanie ludzi trwa od lat 30. XX w. (jw. s. 16; Strażnica 15.07 2008 s. 5-6). Jeszcze wcześniej nauczano, że ową misję wykonał C. T. Russell (Strażnica 15.06 1925 s. 181; „Dokonana Tajemnica” 1925 s. 473). Podano nazwisko nowego prezesa: „**Robert Ciranko, prezes Pensylwańskiego Towarzystwa Biblijnego i Traktatowego – Strażnica**”, <https://www.jw.org/pl/wiadomo%C5%9Bci/sytuacja-prawna/regiony/rosja/jw-wolnosc-religii-zagrozona/> Dziadkowie jego byli emigrantami z Węgier (Strażnica 15.08 2011 s. 19). Jeszcze *Strażnica* z 15 października 2015 r. zaliczała go tylko do Komitetu Redakcyjnego (s. 3), ale powyższy komunikat z 27 kwietnia 2016 r. nazwał już go prezesem. Podano nowe wytyczne dotyczące posiadania brody: „A czy jest stosowne, żeby brat nosił brodę? Noszenie brody było jednym z nakazów Prawa Mojżeszowego. Jednak chrześcijan to Prawo nie obowiązuje (...). W niektórych krajach noszenie zadbanej brody może nie budzić zastrzeżeń i wcale nie musi odwracać uwagi od głoszonej przez nas dobrej nowiny. Nawet niektórzy zamianowani bracia noszą tam brody. Mimo to część braci postanowiła z tego zrezygnować (...). W innych kulturach nie ma zwyczaju**

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

noszenia brody i dlatego nie byłoby to odpowiednie dla sługi Bożego. Brat, który nosiłby brodę, mógłby nie przysparzać swoim wyglądem chwały Bogu i mógłby nie być uważany za »człowieka nieposzlakowanego« (Strażnica wrzesień 2016 s. 21). Patrz też 1916, 1923, 1968, 1988. Towarzystwo Strażnica chwali się ze zmian, które wprowadzało w ostatnich latach: „**Rydwan z pewnością nie stoi w miejscu!** Pomyślmy o wielu zmianach, które zaszły w ciągu ostatnich 10 lat. **Pamiętajmy, że zostały one wprowadzone z woli Jehowy**” (Strażnica listopad 2016 s. 16). Ogłoszono nową interpretację historii ŚJ za okres I wojny światowej twierdząc, że głosiciele Towarzystwa Strażnica solidnie pracowali w terenie w latach 1914-1918: „W minionych latach uważaliśmy, że Jehowa był niezadowolony ze swoich sług, ponieważ podczas I wojny światowej nie wykazywali gorliwości w głoszeniu. Wyciągaliśmy wniosek, że właśnie z tego powodu pozwolił, by na krótki czas dostali się do niewoli Babilonu Wielkiego. (...) W gruncie rzeczy w latach 1914-1918 Badacze Pisma Świętego dali ogromne świadectwo” (Strażnica listopad 2016 s. 27-28). Wcześniej uczono, że w tym okresie byli oni prawie nieczynni w działaniach, tak iż nazwano ich nawet „trupami”: „**Od r. 1914 do 1918** świadkowie Jehowy byli więźniami duchowego, czyli nowoczesnego Babilonu. Nazwy Babilon Biblia używa do określenia tego złego świata pozostającego pod władzą Diabła. (...) Tych »dwóch świadków«, którzy się stali jakby trupami, wyobraża świadków Jehowy, którzy w roku 1918 umarli duchowo” („Od rajy utraconego do rajy odzyskanego” s. 188; por. *Strażnica CV* [1984] Nr 5 s. 18). Stan głosicieli (z najlepszego miesiąca roku) za rok służbowy 2016 według „*Rocznika Świadców Jehowy 2017*” s. 184-185 i 177: – w Polsce 119 932; – na świecie 8 340 847 [katolików na świecie 1.030.000.000 (Strażnica Nr 2, 2001 s. 17); w 2015 r. – 1.285.000.000 („Gość Niedzielny” 16.04 2017 s. 7)]. W Polsce wg cytowanego *Rocznika* po raz pierwszy od roku 1989 odnotowano spadek liczby głosicieli o 2% (tzn. -2%), najniższą liczbę ochrzczonych (1740 osób; w 1990 ochrzczono 11 387 osób) i najgorsze w historii w świecie 21 miejsce wśród innych narodów pod względem liczby głosicieli (najlepsze było 2 miejsce w 1959 r., a po 1989 r. było to 8 miejsce w 1997 r.).

2017 – ŚJ przyznali, że zdarzało się im źle rozumieć Biblię: „Czy kiedykolwiek zdarzyło się, że Świadcowie Jehowy błędnie rozumieli jakieś fragmenty Biblii? Tak. Ale gdy nadszedł czas, by Bóg wyjawiał ich znaczenie, Świadcowie chętnie dokonywali zmian w swoim sposobie myślenia” (Strażnica Nr 1, 2017 s. 15); „**Ciało Kierownicze** nie jest natchnione przez Boga ani nieomyślne. Dlatego **może popełnić błąd przy wyjaśnianiu spraw doktrynalnych** lub udzielaniu wskazówek organizacyjnych” (Strażnica luty 2017 s. 26). Towarzystwo Strażnica wymienia po raz pierwszy „odstępcze poglądy” współmałżonka jako powód przyzwolenia na separację małżeńską (Strażnica kwiecień 2017 s. 8). W ten sposób nieistotne są wszelkie walory współmałżonka. Dotychczas pisano tylko o możliwości separacji, gdy osoby będące ŚJ były maltretowane fizycznie i duchowo oraz gdy współmałżonek narzucał im odstępcze poglądy. Samo posiadanie „odstępczych poglądów” przez współmałżonka, bez ich narzucania, nie było powodem do ewentualnego rozbitcia rodziny przez separację (patrz np. Strażnica 15.05 2012 s. 11). Dwie wypowiedzi, które szokują wielu byłych ŚJ: „»Kiedy ślucham członków Ciała Kierowniczego i ich pomocników, czuję, jakby Jehowa przemawiał do mnie w moim własnym pokoju« – mówi Agatha, żona nadzorca obwodu z Ghany” (*Rocznik Świadców Jehowy 2017* s. 24-25); „CHRZEŚCIJAŃSKI TRYB ŻYCIA (...) NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY: Filmy z telewizji JW Broadcasting i zborowe studium Biblii z udziałem obecnych” (jw. s. 21). W Towarzystwo Strażnica podało, że posiadanie przez głosiciela broni palnej w domu, w celu samoobrony, spowoduje pozbawienie go przywilejów w zborze (kwestie zatrudnienia związanego z noszeniem broni nie zmieniły się): „**Jeśli chrześcijanin posiada broń, żeby chronić się przed ludźmi, starsi udzielą mu rad na podstawie Biblii. Gdyby nie chciał pozbyć się broni, nie byłby traktowany jako przykładowy członek zboru. Nie spełniałby wymagań, żeby otrzymywać w zborze przywileje.** To samo dotyczy chrześcijanina, którego praca wymaga noszenia broni palnej. Byłoby dobrze, żeby znalazł inne zatrudnienie” (Strażnica lipiec 2017 s. 32). Przypomniano jak postępować wobec wykluczonych z organizacji: „**Chociaż może to nie być łatwe, musimy unikać kontaktów z wykluczonymi krewnymi – przez telefon, SMS-y, listy, mejle czy portale społecznościowe**” (Strażnica październik 2017 s. 16). Wprowadzono nową naukę, że „miasta schronienia” (Lb 35:26-29) niczego nie symbolizowały: „Pismo Święte nie wskazuje, że miasta schronienia były proroczymi pierwowzorami” (Strażnica listopad 2017 s. 10). Wcześniej uczono (od 1995 r.), że „to powzięte przez Boga postanowienie co do wyratowania nas od śmierci” (Strażnica listopad 2017 s. 10). Jeszcze

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

wcześniej (od 1934 r.), że to „organizacja Boża” („Wspaniały finał...” s. 152; Strażnica Rok CVIII [1987] Nr 1 s. 18), a na początku uczono, że „miastem ucieczki” jest Chrystus („Złoty Wiek” 01.05 1929 s. 132; Strażnica listopad 2017 s. 10). Stan głosicieli (z najlepszego miesiąca roku) za rok służbowy 2017 na świecie 8 457 107 (*Sprawozdanie z działalności Świadków Jehowy na całym świecie w roku służbowym 2017*) [katolików na świecie 1.030.000.000 (Strażnica Nr 2, 2001 s. 17); w 2015 r. – 1.285.000.000 („Gość Niedzielny” 16.04 2017 s. 7)]. W Polsce najwyższy stan głosicieli – 118 036 (odnotowano spadek liczby głosicieli o 2%, tzn. dokładnie o -1,6%; wg średniej rocznej dało to spadek o 1%) (*Sprawozdanie z działalności ... 2017*).

2018 – Na spotkaniu statutowym Towarzystwa Strażnica 7 października 2017 roku ogłoszono, że „Rocznik Świadków Jehowy 2017” był ostatnim rocznikiem i od roku 2018 nie będzie się już ukazywał. Wychodził on regularnie od roku 1927, a więc ponad 90 lat (były też wydania 1922 i 1925). Jeszcze w tym samym miesiącu, dnia 5 października 2017 roku, ŚJ w swoim ‘brewiarzu’ pt. „Codzienne badanie Pism – 2017” czytali takie oto słowa o swym *Roczniku*: „Jaką radość sprawia nam czytanie w *Roczniku* o rezultatach naszych wspólnych wysiłków!” (s. 99; por. Strażnica marzec 2016 s. 14). Ogłoszono wtedy też, że od stycznia 2018 roku czasopisma Strażnica i Przebudźcie się! „do rozpowszechniania” **będą ukazywać się co 4 miesiące**, czyli po 3 egzemplarze rocznie. Wcześniej (od 2016 r.) ukazywały się one co dwa miesiące (patrz też 2006, 2008, 2013, 2016). Strażnica „do studium” nadal pozostaje miesięcznikiem. W kwestii „pokolenia roku 1914” ukazano na wykresie zazębianie się dwóch grup pomazańców, tych którzy pamiętają rok 1914 i tych, którzy zostali pomazani zanim ci pierwsi zmarli (patrz „**Chrześcijańskie życie i służba – program zebrań**” Nr 3, 2018 s. 5). Zanim wymrą ci drudzy, ma nastąpić koniec.

XXI w. – Przebudźcie się! Nr 8, 1993 s. 29 ostrzega i obiecuje: „korzystaj z udostępnionych przez Jehowę środków umożliwiających ocalenie. Dzięki temu będziesz mógł się rozkoszować życiem w nadchodzącej przyszłości – zarówno w zbliżającym się wieku XXI, jak i XXII, XXIII oraz w każdym następnym”. Przebudźcie się! Nr 4, 1993 s. 21 pyta: „czy nasza planeta przetrwa kolejne 20 lat, by w roku 2012 mógł się na niej odbyć trzeci Szczyt Ziemi?”. Przetrwiała. Przetrwiała do 2016 r., gdyż „Nasza Służba Królestwa” Nr 12, 2014 s. 8 podaje, że w 2016 r. Pamiątka odbędzie się 23 marca, a „W roku 2017 Pamiątka odbędzie się we wtorek 11 kwietnia” („Nasza Służba Królestwa” Nr 12, 2015 s. 4).

2025 – W roku 1925 zapowiedziano: „Ziemia jest najlepszym miejscem, jakie człowiek mógł otrzymać. Ona jest wielkim śpichrzem, zawierającym wszystko, co człowiek potrzebuje dla rozwoju, wygody i zadowolenia. **Za sto lat Ziemia będzie lepszym obrazem Raju, jakim była pierwotnie**” („Złoty Wiek” 01.09 1925 s. 180).

2030 – „Jak będzie wyglądał świat za 100 lat? (...) nie wierzymy, aby Anglja nadal miała zachować swą światową pozycję; już obecnie podstawy jej się chwieją, a do roku 2030 na pewno nic nie pozostanie z tego imperjum, będącego głównym filarem szatańskiej organizacji; wszystkie narody ziemi połączone zostaną w jedno wielkie królestwo, którego królem będzie Jezus Chrystus” (Złoty Wiek 01.08 1930 s. 227-228).

2875 – Towarzystwo Strażnica podawało: „Jesień 1874 R. P. Wtóre Przyjście Chrystusa. (...) Jesień 2875 R. P. Zupełność Restytucji” („Dokonana Tajemnica” s. 68). Rok ten otrzymywano po dodaniu okresu 1000-letnia do roku 1874, to znaczy do dawnej daty powrotu Jezusa (ang. Strażnica 15.11 1904 s. 3460 [reprint]).

2914 – Towarzystwo Strażnica podawało: „Jesień 1914 R. P. Koniec czasów Pogan (...) Jesień 2914 R. P. Panowanie przywrócone rodzajowi ludzkiemu” („Dokonana Tajemnica” s. 68). Rok ten otrzymywano po dodaniu okresu 1000-letnia do roku 1914, to znaczy do daty końca „czasów pogan” (ang. Strażnica 15.11 1904 s. 3460 [reprint]). Miał on charakteryzować się „zupełnym przywróceniem Łaski Bożej R. P. 2914” („Dokonana Tajemnica” s. 72). „1914 po Chr. Początek 1000-letniego dnia Drugiego Adama. 2914 po Chr. Koniec 1000-letniego dnia Drugiego Adama” (Strażnica 01.01 1923 s. 4).

1. RODOWÓD ŚWIADKÓW JEHOWY

Szerzej powyższe kwestie omówiliśmy, wraz z Szymonem Matusiakiem, w naszej książce pt. *Zmienne nauki Świadców Jehowy. Najważniejsze zmiany w doktrynie Towarzystwa Strażnica w latach 1879-2011* (Warszawa 2012).

Więcej na te tematy patrz artykuły:

Czy kolejny kryzys w Towarzystwie Strażnica?

Jak G. Jackson stał się Świadkiem Jehowy i członkiem Ciała Kierowniczego?

Jak członek Ciała Kierowniczego A. Morris stał się Świadkiem Jehowy i pomazańcem?

Środowisko, w którym narodziło się Towarzystwo Strażnica;

O Marii Russell, żonie C. T. Russella, wypowiedzi różne (cz. 1 i 2);

O Russellu wypowiedzi różne (cz. I, II, III);

O Rutherfordzie wypowiedzi różne;

N. Knorr w wypowiedziach różnych (cz. I, II);

O F. Franzu wypowiedzi różne (cz. I, II);

M. Henschel w wypowiedziach różnych;

O D. Adamsie i M. Larsonie wypowiedzi różne;

Raymond Franz był członkiem Ciała Kierowniczego Świadców Jehowy czy ‘uzurpator’?;

Królestwo Boże panuje! – nowa książka o historii Towarzystwa Strażnica;

Historie Towarzystwa Strażnica (www.piotrandryszczak.pl).

Patrz też cykl artykułów o publikacjach Towarzystwa Strażnica.

Author: Włodzimierz Bednarski

<http://bednarski.apologetyka.info/swiadkowie-jehowy/w-obronie-wiary/1-rodowod-swiazkow-jehowy.182.htm>